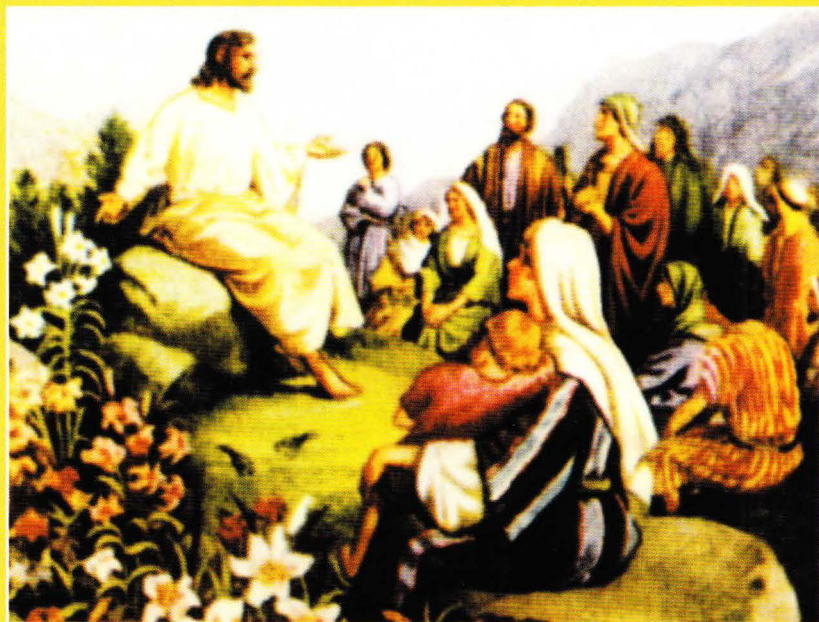
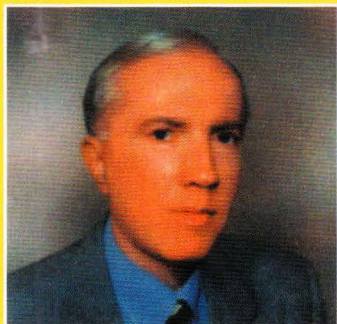

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΗΛΕΚΤΡΟΝ»
ΑΘΗΝΑΙ 2004**

Ὁ Κων. Πλεύρης ἐτελείωσε τὴν Γαλλικὴν Σχολὴν τοῦ Λεοντείου Λυκείου καὶ ἔλαβε πτυχίον Νομικῆς (πανεπ. Θεσσαλονίκης), Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν (Πάντειον Πανεπιστήμιον) καὶ Κοινωνιολογίας (NOE Παρισίων). Εἶναι Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴν πολιτικὴν.

Διετέλεσε καθηγητὴς Πολιτικῆς Κοινωνιολογίας στὶς Σχολές τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ στὴν Σχολὴν Γενικῆς Μορφώσεως Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἀρχηγείου Στρατοῦ. Ἔχει κυκλοφορήσει μίαν σειρὰν βιβλίων ἱστορικοῦ, πολιτικοῦ, φιλοσοφικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ περιεχομένου, πού ἐπραγματοποίησαν ἐκδόσεις στὰ Ἀγγλικά, Ἰταλικά, Ἀραβικά.

Ἐπὶ δεκαετίαν ἐπεμελεῖτο κι ἐπαρουσίαζε στὸ ΤΗΛΕΑΣΤΥ τὴν ἐκπομπὴν «Ἱστορικὲς Μνῆμες» καὶ τῶρα στὸ «EXTRA» τὴν ἐκπομπὴν «Ἐδῶ Ἑλλάς».

Τὸ συγγραφικόν του ἔργον, πού εἶναι αὐστηρῶς ἐπιστημονικόν, ἀναγνωρίσθηκε στὸ ἐξωτερικόν (π.χ. ἀναγόμεναι εἰς ἐπίτιμον καθηγητὴν Πανεπιστημίου Γκουανταλαχάρας, βιβλιογράφησις ἐργασιῶν του, ἀνακοινώσεις εἰς ἐπιστημονικά περιοδικά, συνέδρια κ.τ.λ.). Ἔχει κάνει πολλές διαλέξεις καὶ ἐδημοσίευσε ἄρθρα σὲ ἠφμερίδες καὶ περιοδικά.

Γιὰ τίς πολιτικὲς του ἰδέες φυλάκισθηκε ἐπὶ ἑπταετίας, δικάσθηκε καὶ καταδιώχθηκε μαζί μὲ τοὺς συνεργάτες του ἐπὶ Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

Σειρά: Έργα Κωνσταντίνου Πλεύρη

**Έπιτρέπεται πᾶσα ἀναδημοσίευσις,
κατόπιν ἐγγράφου ἀδείας τοῦ συγγραφέως.**

ΗΛΕΚΤΡΟΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Π.Ε.

**Ίπποκράτους 85, Ἀθήναι, Τ.Κ. 106 80
τηλ. (210) 36.05.305 - Τηλεομ.: (210) 36.14.063**

Τηλέτυπον 210324 NIKI GR.

ISBN 960-835-802-7

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝ
ΑΘΗΝΑΙ 2003**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
--------------------------	---

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΙ.	9
--	---

Τό ἐρώτημα: Ποίαν γλῶσσαν ὠμίλει ὁ Χριστός; κατόπιν ἐπιχειρημάτων καί στοιχείων - Ἡ σκοπιμότης τῆς γνώσεως τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ - Θεολογοῦντες καί ἱστορικοί - Παλαιά καί Καινή Διαθήκη.

3. ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.	32
------------------------------------	----

Πενιχρότης Ἑβραϊκῆς γλώσσης - Ἡ ὑπεροχή τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου - Ἡ Ἑβραϊκή νεκρά γλῶσσα - Ἡ παγκοσμιότης τῆς Ἑλληνικῆς - Τά Ἀραμαϊκά - Ἡ μετάφρασις τῆς Π.Δ. - Ἡ Κ.Δ. ἐγράφη στά Ἑλληνικά - Ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλουν Ἑλληνικά

4. ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.	49
------------------------------------	----

Ξένοι συγγραφεῖς στοιχειοθετοῦν τήν Ἑλληνικότητα τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἰησοῦ - Οἱ Ἑβραῖοι ἠγνοοῦν τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν - Ὁ Χριστός ὠμίλει κυρίως Ἑλληνικά καί κατ' ἐξάιρεσιν Ἀραμαϊκά - Συνομιλῖαι Ἰησοῦ στά Ἑλληνικά - Ἑλληνες συγγραφεῖς ὑπέρ τῆς γλωσσικῆς Ἑλληνικότητος τοῦ Ἰησοῦ - Ταυτόσημος γλῶσσα Εὐαγγελίου καί προφορικοῦ λόγου Χριστοῦ - Οἱ Γαλιλαῖοι καί οἱ Σαμαρεῖται δέν ἦσαν Ἑβραῖοι.

5. Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ.	59
--	----

Ὁ Χριστός δέν ἦτο Ἑβραῖος - Ἡ Ἑλληνικότης τῆς Γαλιλαίας - Ποῦ εὕρισκετο ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ 18 ἔτη;

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.	66
Τήν ἐποχή τοῦ Ἰησοῦ τά Ἑβραϊκά ἦσαν νεκρά γλῶσσα - Ὁ Χριστός ἐδίδασκε καί συνωμίλει Ἑλληνιστί - Ἡ Κ.Δ. ἐγράφη στά Ἑλληνικά - Στήν Γαλιλαία ὠμίλουν κυρίως Ἑλληνικά - Ὁ Χριστός ἐχρησιμοποιοῦν περιστασιακῶς τά Ἀραμαϊκά	
7. Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΙΛΑΤΟΝ.	67
Κάποια ἀποσπάσματα ἀπό τά Ταλμούδ - Ὁ ἐκκλησιαστικός ἀντιχριστιανισμός τῶν Ἑβραίων - Σύγκρισις Πιλάτου πρὸς μαθητάς Ἰησοῦ - Ἡ συμπεριφορά τοῦ Πιλάτου - Οἱ μισόχριστοι Ἰουδαῖοι - Σύγκρουσις Πιλάτου μέ Ἑβραίους - Συμπεράσματα ἀπό τήν συνομιλίαν Ἰησοῦ καί Πιλάτου	
8. Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.	94
Αἱ πρῶται ἀπεικονίσεις τοῦ Ἰησοῦ - Πληροφορίαι τοῦ Ἐπισκόπου Καισαρείας Εὐσεβίου - Ἡ περιγραφή τοῦ Λεντούλου - Τό Ἅγιον Μανδύλιον - Τά μόνα ὑπάρχοντα στοιχεῖα	
9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ	101
10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	108
11. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΛΕΥΡΗ	110

ΣΗΜ.: Τά κείμενα ἀκολουθοῦν τήν σύνταξιν καί τήν ὀρθογραφίαν τῶν πρωτοτύπων των.

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τίθεται τό ἐρώτημα: Ποίαν γλῶσσαν ὠμίλει ὁ Ἰησοῦς; Ὁ σκοπός τῆς ἀπαντήσεως εἶναι καθαρῶς ἱστορικός, δηλαδή ἐνδιαφέρει νά ἐπισημανθῆ ἡ ἀλήθεια. Τά μέσα, πού θά ὀδηγήσουν στό συμπέρασμα εἶναι **τά ἐπιχειρήματα καί τά στοιχεῖα**.

“Ὅταν λέγωμεν **ἐπιχείρημα** ἐννοοῦμεν κάποιον ἀποδεικτικόν συλλογισμόν π.χ. στήν Γαλιλαίαν ὄλοι ὠμίλουν Ἑλληνικά -ὁ Ἰησοῦς ἦτο Γαλιλαῖος- ἄρα ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά.

“Ὅταν λέγωμεν **στοιχεῖον** ἐννοοῦμεν κάποιο ἀποδεικτικόν ὑλικόν π.χ. ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης (ΙΘ, 30) γράφει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἐπί τοῦ Σταυροῦ: *«τετέλεσται καί κλίνας τήν κεφαλήν παρέδωσε τό πνεῦμα»*. Ἡ ἀναφορά τοῦ «τετέλεσται» σημαίνει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά, ἀφοῦ αὐτή ἡ λέξις εἶναι Ἑλληνική.

Ἡ γνῶσις τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ ἔχει σημασίαν α) διά τήν καταγωγήν του, β) διά τό γλωσσικόν πλαίσιον τῆς ἐποχῆς, γ) διά τό εὐληπτον τῆς διδασκαλίας καί τήν ἀκριβῆ ἀπόδοσιν αὐτῆς καί δ) διά τήν ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τοῦ ἱστορικοῦ.

Τόσον τό ἐπιχείρημα, ὅσον καί τό στοιχεῖον ἔχουν ἀποδεικτικὴν ἀξίαν. Ἐκ προοιμίου οὐδέν εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ ἄλλου. Ἐκαστον ἐξ αὐτῶν ἐξετάζεται ἰδιαιτέρως καί ἀναλόγως κρίνεται. Δέν πρέπει νά

συγγέωμεν τήν ἱστορίαν μέ τήν θεολογίαν. **Συνήθως ὁ δογματισμός τοῦ θεολόγου συγκρούεται μέ τόν πραγματισμόν τοῦ ἱστορικοῦ.**

Θά προσπαθήσωμε νά ἀναζητήσωμε ἐκεῖνα τά στοιχεῖα καί ἐπιχειρήματα, τόσον ἀπό ἱστορικές πηγάς, ὅσον καί ἀπό θεολογικούς δογματισμούς, τά ὁποῖα θά μᾶς ὀδηγήσουν εἰς ἀσφαλῆ συμπεράσματα, διά τήν γλῶσσαν τήν ὁποῖαν ὠμίλει ὁ Χριστός εἰς τάς διδασκαλίας Του. Σκοπός αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι νά παρουσιάσῃ τά πραγματικά δεδομένα τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, τάς δυνατότητας διαδόσεως, τήν κοινωνικὴν δομὴν τοῦ περιβάλλοντος εἰς τό ὁποῖον ἔζησεν ὁ Χριστός, καθὼς καί τάς προοπτικές αἱ ὁποῖαι διεγράφοντο ἐκείνην τήν ἐποχὴν.

Ἡ γλῶσσα, τήν ὁποῖαν ὄφειλεν κάποιος νά χρησιμοποιήσῃ διά νά ἀκουσθῆ καί νά διαδοθοῦν τά νοήματα τῶν λεγομένων του, θά ἔπρεπε νά εἶναι τοιαύτη, ὥστε καί τά νοήματα νά ἀποδίδωνται μέ τήν πραγματικὴν τὸν ἔννοιαν καί ἡ διάδοσις των νά εἶναι ἐξησφαλισμένη. Συνθέτοντες ὅλους αὐτοὺς τοὺς παράγοντας, θά ἐπιχειρήσωμε νά τεκμηριώσωμε καί νά ἀποδείξωμε ποῖα ἦτο ἡ **μητρικὴ γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ**, ὥστε νά ἀπομυθοποιηθῆ πᾶσα πεπλανημένη θεώρησις, ἐπὶ τοῦ σημαντικωτάτου αὐτοῦ γεγονότος.

*Κωνσταντῖνος Πλεύρης
Παλαιά 2003*

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΙ

Ἡ Χριστιανική θρησκεία βασίζεται εἰς δύο «Διαθήκας» τοῦ Θεοῦ (Ἰεχωβά). **Στὴν Παλαιάν Διαθήκην** (Π.Δ.) καὶ **στὴν Καινὴν Διαθήκην** (Κ.Δ.). Ἡ ἑβραϊκὴ λέξις «μπερείθ» (συνθήκη) ἀποδίδεται στὰ Ἑλληνικά μετὸν ὄρο «διαθήκη» καὶ ἐννοεῖται ἡ συμφωνία, πού ἔκανε ὁ Θεὸς μετὰ τοὺς ἀνθρώπους. Συγκεκριμένως ἡ Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι ἡ συμφωνία μεταξὺ **Θεοῦ καὶ Νῶε** ἀρχικῶς, κατόπιν μεταξὺ **Θεοῦ καὶ Ἀβραάμ** καὶ ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ (Παῦλος «Β' πρὸς Κορινθίους» Γ. 14).

Ἡ Π.Δ. καλεῖται ἐπίσης διαθήκη **περιτομῆς**: «καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς» («Πράξεις Ἀποστόλων» Ζ, 8). Τέλος ἡ συμφωνία μεταξὺ Θεοῦ, διὰ μέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὄλων τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἀνθρωπότητος δηλαδή, λέγεται Καινὴ Διαθήκη, ὅπως τὴν ὠνόμασε ὁ Χριστός: «*Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμα Μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν*» (Ματθαῖος ΚΣΤ, 28, Μάρκος ΙΔ, 24) ἢ «*τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐν τῷ αἵματι μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον*» (Λουκᾶς ΚΒ, 20).

Τὸ διατί ὁ Θεὸς ἔκανε περισσοτέρας τῆς μιᾶς συμφωνίας (Διαθήκας) εἶναι θέμα ἰδικόν Του. Οἱ ἱστορι-

κοί δέν τό γνωρίζουν. Μόνον οί παντογνώσται θεολογούντες θά ἔχουν ἐτοίμους ἀπαντήσεις.

Ὁλόκληρος ἡ Παλαιά Διαθήκη εἶναι ἓνα βιβλίον πλήρες ἀνακριβειῶν. Εἰς ἐκεῖνο περιγράφονται ἀναπόδεικτα γεγονότα, τά ὁποῖα οἱ ἱστορικοί ἀμφισβητοῦν, ἐνῶ οἱ θεολόγοι τά δέχονται ὡς ἀναμφισβήτητα. Αἱ συναντήσεις π.χ. Ἀγγέλων καί Προφητῶν δέν εἶναι δυνατόν νά θεωρηθοῦν ἱστορικά συμβάντα. Οἱ θεολόγοι διαφωνοῦν. Ἐπικαλοῦνται τό θεόπνευστον τῆς Γραφῆς. Ἀλλά τοῦτο δέν εἶναι ἱστορία. Ὁ ἱστορικός ἀπαιτεῖ **ἀναμφίβολον ἀπόδειξιν**.

Ὅταν οἱ ἱστορικοί διαψεύδουν τήν ΠΔ. καί οἱ θεολόγοι δέν μποροῦν νά τοῦς ἀντικρούσουν ἐπιστρατεύουν τοῦς συμβολισμούς καί ὑποστηρίζουν, ὅτι αὐτά πού ἐδιαβάσατε εἶναι συμβολικά, ἔχουν ἄλλο νόημα καί ὁ καθείς δίδει τās ἐρμηνείας του.

Ἀντιθέτως στήν Καινή Διαθήκη δέν περιγράφεται ἡ «ἱστορία» τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ μέ ἀνυπάρκτους βασιλεῖς, φανταστικούς ὡς ἐπί τό πλεῖστον πολέμους, ἐπικοινωνίας μετά τοῦ Ἰεχωβά, συνεργασίας Ἀγγέλων μέ διαφόρους Ἑβραίους κ.τ.λ. Ἡ ΚΔ. βασικῶς περιλαμβάνει τήν διατύπωση τοῦ **θεοῦ ἠθικοῦ λόγου τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ἐντός ἑνός πλαισίου δράσεως προσωπικοτήτων**. Εἶναι λοιπόν θεολογικόν κείμενον, κι ὅσα γεγονότα ἀναφέρει εἴτε συνέβησαν, εἴτε ὄχι δέν ἐπηρεάζουν τήν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.

Στήν Παλαιά Διαθήκην προβάλλονται «ἱστορικά» συμβάντα, τά ὁποῖα ἀπορρίπτονται συλλήβδην, ὑπό τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης ὡς τελείως ἀναληθῆ. Ἀσφαλῶς δέν ἀποτελεῖ ἱστορικὴν διαπίστωσησιν ἡ συνά-

ντπισ Ἰεχωβά μετά τοῦ Διαβόλου καί ἡ ἐν συνεχείᾳ συνομιλία των, ἢ ἡ βασανιστική δοκιμασία τοῦ Ἰώβ, ὅπως τήν διηγεῖται τό σχετικόν κεφάλαιον τῆς ΠΔ. Ἡ ἀκόμη ἢ «ἱστορία» τοῦ **Σαμψούντος**, τοῦ Ἰωνά καί τά τόσα ἄλλα ἐμφανῆ παραμύθια τῆς ΠΔ. Ἀφῆνω κατά μέρος τάς κλοπιάς (**Ραχίλ**), τάς ἀπάτας (**Γακώβ**), τάς δολοφονίας (**Μωϋσῆς**), τάς μαστροπειάς (**Αβραάμ**), τάς πορνείας (**Σάρρα**), τάς σφαγάς νηπίων, καταστροφάς πόλεων, βιασμούς κ.τ.λ. πρό τῶν ὁποίων κάθε ἱστορικός μειδιᾷ, ἐκτός κι ἂν ὁ **Αὐνάν** θεωρηθῆ ἱστορία.

Οἱ Ἑβραῖοι δέν ἀναφέρονται ἀπό τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἐπειδή ὑπῆρξαν εἰς κατώτερος λαός κτηνοτρόφων, ἄνευ πολιτισμοῦ. Δέν εἶχαν κάτι νά ἐπιδείξουν. Ἐγιναν γνωστοί, διότι ἐσταύρωσαν τόν Χριστόν καί ὄχι διότι κατώρθωσαν κάποιο ἐπίτευγμα.

Τήν Ἀλεξανδρινή ἐποχή ἐπιφανεῖς πνευματικά προσωπικότητες (**Απίων**, **Μνασέας**, **Λυσίμαχος**, **Χαιρήμων** κ.ἄ.) ἐτοποθέτησαν τοὺς Ἑβραίους ἐκεῖ πού τοὺς πρέπει.

Στήν νεωτέραν ἐποχήν ὁ Ἀδόλφος Λόντς (**Adolphe Lods**) στό βιβλίον του: «Προχριστιανική ἐποχή» (ἐλλ. ἐκδ. «Δίβρως», τόμος 4ος, σελ. 257 κ.ἔ.) μᾶς πληροφορεῖ διά τήν ζωήν τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι «ζοῦσαν βασικά στίς νότιες ἐρημικές ἐκτάσεις τῆς Παλαιστίνης, πού τόν χειμῶνα τουλάχιστον προσφέρουν ἀρκετό χορτάρι γιά τήν ἐπιβίωσι τῶν κοπαδιῶν. Τό ἐπάγγελμά τους ἦταν ἡ κτηνοτροφία τῶν μικρῶν ζώων, κι αὐτό ἄλλωστε δήλωσαν, ὅταν παρουσιάστηκαν στήν Αἴγυπτο. Ἄλλωστε, καί οἱ γεωφυσικές συνθῆκες τοῦ χώρου τους εἶναι κατάλληλες γιά μιά τέτοια ἀπασχόληση.

Ἐκτός ἀπό τὰ πρόβατα καί τίς κατσίκες ἔτρεφαν καί γαϊδούρια, πού τὰ χρησιμοποιοῦσαν στίς μεταφορές, ἐνῶ ἀγνοοῦσαν τ' ἄλογα. Τά βόδια καί οἱ καμήλες ἦταν σπάνια ζῶα καί συνήθως ἀποτελοῦσαν ἰδιοκτησία τῶν πιά πλουσίων φατριῶν. Ποτέ τους οἱ Ἑβραῖοι δέν ἀσχολήθηκαν μέ τή συστηματική κτηνοτροφία τῆς καμήλας, ἀπόδειξη πῶς δέν ὑπάρχει στή γλῶσσα τους εἰδική λέξη γιά τό θηλυκό, ὅπως συμβαίνει μέ ὅλα τ' ἄλλα ζῶα τῆς ἐρήμου...

Μέ τό μαλλι ἀπ' τὰ πρόβατα ἔφτιαχναν χιτῶνες, κάππες καί χαλιά, πού μαζί μέ τήν πῆλινη λάμπα ἦταν τά μόνα ἔπιπλα τῆς σκηνῆς.

«Στο σημεῖο αὐτό», συνεχίζει ὁ συγγραφεύς, «δημιουργεῖται καί τό πρόβλημα τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν Ἑβραίων νομάδων». Ποῖον πρόβλημα; Μέ περιβάλλον πρόβατα, κατσίκες, ἄντε καί βόδια καί καμήλες καί πῆλινες λάμπες (ἔπιπλον!) στή σκηνή, τί πολιτιστικόν ἐπίπεδον θά ἀναπτυχθῆ;

Μολονότι οἱ Ἑβραῖοι ἔζησαν ἐπί μακρόν μεταξύ τῶν Αἰγυπτίων καί τῶν Ἀσσυρίων δέν κατώρθωσαν νά ἀφομοιώσουν κάτι ἀπό τόν πολιτισμό αὐτῶν τῶν λαῶν.

Ἀπό τοῦς Ἕλληνας ἀργότερον ἐπέτυχαν νά πάρουν μερικά πράγματα καί νά ἀναπτυχθῆ ἡ Ἑβραϊκή πολιτιστική τάσις τῶν Ἑλληνιζόντων Ἰουδαίων, τοῦς ὁποίους μέ πρωτοφανῆ ἀγριότητα κατεδίωξαν οἱ ὀρθόδοξοι Ἑβραῖοι.

Ἡ ἐξάπλωσις τῶν Ἑβραίων (διασπορά) ἐκτός Ἰουδαίας, ἀπέβη πληγὴ εἰς βάρος τῶν διαφόρων ἐθνῶν, διότι οἱ Ἑβραῖοι ἀπετέλουν ἓνα ξένον σῶμα,

τό όποιον έπεδίωκε νά έπιβληθῆ δι' ύπονομεύσεως τῶν έθνικῶν κοινωνιῶν. Τά παραδείγματα εἶναι ἄφθονα, ἀτελείωτα. Ἡ παρασιτική συμπεριφορά τῶν Ἑβραίων έπροξένησε τήν αντίδρασι Ρωμαϊκῶν προσωποκοτήτων, ὅπως ὁ **Κικέρων** («ὑπέρ Φλάκκου»), ὁ **Τάκιτος** («Ἱστορία»), ὁ **Πετρώνιος** («Fragment. Poet.»), ὁ **Πλίνιος** («φυσική ἱστορία»), ὁ **Γιουβενάλης** (sat. 14, 96, 104), ὁ **Σουετώνιος** (ένθ. ἄνωτ.), ὁ **Ὀβίδιος** («Τέχνη τοῦ Ἀγαπᾶν»), ὁ **Σενέκας** («Περί τῆς προλήψεως» 36) ὅπου τοὺς έχαρκτηρίσε «ἀπαίσιον ἔθνος»! κ.τ.λ. Ὅλοι τῶν κατήγγειλαν τόν διαβρωτικόν ρόλον τοῦ Ἑβραϊσμοῦ.

Ὁ μέγας Αἰγύπτιος ἱστορικός **Μανέθων** θά κατηγορήσῃ μέ στοιχεῖα τοὺς Ἰουδαίους. Κυρίως ὁμως οἱ Ἀλεξανδρινοί ἱστορικοί συγγραφεῖς τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων θά ἀποκαλύψουν τήν μοχθηρότητα τῆς Ἑβραϊκῆς φυλῆς καί τās μισανθρώπους ἐπιδιώξεις της. Τά βιβλία τοῦ **Ἀπολλωνίου καί τοῦ Μόλωνος** («Συσκευή κατά Ἰουδαίων»), τοῦ **Ἀπίωνος**, τοῦ **Πλειστονίκου** («Αἰγυπτιακά»), τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἐρατοσθένους **Μνασέου** («Περιηγήσεις», «Περί Λιβύης» κ.τ.λ.), τοῦ **Χαιρήμονος** («Αἰγυπτιακή ἱστορία»), τοῦ **Λυσιμάχου** («Αἰγυπτιακά»), τοῦ **Δαμοκρίτου** («Περί Ἰουδαίων») καί πολλῶν ἄλλων ἱστορικῶν συγγραφέων εἶναι ἰδιαιτέρως διαφωτιστικά, περί τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ φιλοεβραῖος καθηγητής τῆς θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **Βασ. Βέλλας**: «ὑπό μέντῆς μεγάλης τοῦ λαοῦ μάξης έμισοῦντο ὑπό δέ τῶν πεπαιδευμένων καί μορφωμένων περιεφρονοῦντο καί ἐνεπαίζοντο ὡς λαός, ὅστις οὐδέν εἰς τόν πολιτισμόν γενικῶς

συνεισέφερε οὐδέ ἠδύνατο εἰς τό μέλλον νά προσφέρῃ. Ὡς τοιοῦτος δέ ἐτίθητο εἰς ὑποδεεστέραν μοῖραν...» (Β. Βέλλας: Φλαβίου Ἰωσήπου: «Κατ' Ἀπίωνος», εἰς ἐκδ. «Πάπυρος», Ἀθῆναι 1975). Ὡστόσο, ὁ συγγραφεύς ὑποστηρίζει, ὅτι δέν θά πρέπει νά δεχθῶμεν τό συμπέρασμα τῶν ἐρευνητῶν, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἑβραῖοι ἦσαν «τελείως ἀπολίτιστοι»! Διατί νά μή τό δεχθῶμεν;

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, κυρίως ἡ νεολαία καί οἱ μορφωμένοι, εἶχαν τήν τάσιν νά μιμηθοῦν τοὺς Ἕλληνας καί κάτι παραπάνω νά ἐξελληνισθοῦν. Ὁ Ἑλληνικός τρόπος ζωῆς τοὺς ἐγοῦτευε. Ὁ ἀθλητισμός, αἱ φιλοσοφικαί σχολαί, ἡ γλυπτική, ἡ ὄρχησις, ἡ διαλεκτική, ἡ ρητορική, ὁ ἔρωσ ἐμαγνήτιζαν τήν Ἑβραϊκή νεολαία, ἡ ὁποία παντοῦ ἐξελληνίζετο ταχέως ἀρχίζουσα ἀπό τά Ἑλληνικά ὀνόματα, πού ἐχρησιμοποιοῦν. Εἶχε καταστῆ σαφές ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμός τοὺς προσέφερε μίαν ζωήν ἐπιπέδου κτηνοτρόφων, ἐνῶ ὁ Ἑλληνισμός τοὺς ἐξησφάλιζε ἀνώτατον πολιτιστικόν ἐπίπεδον. Ἔτσι οἱ Ἑβραῖοι ἐστράφησαν πρὸς τόν Ἑλληνισμόν ἀρχῆς γενομένης, ὅπως ἦτο φυσικόν, μέ τήν γλῶσσαν, ὥστε **«στην πραγματικότητα ὁ γλωσσικός ἐξελληνισμός τῶν Ἰουδαίων εἶναι γρήγορος»** καθὼς παραδέχεται ὁ Γάλλος καθηγητής Πασκάλ Μπαλέ στήν ἐργασίαν του «Ἡ καθημερινή ζωή στήν Ἀλεξάνδρεια 331-330 π.Χ.» (ἐλλ. ἐκδ. «Παπαδήμα», Ἀθῆναι 2002, σελ. 45).

Ὁ φιλοεβραῖος καθηγητής πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Βασίλειος Βέλλας στό βιβλίον του «Ἑβραϊκή ἀρχαιολογία» (ἐκδ. «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀθῆναι 1984, σελ. 90, 98,

102) γράφει διά τόν πολιτισμό τῶν Ἑβραίων, ὅτι ἦτο κατώτερος τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Παλαιστίνης, ὅπου εἰσέβαλον καί τήν ἐκυρίευσαν «*τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντος καί συμπαρισταμένου κατά τάς μάχας*»! (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 99).

Κατά τά λοιπά θά ἴδωμεν πῶς περιγράφεται ἡ ζωή καί ὁ πολιτισμός τῶν Ἑβραίων. Μήπως νομίζετε, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐκαλλιτέχνουν; Ἐφιλοσόφουν; Ἐρητόρευαν; Ἡθλοῦντο; Παρηκολούθουν θέατρον; Συνέγραφον ἐπιστημονικά ἔργα ἢ λογοτεχνήματα; Ἀνήγειρον κτίρια; Ἐκυκλοφόρουν βιβλία; Ὁχι. Οὐδέν ἐξ αὐτῶν. Ἰδού μέ τί ἠσχολοῦντο:

«Κυρία ἀσχολία τῶν νομάδων Ἰσραηλιτῶν ἦτο ἡ ἐπιμέλεια τῶν ζώων. Τῆς ἐρήμου τό ζῶον ἦτο πάντοτε ἡ κάμηλος. Τά ποίμνια αὐτῶν ἀπετελοῦντο ἐξ αἰγῶν καί προβάτων, ἐκ τοῦ γάλακτος τῶν ὀποίων ἐτρέφοντο. Τά δέρματα τῶν ζώων ἐπεξεργάζοντο καί κατεσκεύαζον εἴτε πρόχειρα σανδάλια εἴτε ἀσκούς, ἐντός τῶν ὀποίων ἐφύλαττον τό ὄξινον γάλα πρὸς κατάσβεσιν τῆς δίψης ἢ τό ὕδωρ. Ἡ κατασκευή τοῦ βουτύρου φαίνεται νά ἦτο γνωστή, οὐχί ὁμως καί τοῦ τυροῦ. Κρέας μετεχειρίζοντο εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, κατά τάς ἐορτάς καί τήν φιλοξενίαν.

Ὁ βίος ἦτο πλάνης, ὡς καί ἡ Παλαιά Διαθήκη μαρτυρεῖ. Περιεφέροντο πρὸς ἀνεύρεσιν τόπων βοσκῆς καί φρεάτων. Τό φρέαρ ἢ ἡ πηγή ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν τῇ ζωῇ τῶν νομάδων λαῶν. Τόπος διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπ' ὄψιν ἐποχῆς εἶναι ἡ σκηνή, κατεσκευασμένη ἐκ τῶν τριχῶν τῆς αἰγός. Ἦτο δέ ἡ σκηνή κυκλική καί διηρεῖτο εἰς δύο μέρη, τό τοῦ ἀνδρός καί τῶν γυναικῶν. Ἐντός τῆς σκηνῆς ὑπῆρχεν

ἡ σέλλα τῆς καμήλου, ὁ κάδος διὰ τοῦ ὁποίου ἦντλων τό ὕδωρ, οἱ ἄσκοι μέ ὄξινον γάλα ἢ ὕδωρ, πινάκια ξύλινα καί λοιπά εἶδη μαγειρείου. Ὡς ἐνδυμασίαν ἔφερον χιτῶνα ἐκ δέρματος ζῶου ἢ ἐκ τριχῶν αἰγός. Ὁ τρίχινος σάκκος, προσδεδεμένος περί τήν ὀσφύν, διετηρήθη καί εἰς τοὺς βραδυτέρους χρόνους.....» (ἐνθ. ἀνωτ.).

Ἡ ἱστορική ἀσημαντότης τῶν Ἑβραίων, κατά τήν ἀρχαίαν ἐποχήν εἶναι αὐταπόδεικτος, ἀφοῦ μάλιστα **οὔτε εἰς ἱστορικός τοὺς ἀναφέρει**, διότι οὐδεὶς ἱστορικός ἠσχολήθη μέ μερικές χιλιάδας βοσκῶν τῆς ἐρήμου, οἱ ὅποιοι ἄλλως τε οὐδέν ἐδημιούργησαν ἄξιον λόγου, διὰ νά μνημονευθοῦν.

Οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι ἐγνώριζον αὐτήν τήν ἀλήθειαν. Ἔτσι κι ἐπειδή ἦσαν ἀνίκανοι διὰ κάτι ἀνώτερον, ἐναπέθεσαν τό μέλλον των ὄχι στήν ἀξίαν των, ἀλλά στόν θεό τους Ἰεχωβά. Αὐτός τοὺς ὑπεσχέθη νά τοὺς δώσῃ τήν «γῆ τῆς Ἐπαγγελίας», νά τοὺς προσφέρῃ πόλεις ἄλλοεθνῶν, νά τοὺς χαρίσῃ τά ἀγαθά τῶν ξένων λαῶν καί φυσικά νά φονεύσῃ ὄσους ἀντετίθεντο στήν Ἑβραϊκή κυριαρχία. Τέλος θά ἔστελλε κι ἕναν εἰδικόν ἀπεσταλμένο (Μεσσίας) πού θά ἐπέβαλε τήν παγκόσμιον κυριαρχίαν τῶν Ἑβραίων.

Χαρακτηριστικῶς ὁ φιλοεβραῖος **Vittorio Messori** «Ἐπόθεσις Ἰησοῦς» (ἐλλ. ἔκδ. «Πορεία Πνευματική», Ἀθῆναι 1980, σελ. 64) γράφει:

«Υπάρχει λοιπόν ἕνα μικρό ἔθνος πού ἐναπέθεσε τήν ἐλπίδα του στό μέλλον καί περίμενε ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἱστορίας του τήν εὐλογία γιά τό γένος του. Ἕνας λαός πού περίμενε τό αἰώνιο βασίλειο πού θά

ἴδρου ἓνα ἀπό τά παιδιά του. Ἡ βεβαιότητα τοῦ ἀσημάντου αὐτοῦ λαοῦ γιά τό μέλλον του εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε τά σχόλια τῆς Γραφῆς νά παίρνουν πολλές φορές τή μορφή κάποιας μεγαλομανίας: **Ὁ κόσμος δημιουργήθηκε γιά τόν Ἰσραήλ. Χωρίς τόν Ἰσραήλ δέν θά ὑπῆρχε τό σύμπαν»!!**

Αἱ ἀνισόροποι ἀντιλήψεις τῶν Ἑβραίων ἐπροκάλεσαν ἀρχικῶς τήν εἰρωνίαν. Κι ὅταν ἐπεδίωξαν νά τās ἐπιβάλλουν μέ συνωμοσίας διήγειραν τήν ἐχθρότητα τῶν λαῶν μέ συνέπειαν τήν ἀνάπτυξιν τοῦ λεγομένου **ἀντισημιτισμοῦ**, ὡς φυσικοῦ ἐπακολούθου τῆς ἐβραϊκῆς ὑπονομευτικῆς δράσεως.

Ἀντικινητισμός, ἀντιρωσισμός, ἀντιγαλλισμός, ἀντινορβηγισμός, ἀντιγερμανισμός, ἀντιαυστραλιανισμός, ἀντιδανισμός, κι ὅτι ἄλλο ἀντι-θέλετε δέν ἀνεπτύχθη εἰς ὅλους τούς λαούς, εἰς ὅλας τās ἐποχάς, εἰς ὅλα τά πολιτεύματα, διότι οἱ διάφοροι λαοί δέν ὑπενόμευαν ἄλλους λαούς, ὅπως ἔκαναν καί κάνουν οἱ Ἑβραῖοι, προκαλοῦντες οὕτω τήν ἀναμενομένην ἀντίστασιν τῶν λαῶν, πού ἀρνοῦνται νά ὑποκύψουν στούς Ἑβραίους.

Μᾶς λέγουν καί μᾶς ἐδίδαξαν στό σχολεῖο τās δέκα ἐντολάς, τās ὁποίας ἔδωσε ὁ Ἰεχωβά στόν Μωϋσῆν, ὅπως περιγράφεται στό βιβλίον τῆς Π.Δ. «Ἐξοδος». Ὅταν διαβάσετε τό κείμενον θά διαπιστώσετε, ὅτι αἱ δέκα ἐντολαί δέν εἶναι δέκα, ἀλλά περισσότεραι. Μεταξύ αὐτῶν ὁ Θεός τοῦ Ἰσραήλ ἀπαγορεύει στούς Ἑβραίους νά ἐργάζωνται τό Σάββατον καί ἐκτός τῶν Ἑβραίων ἀπαγορεύει τήν ἐργασίαν καί στά κτήνη! («Ἐξοδος» Κ, 8). Ἐπίσης ἀπαγορεύει στούς Ἑβραίους νά ἐπιθυμήσουν τόν βόυν τοῦ πλησίου των «μηδέ

τόν ὄνον αὐτοῦ» («Ἐξοδος» Κ, 17). Διὰ τὰ ἄλλα ζῶα μᾶλλον ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιθυμία των, ἀφοῦ δέν ἀπαγορεύεται. Εἶναι ἐντυπωσιακόν τό ἐνδιαφέρον τοῦ Ἰεχωβά διὰ τοὺς Ἑβραίους καί τὰ βόδια. Στό κεφ. ΚΑ, 28-33, ΚΒ, 1-9, ΚΓ, 4 τῆς «Ἐξόδου» ὁ Ἰεχωβά ἐν μέσῳ ἀστραπῶν, βροντῶν, φωνῆς σάλπιγγος ἐλάλησε ἐκ τοῦ καπνίζοντος ὄρους καί καθώρισε τί πρέπει νά γίνῃ «ἐάν βοῦς κερατίσῃ ἄνδρα ἢ γυναῖκα...», «ἐάν βοῦς κερατίσῃ υἱόν εἴτε θυγατέρα...», «ἐάν ὁ βοῦς κερατίσῃ δοῦλον ἢ δούλῃν...», «ἐάν τις σκάψῃ λάκκον καί δέν σκεπάσῃ αὐτόν καί πέσῃ εἰς αὐτόν βοῦς ἢ ὄνος...», «ἐάν ὁ βοῦς τινός κερατίσῃ τόν βοῦν τοῦ πλησίον αὐτοῦ...», «ἐάν τις κλέψῃ βοῦν...», «ἐάν τις παραδώσῃ εἰς τόν πλησίον αὐτοῦ ὄνον ἢ βοῦν ...διὰ νά φυλάττῃ αὐτό καί ἀποθάνῃ...», «ἐάν ἀπαντήσῃς τόν βοῦν τοῦ ἐχθροῦ σου πλανώμενον...».

Ἐν γένει στά κεφάλαια ΚΑ - ΚΓ τῆς «Ἐξόδου» καί ἄλλοῦ στήν Π.Δ. ἀναγράφονται θεῖαι ἐντολαί «περὶ παντός εἶδους ἀδικήματος περὶ βοός, περὶ ὄνου, περὶ προβάτου...» (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΒ, 9) τὰς ὁποίας πρέπει νά διαβάσετε προσεκτικῶς, διότι θά σᾶς εἶναι ἰδιαιτέρως χρήσιμοι εἰς περίπτωσιν «βοός κερατιστοῦ» ὥστε νά γνωρίζετε τί νά πράξετε. Τό βόδι πού κερατίζει κατά τόν Ἰεχωβά πρέπει νά θανατώνεται διὰ λιθοβολισμοῦ καί τό κρέας του νά μή τρώγεται (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΑ, 28).

Ἐπί τῶν ἄνωτέρω θεμάτων ἐκπονοῦνται μελέται εἰς ἑβραϊκὰς ἱερατικάς σχολάς, δίδονται διατριβαί (Παλαιοδιαθηκολόγοι) καί σοφοί καθηγηταί ἀσχολοῦνται ἐμβριθῶς μέ τό τί πρέπει νά ὑποστῇ «ὄστις συννευρεθῇ μέ κτῆνος...» (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΓ, 19).

Ἀντιλαμβάνεσθε λοιπόν τό πολιτιστικόν ἐπίπεδον τῶν Ἑβραίων κτηνοτρόφων, ἀφοῦ κι ὁ Θεός τους ἀκόμη ἠσχολήθη μέ βόδια, ὄπως καί πρόβατα, ἐζητεῖ μάλιστα νά τοῦ στείλουν *«τρίχες αἰγῶν καί δέρματα κριῶν κοκκινοβαφῆ...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΕ, 5). Θαυμάσατε ἐπιθυμίας Θεοῦ!

Εἰς ἄλλον θεόπνευστον βιβλίον τῆς Π.Δ. στούς «Ἀριθμούς» (ΙΕ, 1-16) ὁ Ἰεχωβά «ἐλάλησε» ὡς συνήθως πρός τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ καί τοὺς εἶπε ὅτι *«ὅταν εἰσέλθετε εἰς τήν γῆν τῆς κατοικήσεώς σας τήν ὅποιαν ἐγώ δίδω εἰς ἐσᾶς...»* θά πρέπει νά τοῦ κάνουν κάποια δῶρα, κάποια προσφοράς μέ βόδια καί πρόβατα. Ὁ ἴδιος ρυθμίζει τήν διαδικασίαν τῶν προσφορῶν: *«ἐάν δέ προσφέρῃ μόσχον ἐκ βοῶν ... τότε θέλει φέρεי μετά τοῦ μόσχου ἐκ βοῶν προσφοράν ἐξ ἀλφίτων, τρία δέκατα σιμιγδάλεως ἐξυμωμένην μέ ἔν ἡμισυ ἰν ἐλαίου...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΙΕ, 8-9). Καί ἀφοῦ ὁ Ἰεχωβά ἐξηγεῖ ὄλα, ὥστε νά αἰσθάνεται *«ὄσμῆν εὐωδίας»*, καταλήγει: *«οὔτω θέλει γίνεσθαι δι' ἓνα μόσχον, ἢ δι' ἓνα κριόν ἢ δι' ἄρνιον ἢ διά τράγον...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΙΕ, 11).

Ὁ κτηνοτροφικός Θεός Ἰεχωβά ἔδωσε ξένην γῆν στοὺς Ἑβραίους. Προηγουμένως μάθετε πῶς ἐνήργησε ὁ Θεός! Εἶπε στόν Μωϋσῆν («Ἀριθμοί», ΙΓ, 1 κ.ἔ.): *«Ἀπόστειλον ἄνδρας διά νά κατασκοπεύσωσι τήν γῆν Χαναάν τήν ὅποιαν ἐγώ δίδω εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ»*. Κατόπιν παρατίθενται τά ὄνόματα τῶν κατασκόπων, πού ἀπεστάλησαν διά νά διαπιστώσουν ἂν ἡ γῆ στήν ὅποιαν κατοικοῦν οἱ ξένοι εἶναι καλή ἢ κακή, διότι δέν συμφέρεи στοὺς Ἑβραίους νά τοὺς δωρίσῃ ὁ Ἰεχωβά γῆ, πού δέν εἶναι καλή. Πηγαί-

νουν λοιπόν οί κατάσκοποι καί βλέπουν τήν ξένη γῆ, πού τούς ἀρέσει. Οί κατοικοῦντες ἐκεῖ δέν τούς ἀπασχολοῦν, διότι «αὐτοί εἶναι ψωμίον δι' ἡμᾶς» (ἔνθ. ἀνωτ., ΙΔ, 8) ἀφοῦ θά τούς πατάξῃ ὁ Κύριος κ.τ.λ. Αὐτά βεβαίως δέν εἶναι ἱστορία. Εἶναι μεταγενέστερα παραμυθάκια τῶν Ἑβραίων, πού ἡ βλακεία ἢ ἡ ἐθνοπροδοσία κάποιων γραϊκῶν τά ἐπέβαλαν στήν ἐκπαίδευσιν. Ἔτσι τά Ἑλληνόπουλα δέν διδάσκονται **Σωκράτην, Ἀριστοτέλην, Πλάτωνα, Πυθαγόρα, Ἡράκλειτον, Ἀρίστιππον, Ἐπίκουρον, Ζήνωνα, Στίλπωνα** καί χιλιάδας ἄλλων ὑπαρκτῶν φιλοσόφων, διά νά ὠφελοῦνται καί ἀντ' αὐτοῦ μαθαίνουν τās βοδινάς ἀπασχολήσεις τοῦ Ἰεχωβά καί τās δωρεᾶς ξένης γῆς. Κι' ὄχι μόνον.

Εἰς ἓνα τέτοιο κτηνοτροφικό περιβάλλον, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι ἐξηυτέλισαν καί τήν ἔννοιαν τοῦ ὑπερβατικοῦ ὄντος τοῦ Θεοῦ, τόν ὁποῖον ἀνέμειξαν μέ ὄνους, τράγους, κριοῦς, ἐρίφια, πρόβατα καί κυρίως μέ βόδια, εἰς ἓνα τέτοιο περιβάλλον, λέγω, ποία γλῶσσα θ' ἀναπτυχθῆ ἱκανή νά ἀποδώσῃ ἐννοίας; Οὐδεμία. Ἀπλῶς θά ἀναπτυχθῆ μία γλῶσσα, ἡ ὁποία προσήκει εἰς νομάδας, διά τήν μεταξύ των συνεννόησιν.

Ἀναγκαστικῶς λοιπόν τά παραστατικά Ἑβραϊκά μένουν, ἐκτός τῆς νοηματικῆς ὁμιλίας τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀποδεικνύεται.

Στήν σύγχρονον ἐποχήν ὁ διεθνῆς ἐβραϊσμοσμός κατώρθωσε νά ἀναρριχηθῆ στό νεότευκτον ἀμερικανικόν κράτος καί νά ἐκμεταλλεῦται τήν δύναμίν του, διά τοῦ ἐλέγχου τοῦ Τραπεζικοῦ κεφαλαίου καί τῶν Μ.Μ.Ε. Καθίστανται λοιπόν ἐμμέσως οἱ Ἑβραῖοι ἐπικίνδυνοι, μέχρις ὅτου ξυπνήσουν οἱ

Ἀμερικανοί, ὁπότε ὠργισμένοι θά ἀντιδράσουν σκληρῶς, ὥστε οἱ Ἑβραῖοι θά ἐνθυμοῦνται μέ νοσταλγίαν τήν ἐποχὴν τοῦ Χίτλερ.

Ἦδη στήν Ἀμερικὴ ἠκούσθησαν ἀξιόλογοι ἄνδρες νά ἐπισημαίνουν τόν ἐβραϊκόν κίνδυνον π.χ. **Β. Φράνκλιν, Τζ. Οὐάσιγκτων, Χ. Φόρντ** (ὁ αὐτοκινητοβιομήχανος πού ἔγραψε καί τό βιβλίον «Ὁ αἰώνιος Ἑβραῖος»), **Τ. Τζ. Μπράουν** (πρόεδρος Ἡνωμένων Ἐπιτελείων Η.Π.Α.), **Ἔρρολ Φλύν, Μ. Μπράντο** κ.τ.λ. καί ἀναπτύσσονται πολλαί πατριωτικά ἀμερικανικά κινήσεις, πού δέν ἀνέχονται πλέον τήν Ἑβραϊκὴν ἐπιρροήν.

Μέχρι νά ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἀφυπνίσεως τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ Ἑβραῖοι θά ἀπομυζοῦν τήν Ἀμερικὴν, ὅπως ἀπεμύζουν τήν Αἴγυπτον.

Ἄρκετοί πιστεύουν, ὅτι ἀπό τόν 3ον π.Χ. αἰῶνα «ἀρχίζει σιγά-σιγά ὁ ἐξελληνισμός τῆς Παλαιστίνης» (Γιάννη Κορδάτου: «Ἡ Παλαιά Διαθήκη στό φῶς τῆς κριτικῆς», ἔκδ. «Μπουκουμάνη», Ἀθῆναι 1973, σελ. 245) καί ἐξαφανίζεται ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα.

Ὁ περιοῦσιος λοιπόν λαός ἐνεδύετο μέ δέρματα ζῶων καί περιεφέρετο, πρὸς ἀνεύρεσιν τόπων βοσκῆς, δίχως νά γνωρίζῃ -καίτοι κτηνοτροφικός λαός- τήν παρασκευὴν τυροῦ. Διέμενε εἰς σκηνάς ἀπὸ τρίχας αἰγῶν καί ἀντὶ ἐπίπλων εἶχε τήν σέλλαν τῆς καμήλου! Πότε; Ὅταν οἱ Ἕλληνες στήν Κρήτη εἶχαν ἐξαώροφα κτίρια, μέ λουτρά, στήν Ἀθήνα φιλοσοφικάς σχολάς, παντοῦ στάδια, βιβλιοθήκας, θέατρα, καλλιτεχνήματα, περίλαμπρα οἰκοδομήματα εἰς ἀκμαζούσας πόλεις, τότε πού οἱ Ἑβραῖοι ἐπλανῶντο ἐδῶ καί ἐκεῖ νομάδες σκηνίται.

Τελικῶς μέ τήν βοήθειαν (!) τοῦ Θεοῦ τους οἱ Ἑβραῖοι ἐπέδραμον στήν Παλαιστίνην καί ἀπό τότε μέχρι σήμερα σφάζουν γυναικόπαιδα καί ἀόπλους, κατά τήν συνήθειάν των. Ὁ πολιτισμός τῶν Παλαιστινίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ὑπέρτερος τοῦ ὑποτυπώδους κι οὐσιαστικῶς ἀνυπάρκτου Ἑβραϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ Β. Βέλλας εἶναι σαφής (ἐνθ. ἀνωτ.):

«Γενικῶς κρίνων τις τόν πολιτισμόν τῆς ὑπ' ὄψιν ἐποχῆς, ὀφείλει νά σημειώσῃ ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ εἶχε διαμορφωθῆ κατά τήν περίοδον ταύτην ἀξιοσημείωτος πολιτισμός, ἀδιάφορον ἂν οὗτος ὀφείλεται κατά τό πλεῖστον εἰς ξένας ἐπιδράσεις, τῶν ἀγαθῶν τοῦ ὁποίου ἀπέλαυεν ἡ χώρα. Ἀναμφιβόλως δέ εἰς πλεῖστα ὅσα σημεῖα ὁ πολιτισμός οὗτος ἦτο ἀνώτερος ἐκείνου, ὃν ἔφερον οἱ εἰς Παλαιστίνην εἰσβαλόντες νομάδες Ἰσραηλίται.

Κρίνοντας γενικῶς τήν εἰσβολήν τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τήν Παλαιστίνην, παρατηροῦμεν ὅτι αὕτη ὑπῆρξεν εὐεργετική διά τοὺς Ἰσραηλίτας, πλὴν τοῦ τομέως τῆς θρησκείας, διότι ὁ πολιτισμός, τόν ὅποιον ἔφερον, ἦτο κατώτερος ἐκείνου, τόν ὅποιον εὗρον. Τοῦτο διά τήν χώραν ἐσήμαινε προσωρινήν ἀνάσχεσιν τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῆς, ἀκριβῶς διότι οἱ Ἰσραηλίται ἔφερον κατώτερον πολιτισμόν του ἐν Παλαιστίνῃ ἀνθοῦντος.

Ὅσο περνοῦσαν λοιπόν τά χρόνια, τόσο ἡ Ἰουδαϊκή φυλή ἔχανε τή φυλετική της συνοχή καί ἡ παλιά γλῶσσα πού μιλοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι ξεχάστηκε ὁλότελα καί ἐπικράτησε ὀριστικά ἡ λεγόμενῃ Ἀραμαϊκή, ἐνῶ παράλληλα διαδίδονταν καί ἡ κοινή Ἑλληνική».

Ἔτσι μετὰ τρεῖς αἰῶνας, πού φθάνομεν στήν ἐποχήν τοῦ Ἰησοῦ, τά Ἑβραϊκά εἶχαν τελείως ἔξαφανισθῆ.

Ἡ ἀνθρωπίνη νοημοσύνη σχετίζεται ἀμέσως μέ τήν γλῶσσαν. Ὅπως καί ὁ πολιτισμός. Ἀσφαλῶς ἡ Ἑλληνική γλῶσσα προϋποθέτει νοήμονας ἀνθρώπους, διά νά τήν ὀμιλοῦν καί συνεχῶς νά τήν βελτιώσουν, ὥστε νά ἀποδίδονται ἔννοιαι καί πολιτιστικοί, ἐπιστημονικοί, φιλοσοφικοί κ.τ.λ. ὄροι.

Νοημοσύνη (πού προηγείται), πολιτισμός καί γλῶσσα προχωροῦν μαζί. Ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα εἶναι ἀνάλογος τοῦ Ἑβραϊκοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς Ἑβραϊκῆς νοημοσύνης.

Δέν ὠμιλεῖτο ἀπό φιλοσόφους, ρήτορας, ποιητάς, ἐπιστήμονας, ἀλλά ἀπό κτηνοτρόφους καί προφήτας, πού ἀπνυθύνοντο εἰς νομαδικόν λαόν κτηνοτρόφων. Ἐπομένως τό λεξιλόγιόν της ἦτο περιορισμένον καί προωρισμένον, διά μίαν **κατωτέραν φυλήν**.

Ἀργότερον μέ τήν ἑβραϊκὴν διασποράν ἦλθον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς ἐπαφήν μέ πολιτισμένους ἀνθρώπους ἐκτός τῆς ἐρήμου, ἐγνώρισαν τά πολιτιστικά ἀγαθά καί ἀπώλεσαν τήν μητρικὴν των γλῶσσαν ὡς ἄχρηστον καί ἀδυνατοῦσαν νά ἀποδώσῃ τὰς ἐννοίας, τὰς ὁποίας ἀπύτει ἡ νέα των ζωή. Ἔτσι ὑπῆρξαν πλήθη Ἑβραίων ἐκτός Ἰουδαίας, τὰ ὁποῖα ἠγνόουν παντελῶς τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν. Οἱ πρόγονοὶ των ἐθεώρουν ὡς ἀγαθά («Γένεσις», ΙΒ, ΙΓ, κ.τ.λ.) «*πρόβατα καὶ βόας καὶ ὄνους θηλυκάς καὶ καμήλους*». Ὁ Ἀβραάμ ἦτο «*πλούσιος σφόδρα εἰς κτήνη...*» ἀλλὰ καί εἰς χρήματα, ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς Ἀβιμέλεχ ἔδωκε στὸν Ἀβραάμ «*χίλια δίδραχμα*» («Γένεσις» Κ, 14-16). Ἔτσι ἐμάθαμε ὅτι ἐπὶ Ἀβραάμ ἐκυκλοφόρουσαν **δίδραχμα!** Ἀλλὰ ὑλικά ἀγαθά δέν τὰ ἐδημιούργησαν μέ τήν βοσκὴν προβάτων, ἀλλὰ μέ τήν κλοπὴν, ὅπως

τούς προέτρεψε ὁ Θεός τους, ὁ ὁποῖος τούς εἶπε νά μή φύγουν ἀπό τήν Αἴγυπτον μέ ἄδεια χέρια: «οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί» ἀλλά νά ἀρπάξουν «σκευή ἀργυρά καί χρυσᾶ καί ἱματισμόν» ὅπως ἔκαναν καί «ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους» («Ἔξοδος» Γ, 21-22, ΙΒ, 35-36).

Ὁ ἱστορικός πρέπει νά προσέξῃ, ὅτι ἐξετάζων τά «Εὐαγγέλια» δέν ἔχει πρωτότυπα, ἀλλ' ἀντίγραφα ἐξ ἀντιγράφων μέ πολλές διορθώσεις καί ἀποκλίσεις. Διά τά βιβλία τῆς Π.Δ. τίθεται κι ἄλλο οὐσιῶδες θέμα, ὅτι δηλαδή περιγράφουν γεγονότα μέ λεπτομερείας, διαλόγους κ.τλ. πού ὑποτίθεται συνέβησαν πρό 1200 ἢ 1300 ἐτῶν!

Τοῦτο εἶναι ἀδιανόητον νά συνέβῃ, διότι μετά 1200-1300 χρόνια εἶναι ἀδύνατον νά ἀποδίδωνται ἀπό μνήμης συνομιλίες, περιγραφαί ταξιδίων, γεγονότων μεταξύ ἀνθρώπων πού ἔζησαν πρὶν 12-13 αἰῶνας. Δι' αὐτό οἱ θεολογοῦντες λέγουν, ὅτι τά βιβλία τῆς Π.Δ. ἐγράφησαν τῇ συνδρομῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (θεοπνευστία γραφῶν). Δικαίωμά τους νά πιστεύουν ἔτσι, ἀλλά τό Ἅγιον Πνεῦμα δέν θεωρεῖται ὑπό τῆς ἐπιστήμης ἱστορικός, οὔτε ἱστορική πηγή.

Ἡ γλῶσσα στήν ὁποῖαν ἐδίδαξε ὁ Ἰησοῦς ἐνδιαφέρει βεβαίως τοὺς θεολόγους, ἀλλά δέν εἶναι δογματικόν θέμα. Μπορεῖ νά ἐρευνηθῇ, ὑπό τῆς ἱστορίας, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τά στοιχεῖα.

Ἡ «Καινή Διαθήκη» δίδει πληροφορίας, διά τήν ὁμιλίαν τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλά ἡ «Καινή Διαθήκη» δέν εἶναι ἱστορικόν βιβλίον. Εἶναι θεολογικόν. Ἐπομένως μέ κριτήρια ἱστορίας τά Εὐαγγελικά κείμενα δέν

μπορούν να θεωρηθούν βιβλία ιστορίας. Διότι δέν είναι ιστορία ή παρουσία Άγγέλων, τά δνειρα κ.τλ. Έπιπλέον τά Εύαγγελικά κείμενα δέν συμφωνούν μεταξύ των.

Αί αντίφάσεις τών Εύαγγελίων ιδίως εις γεγονότα κλονίζουν τήν άξιοπιστίαν τους. Διά παράδειγμα ό **Ματθαίος** (ΚΣΤ,57) μās πληροφορεί πώς, όταν συνέλαβον τόν Ίησούν, Τόν έπῆγαν στόν **Άρχιερέα Καϊάφα**, ένῶ ό **Ίωάννης** (ΙΗ,13) μās πληροφορεί, ότι Τόν έφεραν στόν **Άρχιερέα Άνναν**. Ποιον από τά δύο είναι τό συμβάν; Διαβάσατε προσεκτικῶς τά σχετικά έδάφια και θά διαπιστώσετε, ότι δέν συμφωνούν μεταξύ των, μολονότι έγράφησαν ύπό τήν έμπνευσιν του Άγίου Πνεύματος.

Άλλου πάλιν στήν γενεαλογία του Ίησου, όπου δέν έπιτρέπονται διαφοροποιήσεις, ό **Ματθαίος** (Α,16) αναγράφει ως πατέρα του **Ίωσήφ** κάποιον **Ίακώβ**, ένῶ ό **Λουκάς** (Γ,23) κάποιον **Ήλί**. Τελικῶς ποιον εκ των δύο είναι τό όρθόν; Η θεμελιώδης χριστιανική άποψις, ότι τά Εύαγγέλια γράφουν τήν αλήθειαν άμφισβητεΐται, όταν διά τό ίδιον ζήτημα γράφουν διαφορετικά πράγματα.

Άλλο παράδειγμα αντίφάσεως μεταξύ τών Εύαγγελίων επί γεγονότων έχομεν τότε που ό Πόντιος Πιλᾶτος ήρώτησε τόν Ίησούν: «*Σύ εί ό Βασιλεύς τών Ίουδαίων;*» και ό μέν **Ματθαίος** (ΚΖ,11) αναφέρει ότι ό Ίησους άπεκρίθη: «*σύ λεγεις*», ό δέ **Ίωάννης** (ΙΗ,33-34) γράφει ότι ό Ίησους άπάντησε «*άφ' εαυτου σύ τουτο λέγεις ή άλλοι σοί είπον περί έμου;*». Η διαφορά τών δύο άπαντήσεων είναι ούσιαστική. Ο Ίησους άλλα λέγει στήν μίαν άπάντησιν και άλλα

λέγει στην ἄλλην. Ἐπομένως γεννᾶται τό ἐρώτημα: ποία ἐκ τῶν δύο εἶναι ἡ σωστή; Ποία δηλαδή ἀνταποκρίνεται στην ἀλήθειαν;

Ἄς φέρω ἄλλο ἓνα παράδειγμα. Ὁ Λουκᾶς (ΚΓ,46) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*Πάτερ, εἰς τὰς Χεῖρας σου παρατίθεται τό πνεῦμα μου καί ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν*». Ὁ Ἰωάννης (ΙΘ,30) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*ὄτε οὖν ἔλαβε τό ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται καί κλίνας τήν κεφαλὴν παρέδωκε τό πνεῦμα*». Ὁ Ματθαῖος (ΚΖ,46) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*Ἥλί, Ἥλί λαμὰ σαβαχθανί, δηλαδή Θεέ μου, Θεέ μου μου, διατί μέ ἐγκατέλειπες;*». Ὅπως εἶδατε διά τά τελευταῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ οἱ προαναφερθέντες τρεῖς Εὐαγγελισταί γράφουν διαφορετικῶς. Ποία λοιπόν εἶναι ἡ ἀλήθεια; Δηλαδή τί πράγματι εἶπεν ὁ Ἰησοῦς θνήσκων; Τά τρία Εὐαγγέλια δίδουν τρεῖς διαφορετικές ἀπαντήσεις, διά τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ. Ποία εἶναι ἡ σωστή;

Ἡ ἱστορία περιγράφει τὰς **πράξεις τῶν ἀνθρώπων**, πού ὄντως συνέβησαν (ὄχι Θεῶν ἢ Ἀγγέλων), μέ προκαθορισμένον ἐπιστημονικόν τρόπον, δηλαδή βάσει τῆς λογικῆς σκέψεως.

Ἡ ἱστορία κινεῖται στην χώρα τῆς ἀποδεδειγμένης **πραγματικότητος**. Ὑπό τήν ἔννοιαν αὐτήν κατεβλήθη προσπάθεια, κυρίως ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰησοῦ, νά συμπεράνωμεν τήν γλῶσσαν, τήν ὁποίαν ὠμίλει. Τίποτε ἄλλο.

Ὁ καθηγητής Πανεπιστημίου πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μεταλληνός στό ἀξιόλογον ἔργον του

«Πηγές Έκκλησιαστικῆς Ἱστορίας» (ἔκδ. «Ἄρμός», β' ἔκδ., Ἀθῆναι 1998, σελ. 24, 25 κ.ἔ.) γράφει:

«Ἀπό τὰ παραπάνω γίνεται φανερό, ὅτι, ὅπως κάθε ἐπιστήμη, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία στηρίζεται σέ πηγές. Δέν μπορεῖ νά υπάρξει, ἄλλωστε, Ἱστορία χωρὶς «τεκμήρια» - μαρτυρίες. Τό περιεχόμενο τῶν πηγῶν εἶναι ἡ πρώτη ὕλη, τὴν ὁποία ὁ ἱστορικός θά κατατάξει, ἀξιολογήσει καὶ ἀξιοποιήσει μέ τὴν ἐπεξεργασία τῆς βάσει τῆς συγκεκριμένης μεθόδου τῆς ἐπιστήμης του. Αὐτό συνιστᾷ ἀπόλυτη προϋπόθεση, γιὰ νά μπορεῖ νά υπάρξει στό χῶρο τῆς Ἱστορίας ἐπιστημονικὴ ἔρευνα. Ὁ ἱστορικός διαφέρει ἀπὸ τὸν μυθιστοριογράφο. Δέν ἐφευρίσκει -δημιουργεῖ μέσα στή φαντασία του- τὰ γεγονότα, ἀλλὰ τὰ συνθέτει, κάνοντας χρῆση ΟΛΩΝ τῶν κάθε εἶδους μαρτυριῶν τοῦ παρελθόντος. Ἀναπλάθει τό «γεγονός» (εἴτε στιγμιαῖο εἶναι αὐτό, εἴτε πρόκειται γιὰ μακρά διάρκεια), ὅπως πράγματι ἔγινε».

Αἱ ἀπόψεις αὐταὶ μᾶς εὐρίσκουν ἀπολύτως συμφώνους. Στή συνέχεια ὁ καθηγητῆς-ἱερωμένος κατατάσσει τὴν Καινὴν Διαθήκην, εἰς τὰς ἀμέσους πηγὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας μέ κάποιας ἐπιφυλάξεις:

«Βέβαια, ὅπως ὅλη ἡ Κ. Διαθήκη, ἔτσι καὶ τὰ κείμενα αὐτά, ἔχουν τοπικὸ καὶ προσωπικὸ χαρακτῆρα καὶ ἀποβλέπουν σέ σκοπούς κυρίως πνευματικῶς-ἐποικοδομητικῶς. Δέν «κάνουν» ἱστορία, ἀλλὰ θεολογία. Ὅταν ὁμως περιπτωσιακὰ ἀναφέρονται καὶ στή ζωὴ τῆς Κοινότητος, στὴν ὁποία ἀπευθύνονται, ἀποκτοῦν καὶ ἱστορικὴ σημασία, συνιστῶντας μάλιστα πρωτογενῆ πηγή γιὰ τὴν κατάστασιν τῆς Κοινό-

τητας αὐτῆς. Ἡ Κ. Διαθήκη εἶναι ἄμεση πηγή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, γιατί εἶναι βιβλίο τῆς Ἐκκλησίας, προερχόμενο ἀπό τήν ἐκδίπλωση τῆς ζωῆς της, συνιστῶντας τήν αὐτομαρτυρία της».

Καί ἐδῶ συμφωνοῦμεν ἰδίως, ὡς πρὸς το ὅτι τὰ βιβλία τῆς Κ.Δ. δέν κάνουν ἱστορία, ἀλλά θεολογία. Κατόπιν ὁ συγγραφεὺς διακυμαινόμενος μεταξὺ τῶν δύο ἰδιοτήτων του (ἱερωμένου καί ἐπιστήμονος) σημειώνει ὅτι:

«Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ὁμῶς εἶναι ἐπιστήμονας ἱστορικός. Ἐγραψε συνειδητὰ ἱστορία. Τό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιο εἶναι ἓνα κλασικό ἱστορικό ἔργο, παρά τόν κατηχητικό του χαρακτήρα. Γιατί διέπεται ἀπό τίς ἰσχύουσες τότε ἐπιστημονικές ἱστορικές ἀρχές. Ἐπιχειρεῖ νά ἐντάξει μέσα στόν πραγματικό, τόν βιωμένο χρόνο, τήν ἐμφάνιση τοῦ Χριστιανισμοῦ, τό ἔργο τοῦ Προδρόμου καί τό ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ χάραξη τῶν χρονικῶν συντεταγμένων θυμίζει ἐπάξια τόν Θουκυδίδη: «Ἐν ἔτει δέ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας καί τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δέ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καί Τραχωνίτιδος χώρας, καί Λυσανίου τῆς Ἀβιλνῆς τετραρχούντος, ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καί Καϊάφα...» (Λουκ. 3, 1 ε.). Στό Εὐαγγέλιό του φαίνεται ἡ ἀπαιτήση νά ἀποδειχθοῦν τά γεγονότα, πού συνδέονται μέ τή ζωή καί δράση τοῦ Χριστοῦ, ἐντελῶς πραγματικά, ἱστορικά, τοποθετημένα στό ἐδῶ καί τώρα, στό συγκεκριμένο χῶρο καί χρόνο, καί ὄχι ἀόριστα, ἐξωχρονικά καί ἀνέρειστα».

Ἐδῶ διαφωνοῦμεν. Διότι το νά περιγράψῃ ὁ Λουκᾶς ἓνα ἱστορικόν πλαίσιον (καθ' ὅλα ἀληθές) δέν σημαίνει κατ' ἀναγκαιότητα, ὅτι ὅσα διηγείται διά τόν Ἰησοῦν εἶναι σωστά καί συνεπῶς γράφει ἱστορίαν, ἀφοῦ παραθέτει ἀληθῆ γεγονότα, πού πράγματι συνέβησαν.

Δηλαδή, ἐάν σήμερα κάποιος γράψῃ, ὅτι ἐπί Προέδρου Δημοκρατίας Κ. Στεφανοπούλου καί μέ πρωθυπουργόν τόν Κ. Σημίτην ἐν ἔτει 2003 καί ὅταν Δήμαρχος Ἀθηναίων ἦτο ἡ Ντόρα Μπακογιάννη προσεγiewθή στήν πλατεία τοῦ Συντάγματος ἓνα διαστημόπλοιο μέ ἐξωγηίνους... Ὅρθῶς περιγράφει τό ἱστορικόν πλαίσιον, διότι τοῦτο ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀληθές, διασταυρωθέν ἐκ πολλῶν πηγῶν, ἀλλά οὐδόλως ἀληθεύει, ὅτι προσεγiewθή διαστημόπλοιον στήν πλατείαν Συντάγματος. Καί φυσικά ὁ γράψας αὐτά δέν εἶναι ἐπιστήμων ἱστορικός πού «θυμίζει ἐπάξια τόν Θεουκυδίδη». Μέ ἄλλα λόγια, ὁρθῶς ὁ Λουκᾶς ἀποδίδει τό ἱστορικόν πλαίσιον τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ἐπειδή αὐτό τό ἀναφέρει ὁρθῶς δέν προκύπτει κατά λογικήν ἀκολουθίαν ἡ κἀθοδος τοῦ Ἀγγέλου καί ἡ συνομιλία του μέ τήν Παρθένο Μαρία. Το νά λέγῃς μία-δύο-τρεις ἀληθείας δέν συνάγεται, ὅτι ὅσα γράφεις κατόπιν εἶναι καί αὐτά ἀλήθειαι. Βεβαίως μπορεῖ νά εἶναι, ἀλλά τοῦτο πρέπει νά ἀποδειχθῇ ἐπιστημονικῶς.

Ἄλλως τε τό ζητούμενον στά «Εὐαγγέλια» δέν εἶναι ποῖος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας τότε, πρῶγμα πασίγνωστον, ἀλλά ἂν ἀφίχθη Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ καί συνεζήτησε μέ τήν Μαρίαν. Περί τούτου δέν ἔχομεν ἀποδείξεις. Εἶναι θεολογία. Τό ὅτι Τετράρχης τῆς

Ἰουδαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, καθὼς γνωρίζομεν ἀπὸ πολλὰς πηγὰς δὲν σημαίνει, ὅτι ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἄρα ἀληθές εἶναι καὶ τὸ θαῦμα ἐν Κανᾷ.

Ἐπομένως, ὅταν ὁ πατὴρ Γεώργιος Μεταλληνὸς συμπεραίνει τὸ ἱστορικῶς ἀληθές τοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τὸ ἱστορικῶς ἀληθές τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου, κάνει λογικὸν ἄλλα, ἦτοι σόφισμα, ἀφοῦ ἡ ἀλήθεια τοῦ πρώτου δὲν ὀδηγεῖ ὑποχρεωτικῶς στὴν ἀλήθειαν τοῦ δευτέρου.

Αὐτὰ χάριν τῆς ἱστορικῆς (ἐπιστημονικῆς) θεωρήσεως τῶν κειμένων τῆς Κ.Δ. δίχως τὴν διάθεσιν νὰ ὑποτιμᾶται ἡ ἀξία των, ὅσων ἔχουν, ὅπου τὴν ἔχουν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποδείξεις.

Τὸ ἀνακάτεμα ἱστορίας καὶ θεολογίας βλάπτει καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην. Ἡ ἱστορία εἶναι ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ ἐπιστημονικὰς μεθόδους, ὅπως τὰς ὑπαγορεύει ἡ λογικὴ σκέψις. Ἰδίως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προκαλῆται σύγχυσις στοὺς μαθητὰς π.χ. ὁ Ὄργανισμὸς Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων ἐξετύπωσε καὶ διένειμε στὰ σχολεῖα τὸ βιβλίον τῆς Ἰστορίας, διὰ τὴν Α΄ Λυκείου (Ἐπαμ. Βρανοπούλου: «Ἰστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων»). Πρόκειται διὰ βιβλίον ἱστορικόν. Στὴν σέλ. 32 παρατίθεται κεφάλαιον μέ τίτλον «Ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων» ὅπου διαβάζομεν: «*Τότε πραγματοποιήθηκε ἡ ἐξοδος με ἀρχηγὸ τὸν Μωϋσῆ (1220 π.Χ.)*». Εὔγε στὸν ἱστορικὸ συγγραφέα πού προσδιώρισε τὴν Ἐξοδο στὸ 1220 π.Χ. Μᾶς ἀρέσει ἡ ἀκρίβεια τοῦ εἴκοσι. Ποῦ στηρίζεται; Πουθενά. Ποῖος τὸ λέγει; Οὐδεὶς. Καὶ παρακάτω τὸ ἀμίμητον: «*Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι περνοῦσαν τὴν ἔρημο τοῦ Σινᾶ, ὁ Θεὸς παρουσιάστηκε στὸν Μωϋσῆ καὶ τοῦ*

ὕπαγόρευσε τὶς Δέκα Ἐντολές...». Φυσικά δέν μπορεῖ νά γίνῃ στοιχειωδῶς σοβαρά ἐπιστημονική συζήτηση, ὅταν γράφεται, ὅτι «ὁ Θεός παρουσιάστηκε στὸν Μωϋσῆ». Ἐδῶ δέν ἔχομεν ἱστορίαν. Ἀλλά δόγμα θεολογικόν, θρησκευμα, πού κακῶς οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας τό ἐνέταξαν στήν ὕλην τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας. Διέπραξαν τοῦτο, κατ' ἀπαίτησιν τῶν Σιωνιστῶν, πού ἐλέγχουν τά διδακτικά βιβλία τῆς Ἑλλάδος!!! Οἱ κύριοι Ἑβραῖοι νά κάνουν ἱστορίαν τήν θρησκείαν τους, στήν χώρα τους, ὄχι στήν Ἑλλάδα τήν πατρίδα τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Πολυβίου καί τῶν ἄλλων θεμελιωτῶν τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἱστορίας.

Ἐάν ἀρχίσωμεν ἀφηγήσεις μέ Θεούς, Ἀγγέλους, Προφῆτας, Δαίμονας κ.τ.λ., ἀντιληφθῆτε το, δέν ἔχομεν ἱστορίαν.

3. ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα εἶναι γλῶσσα κτηνοτρόφων τῆς ἐρήμου, πού δέν μπορεῖ νά ἀποδώσῃ ἐννοίας, φιλοσοφικούς ὄρους καί νοήματα ἀξιῶν μιᾶς ποιητικῶς ἀνωτέρας ζωῆς. Οἱ Ἑβραῖοι δέν εἶχαν στήν ἔρημο φιλοσοφικάς ἢ ρητορικάς σχολάς, οὔτε ἀπασχολήθησαν μέ τήν φιλολογία καί τήν λογοτεχνίαν, συνεπῶς ὁ γλωσσικός των πολιτισμός ἦτο χαμηλοτάτου ἐπιπέδου.

Ἀντιθέτως ἡ Ἑλληνική γλῶσσα διεμορφώθη, ἀπό τήν πνευματικήν ἐργασίαν ποιητῶν, φιλοσόφων, ρητόρων, ἐπιστημόνων, πολιτικῶν, λογοτεχνῶν, γραμματικῶν καί πλήθους λογίων πού δέν ἦτο δυνατόν νά ἔχουν οἱ Ἑβραῖοι ὡς λαός νομάδων βοσκῶν. Δι' αὐτό ἄλλως τε δέν ὑπάρχει Ἑβραϊκό θέατρο, Ἑβραϊκή φιλοσοφία. Δέν ἀνευρέθησαν Ἑβραϊκαί βιβλιοθήκαι οὔτε μία, ἢ ρητορικαί σχολαί, ἢ ἀμφιθέατρα πανεπιστημίων κ.τ.λ. Καί εἶναι λογικόν. Διότι αἱ περιφερόμενοι νομάδες κτηνοτρόφων δέν οἰκοδομοῦν θέατρα, βιβλιοθήκας, σχολάς κ.τ.λ., ἀλλά προχωροῦν ἀναζητοῦντες νέα βοσκοτόπια. Ὅταν τελικῶς ὁ Ἰεχωβά τοῦς ἔδωσε (!) τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας καί οἱ Ἑβραῖοι ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ εἰς ξένην χώραν, ἀπεδείχθησαν ἀνάξιοι νά δημιουργήσουν πολιτισμόν. Σκεφθῆτε ὅτι δέν ἀνεκαλύφθη, οὔτε ἓνα Ἑβραϊκόν ἄγαλμα, οὔτε

εύρέθησαν στήν γῆν τῆς Ἰουδαίας κτίρια φιλοσοφικῶν ἢ ρητορικῶν κ.τ.λ. σχολῶν, οὔτε βιβλιοθῆκαι, οὔτε θέατρα, οὔτε στάδια, οὔτε λουτρά, οὔτε ... οὔτε... Ἀπεδείχθη λοιπόν ἀρχαιολογικῶς καί ἱστορικῶς, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὑπῆρξαν κατωτέρα φυλή μὲ ἀντίστοιχον φυσικά γλῶσσαν προωρισμένην νά συνεννοοῦνται κτηνοτρόφοι μεταξύ των κι ὄχι νά διαλέγωνται φιλόσοφοι ἢ νά ἀγορεύουν ρήτορες.

Ὁ Ἰησοῦς ἐχρειάζετο μίαν γλῶσσαν ἱκανήν νά ἐκφράσῃ τήν διδασκαλίαν Του. Τά Ἑβραϊκά ἀπεκλείσθησαν λόγῳ τῆς λεξιπενίας των καί λόγῳ τοῦ γεγονότος, ὅτι μόνον ἐλάχιστοι κτηνοτρόφοι τά ὠμίλουν. Ἀκόμη καί οἱ Ἑβραῖοι τῶν πόλεων τά εἶχαν λησμονήσει καί μετεχειρίζοντο τά Ἀραμαϊκά ἢ τά Ἑλληνικά, ἰδίως τά τελευταῖα πού ἦσαν διεθνῆς γλῶσσα. Ἴδού διατί τά Εὐαγγέλια δέν ἐγράφησαν πρωτοτύπως στά Ἑβραϊκά, ἀλλά στά Ἑλληνικά καί συγκεκριμένως στήν λεγομένην «κοινή» διάλεκτον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πλὴν τοῦ πρώτου, πού συνέγραψε ὁ Ματθαῖος στά Ἀραμαϊκά καί συγχρόνως στά Ἑλληνικά.

Καί ὄχι μόνον τά Εὐαγγέλια, ἀλλά κι ὅλα τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐγράφησαν στά Ἑλληνικά. Οὔτε ἓνα στά Ἑβραϊκά. Ἐπομένως ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα ἀποκλείεται νά ἐχρησιμοποιεῖτο στόν προφορικόν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος ἐδίδασκε κυρίως Ἑλληνικά καί εἰς κάποιαις περιπτώσεις Ἀραμαϊκά.

Οἱ φιλόσοφοι, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἰδρυταί θρησκευτικῶν κ.τ.λ. ἐδίδαξαν στήν μητρικὴν των γλῶσσαν.

Τό ίδιο προφανῶς ἔκανε καί ὁ Χριστός. Θά ἀντιτείνῃ ἴσως κάποιος, ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ, πού παραθέτουν οἱ Εὐαγγελισταί, ὁ Ἰησοῦς κατάγεται ἀπὸ τὸν Δαυὶδ μέσῳ Ἰωσήφ. Ἐπ' αὐτοῦ ἔχομεν τὰ ἑξῆς σχόλια:

1. Αἱ γενεαλογίαι ἀντιφάσκουν εἰς ὠρισμένα ὀνόματα, ἐπομένως δέν εἶναι ἀξιόπιστοι.
2. Ὁ Δαυὶδ δέν ὑπῆρξεν ἱστορικόν πρόσωπον. Εἶναι δημιούργημα τῆς ἑβραϊκῆς φαντασίας.
3. Ὁ Ἰωσήφ δέν ἦτο ὁ φυσικός πατήρ τοῦ Ἰησοῦ ἀλλά θετός, συνεπῶς ὁ Ἰησοῦς δέν κατάγεται ἐξ αὐτοῦ καί κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῶν προγόνων του.
4. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς δέν παραδέχεται τὸν Ἀβραάμ ὡς πρόγονόν του (Ἰωάννης 8,58) οὔτε τὸν Δαυὶδ (Λουκᾶς 20,44). Ἀντιθέτως δέχεται τὸν Ἀβραάμ ὡς πατέρα τῶν Ἑβραίων (Ἰωάννης 8,56).
5. Ὁ Πέτρος εἰς ὁμιλίαν του ἀναφέρει, ὅτι τό χωράφι πού ἠγόρασε ὁ Ἰούδας μέ τὰ ἀργύρια τῆς προδοσίας ὠνομάσθη «χωράφι αἵματος» ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων στήν ἰδικήν των γλῶσσαν, δηλαδή στά Ἑβραϊκά, τὰ ὁποῖα δέν ἦσαν ἡ μητρική γλῶσσα τῶν Γαλιλαίων, ἀλλοιῶς ὁ Ἀπόστολος δέν θά ἔλεγε «στήν ἰδικήν τους γλῶσσαν», ἀλλά «στήν γλῶσσα μας» ἢ ἀπλῶς θά ἀνέφερε τό ὄνομα.
6. Τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ κατά τὸν Εὐαγγελιστήν Ἰωάννην (ΙΘ,30) ἦσαν ἡ Ἑλληνική λέξις «**τέλεισται**».
7. Ὁ Ἰησοῦς δέν ἠκολούθει τὰ Ἑβραϊκά θρησκευτικά ἔθιμα, π.χ. τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου, ὅπως ὤφειλε ἂν ἦτο Ἑβραῖος, πρᾶγμα διὰ τό ὁποῖον ἄλλως τε κατηγορήθη ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων (Λουκᾶς

13,15-14,5, Ἰωάννης 9,16) οὔτε ἐπλένετο πρὶν ἀπὸ τοῦ γεῦμα (Λουκᾶς 11,38) οὔτε τοῦ ἔκαναν περιτομή.

8. Ὃταν ὁ Ἰησοῦς ἀνελήφθη στὸν Οὐρανό, δύο ἄνδρες μέ λευκά ἐνδύματα προσεφώνησαν τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ «Γαλιλαίου» καὶ ὄχι «Ἰουδαίου» («Πράξεις Ἀποστόλων» 1,9).
9. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεκάλουν τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ Γαλιλαίου («Πράξεις Ἀποστόλων» 2,7).
10. Ὁ Παῦλος («Πρὸς Γαλάτας», κεφ.3, ἰδίως ἐδάφ.23-25) ἐξηγεῖ ὅτι ἡ Π.Δ. ἦτο παιδαγωγὸς εἰς Χριστόν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἰησοῦ δέν μᾶς χρειάζεται ὁ Ἑβραϊκὸς νόμος καὶ καταργοῦνται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ θρησκευτικαὶ συνήθειαι τῆς Π.Δ. (Παῦλος, «Β' πρὸς Κορινθίους», Γ,14).

Τὰ κυκλοφοροῦντα, ὡς ἐνιαῖον σύνολον 27 βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀνεγνωρίσθησαν, διὰ κανόνος ὡς γνήσια, ὑπὸ διαφόρων Οἰκουμενικῶν Συνόδων (Ἰππῶνος 393, Καρθαγέννης 419, Πενδέκτης 691) αἱ ὁποῖαι ὀρίζουν τὰ 27 βιβλία τῆς Κ.Δ. ὡς κανονικά.

Ἐπὶ ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα βιβλία λεγόμενα νόθα ἢ ἀπόκρυφα τῆς Κ.Δ. ὅπως «Εὐαγγέλιον Πέτρου», «Αἰγύπτιον Εὐαγγέλιον», «Εὐαγγέλιον Θωμᾶ», «Εὐαγγέλιον Ματθία», «Εὐαγγέλιον Φιλίππου», «Εὐαγγέλιον Βασιλειάδου» καὶ πλῆθος ἄλλων κειμένων καὶ ἐπιστολῶν ποὺ ἐγράφησαν Ἑλληνιστί.

Ἐκ τῶν πολλῶν κωδίκων (Κωδῆξ = σύνδεσις φύλων περιγαμνῆς ἢ χάρτου εἰς σχῆμα βιβλίου, ἐνῶ ὁ κύλινδρος ἐκδιπλοῦται), ὅπου περιλαμβάνονται τὰ τῆς Κ.Δ. θεωρεῖται «παραδεδεγμένον κείμενον» (textus receptus) τὸ Ἑλληνικόν, τὸ ἐκδοθέν τὸ 1550

έν Βενετία, τρίτη έκδοσις τοῦ Ρ. Στεφάνου, τό ὅποιον ἐκυκλοφόρησε καί ἡ Βρετανική Βιβλική Ἑταιρεία. Ἐν τέλει ἐξεδόθη τό 1904 ὑπό τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου ἡ Κ.Δ. κατά τό Βυζαντινόν κείμενον, μέ ἐπιμέλεια τῶν καθηγητῶν Β. Ἀντωνιάδου, τῶν Σάρδεων Μιχαήλ καί τῆς Σταυρουπόλεως Ἀνδρέου.

Τά ἀρχαῖα Ἑβραϊκά ἦσαν, ἐδῶ καί 2300 ἔτη, μιά «νεκρά γλῶσσα», ὅπως γράφει ὁ Ἑβραῖος **Γιῶσεφ Ἐλιγιά** στήν «Μεγάλην Ἑλληνικὴν Ἐγκυκλοπαίδειαν» (τόμος Θ', σελ. 641, λ. «Ἑβραῖοι») ὁ ὅποιος ἀναφέρεται στήν «**ἀσάφεια καί πενιχρότητα**» τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, πού τό ἀλφάβητόν της εἶχε μόνον σύμφωνα καί ἐμάντευαν τά φωνήεντα, μέ δύο γένη καί ἄλλας ἐλλείψεις.

Ὁ ὅρος Ἑβραϊκὴ γλῶσσα μνημονεύεται, διά πρώτην φοράν στόν πρόλογον τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς «Σοφίας Σειράχ» (130 μ.Χ.) ἐνῶ ἡ Βίβλος ἀναφέρεται στήν «γλῶσσα Χανααίων» (Σεφάθ Κενάαν) εἰς «Ἡσαΐαν» (ΙΘ, 58).

Κατά τόν Πρωτοσύγγεγον Εὐαγ. Σκάρπαν (ἐνθ. ἄνωτ. τόμος Α', σελ. 279, λ. «Ἁγία Γραφή») «*ἡ τελεία ἀπονέκρωσις τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης ἐπῆλθε παρά τῷ ἐν αἰχμαλωσίᾳ λαῷ ὅστις εἶχε ὡς μητρικὴν γλῶσσαν τὴν Χαλδαιικὴν ... ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱ ἐν Παλαιστίνῃ Ἑβραῖοι ἠγνόουν τελείως τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, ἀντὶ δὲ ταύτης ὠμίλουν τὴν Ἀραμαϊκὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν...*». Ἐπομένως ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκεν Ἀραμαϊκά ἢ Ἑλληνικά, διά νά τόν καταλάβουν.

Τά νέα Ἑβραϊκά, πού τώρα ὁμιλοῦν στό Ἰσραήλ

κι ἄλλοι Ἑβραῖοι εἶναι πλήρη νεολογισμῶν, διὰ νά ἀποδώσουν πολιτιστικές ἐννοίας, ὄρους, ιδιότητες, καταστάσεις κ.τ.λ. πού δέν εἶχαν τά ἀρχαῖα Ἑβραϊκά, μέ τά ὁποῖα ἡ νεοεβραϊκή ὀλίγον σχετίζεται ὡς κατεσκευασμένα (πεποιημένα) γλῶσσα, δίχως θεμέλια γλωσσικά καί φυσικήν ἐξέλιξιν. Πάντως εὗγε στούς Ἑβραϊσσιωνιστάς, πού ἀνατρέχουν στό παρελθόν καί αἶσχος στούς Νεοέλληνας, πού παραμερίζουν τήν πνευματική κληρονομίαν τῶν προγόνων των, ὅπως ἡ Ἀρχαιοελληνική γλῶσσα.

Ἀναμφιβόλως ἡ παγκοσμιότης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τότε, συνέβαλε ἀποφασιστικῶς στήν διάδοσιν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία ἐάν ἐγένετο στά Ἑβραϊκά ἢ στά Ἀραμαϊκά οὐδεμίαν ἀπήχησιν θά εἶχε, ἐκτός τοῦ ὅτι ἦτο ἀδύνατον στά Ἑβραϊκά ἢ στά Ἀραμαϊκά νά ἀποδοθοῦν αἱ ἐννοιαί τῆς.

Λογικῶς καταλήγομεν στό συμπέρασμα, τό ὁποῖον θά ἐπιβεβαιώσουν καί τά στοιχεῖα, πού θά προσκομίσωμεν παρακάτω, ὅτι ὁ Χριστός ἐγνώριζε τά Ἑλληνικά, ὅπως καί οἱ Ἀπόστολοι οἱ ὁποῖοι ὠμίλουν καί ἔγραφον Ἑλληνικά κι ὄχι Ἑβραϊκά.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα στά Ἀραμαϊκά, τά ὁποῖα ὄντως μετεχειρίζετο ὁ Ἰησοῦς καί οἱ μαθηταί του, θά συμφωνήσωμεν εἰς τοῦτο, ἀλλά θά προσθέσωμεν ὅτι προτεραιότητα εἶχαν τά Ἑλληνικά, δι' αὐτό τά Εὐαγγέλια δέν ἐγράφησαν πρωτοτύπως στά Ἀραμαϊκά, πλὴν τοῦ κατά Ματθαῖον, τό ὁποῖον συνεγράφη καί στά Ἑλληνικά, ὅπως εἶπομεν.

Καί μία οὐσιαστική λεπτομέρεια. Τήν μετάφρασιν τῶν Ο' τῆς Π.Δ. στά Ἑλληνικά, οἱ ἀκραιφνεῖς

Ἑβραῖοι τὴν θεωροῦν μεγάλην συμφορὰ καὶ τὴν «χειροτέρα ἡμέραν τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰσραὴλ» ὅπως γράφουν οἱ **Ρόμπερτ Γκραϊνβς** καὶ **Ραφαὲλ Πατάϊ** στὴν ἐργασία τους: «Ἑβραϊκοὶ μῦθοι» (Ἑλλ. ἔκδ. «ἝΥψιλον», Ἀθῆναι 1991, σελ. 218), διότι **ἐπληροφορήθησαν οἱ λαοὶ τὰς πράξεις τῶν Ἑβραίων καὶ τὰς ἐπιδιώξεις των**. Φαίνεται ὅτι ἡ μετάφρασις πού ἔγινε «κατ' ἀπαίτησιν» τοῦ **Πτολεμαίου Β'** (285-247 π.Χ.) ἔγινε ὄχι, διότι ὁ Ἕλλην Βασιλεὺς ἐνδιεφέρετο νὰ ἐννοήσουν τὴν Π.Δ. οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια, διὰ τὰ ἔργα καὶ τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑβραίων. Πραγματικῶς ὁ Πτολεμαῖος Β' προσέφερε μεγάλην ὑπηρεσίαν στὴν ἀνθρωπότητα, ἐπειδὴ ἔφερε στό φῶς τῆς δημοσιότητος τὴν Π.Δ. τὴν ὁποίαν ἀπέκρυπτον οἱ Ἑβραῖοι, ὅπως κάνουν τώρα, μέ τὰ ἱερά τους βιβλία «**Ταλμούδ**».

Ὁ συγγραφεὺς Μιχ. Καλόπουλος παρατηρεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος («Τό Μεγάλο Ψέμα», Θεσσαλονίκη 1995, σελ. 359):

«Οἱ Ἑβραῖοι παραδέχονται ἐδῶ λοιπόν ὅτι διέπραξαν μέγα ἀτόπημα ὑποκύπτοντας στίς «ἀπαιτήσεις» τοῦ Πτολεμαίου Β'! Μεταφράζοντας τὴ φυλετική τους ἱστορία, ὅπως αὐτὴ ἦταν ἐλαφρὰ μόνο συγκαλυμμένη... «πάγωσαν ἔτσι» τὴ βιβλικὴ ἀφήγηση... διεθνοποιῶντας ἓνα «μισοσκεπασμένο» φυλετικὸ κανόνα συμπεριφορᾶς πού μέ τὴν κατάλληλη ἐρμηνεία θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἓνα σίγουρο ντοκουμέντο ἀνεπανάληπτης ἀπόδειξης τῆς ἀληθινῆς φυλετικῆς τους ἱστορίας. Ἔτσι, σέ ἀνύποπτο χρόνο, 250 δηλαδή χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ἡ μετάφρασις τῶν «Ο'»

ἀφαίρεσε ὀλοσχερῶς τή δυνατότητα περαιτέρω συγκάλυψης τῆς ἀληθινῆς πατριαρχικῆς συμπεριφορᾶς. Ἔτσι καί μόνο γι' αὐτό, τά βιβλικά κείμενα ἔφτασαν μέχρι τίς μέρες μας «σχεδόν ξεσκέπαστα», μέ ὅλες αὐτές τίς «αξιοθαύμαστες» λεπτομέρειες, πού τόσο μᾶς βοήθησαν στήν ἀνασύνταξη τῆς ἀνεπανάληπτης Ἑβραιο-πατριαρχικῆς μαγγανίας!

Βέβαια δι' ἄλλης ὁδοῦ, ὄχι μόνο ἐπέβαλαν τόν ἀφελῆ τύπο ἐρμηνείας πού ὅλοι μας γνωρίζουμε, ἀλλά ἀπέδειξαν ὅτι οἱ φόβοι τους αὐτοί ἦταν ὑπερβολικοί μιά καί χρειάστηκαν εικοσιδύο καί πλέον αἰῶνες «ἀπόλυτης ἀπραξίας», ὥσπου ἐπιτέλους νά καταδεχτοῦμε νά ρίξουμε μιά πιό ἐπίμονη ματιά στό βιβλίό πού μέ τόσο πάθος θεοποιήσαμε!.

Τά τέσσερα Εὐαγγέλια (κανονικά) ἀποτελοῦν τήν κυρίαν πηγὴν πληροφοριῶν, διὰ τήν ζωὴν τοῦ Ἰησοῦ καί τήν διδασκαλίαν Του. Τό ὄνομά των εἶναι Ἑλληνικόν καί σημαίνει «καλά νέα» (εὐ-ἄγγελία = χαρμόσυνον νέον).

Ὁ κομιστής αὐτῶν καλεῖται Εὐαγγελιστής, ἐπίθετον τό ὁποῖον ἀπαντᾶται στήν Κ.Δ. (Παῦλος, «Πρὸς Ἐφεσίους» Δ, 11). Στά παραδείγματά Του ὁ Ἰησοῦς ἐχρησιμοποιοῖ Ἑλληνικά γράμματα π.χ. Ἰῶτα (Ματθαῖος, Ε, 18) καί ὄχι Ἑβραϊκά ἢ Ἀραμαϊκά.

Συγγραφεῖς τῶν Εὐαγγελίων ἦσαν οἱ Εὐαγγελισταί. Κατά τήν κρατοῦσαν ἄποψιν ἐγράφησαν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 60-90.

Τά ὑπόλοιπα βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης (Κ.Δ.) παρέχουν συμπληρωματικὰς πληροφορίας. Ἄς προσέξωμεν καί τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τό ὁποῖον ἐρμηνεύουν «ο κύριος σώζει» ὄχι βεβαίως ὅπως

λανθασμένως υποστηρίζουν στά Ἑβραϊκά, ἀλλά στά Ἑλληνικά, ἐκ τοῦ Ἰάσω, (θεραπεύω) Ἰωνικῶς, Ἰήσω, πού σημαίνει ὁ σῶζων. Ἰασώ ὀνομάζεται ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καί τῆς Ἠπιόνης. Ἐπί πλέον ὁ Ἰησοῦς λέγεται καί Χριστός, πού εἶναι καθαρά Ἑλληνική λέξις, ἡ ὁποία σημαίνει τόν Χρισθέντα ὑπό τοῦ Θεοῦ, (Λουκᾶς Δ, 18) ἐκεῖνον δηλαδή, στόν ὁποῖον ἀνετέθη ἀποστολή καί ἐν προκειμένῳ ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἐκ τοῦ Χριστοῦ προῦλθε ἡ ὀνομασία «Χριστιανοί» ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη, διά πρῶτην φοράν στήν Ἀντιόχειαν: «καί πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταί Χριστιανοί» («Πράξεις», ΙΑ.26). Ἐχρησιμοποιήθη λοιπόν τό Ἑλληνικόν ὄνομα Χριστός, τό ὁποῖον συνάπτεται μέ τό Ἰησοῦς κι ὄχι τό Ἑβραϊκόν Μασίαχ ἢ τό Ἀραμαϊκόν Μεσιχά (Μεσσίας).

Τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τό πληροφοροῦμεθα κατ' ἀρχήν ἀπό Εὐαγγελικάς πηγάς.

Ὁ Λουκᾶς (Α, 31) γράφει ὅτι ὁ Ἄγγελος Γαβριήλ ἐστάλη ὑπό τοῦ Θεοῦ στήν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναζαρέτ καί ἀνήγγειλε στήν Μαριάμ: «καί ἰδού συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καί ἔξη υἱόν καί καλέσῃς τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦ». Τά ἴδια γράφει καί ὁ Ματθαῖος (Α, 21).

Ὁ γλωσσικός ἐξελληνισμός τῶν ἐναπομεινάντων Ἀραμαϊκῶν λέξεων φαίνεται καί ἀπό τήν ἀλλαγὴν τοῦ ὀνόματος Κηφά, πού στά Ἀραμαϊκά σημαίνει Πέτρα (Ἰωάννης Α, 43), εἰς Πέτρον, ὑπό τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ (Ματθαῖος ΙΣΤ, 18): «Σὺ εἶ Πέτρος καί ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τήν Ἐκκλησίαν». Ὁ Ἰησοῦς μάλιστα μετεχειρίζετο ὀμηρικὰς λέξεις π.χ. στόν Μάρκον (Γ, 17) διαβάζομεν: «καί ἐπέ-

θηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὁ ἔστιν υἱοὶ τῆς βροντῆς». Ὁ Χριστός ἀπεκάλεσε «*υἱοὺς τῆς βροντῆς*» λόγω τοῦ ὀρμητικοῦ των χαρακτῆρος τοὺς δύο Ἀποστόλους Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, πού ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου. Οἱ ἐρμηνευταὶ θεωροῦν, ὅτι ἡ λέξις «βοανεργές» εἶναι Ἀραμαϊκῆς προελεύσεως, ἐνῶ τό ἀληθές εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ συνθέσεως ὀμηρικῶν λέξεων.

Διὰ τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης παντοῦ, εἰς ὀλόκληρον τόν κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως στὴν Ἀνατολήν, Β. Ἀφρικὴν καὶ γενικῶς στὴν Μεσόγειον ὑπάρχει τεραστία βιβλιογραφία, μὲ ἄφθονον ἀποδεικτικόν ὕλικόν.

Περιορίζομαι ἐδῶ νά ἀναφέρω τί γράφει ὁ Ἰσπανός Ἀκαδημαϊκός **Φραντσίσκο Ἀντράντος** (Francisco Adrados) στό προσφάτως κυκλοφορήσαν βιβλίον του, ὑπὸ τόν τίτλον: «*Historia de la Lengua Griega*» («Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης», Ἑλλ. ἔκδ. «Παπαδήμα», Ἀθῆναι 2003). Ὁ συγγραφεὺς μετὰ ἀπό λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῆς ἐπικρατήσεως τῆς γλώσσης μας, εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς κατέληξε στό κατηγορηματικόν συμπέρασμα: «*Ἡ Ἑλληνικὴ κατέκτησε τόν κόσμον!*» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 518). Ἐξηγεῖ πῶς «*ἡ Ἑλληνικὴ ἐπεκτάθηκε σέ ὄλην τὴν Ἀνατολήν, σέ μέγαν βαθμόν ἐπίσης στή Δύση*» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 516) καὶ βεβαιώνει ὅτι «*συνοπτικὰ ἡ Ἑλληνικὴ ἦταν ἡ γλῶσσα τῶν λογίων καὶ ἀστικῶν πληθυσμῶν καὶ ἡ διεθνῆς γλῶσσα τῆς Ἀνατολῆς*», ἀκόμη ἐπικαλεῖται μαρτυρίας συγγραφέων πού ἀπέδειξαν ὅτι τὰ Ἑλληνικά εἶναι ἡ «*γλῶσσα τοῦ πολιτισμοῦ*» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 350, 351). «*Ἀποτέλεσμα τῆς πολιτιστικῆς καὶ*

παγκοσμίου αξίας της ήτο νά γραφτοῦν σ' αὐτή τὰ ἔγγραφα Βασιλιάδων καί Αὐτοκρατόρων πού μιλοῦσαν ἄλλες γλῶσσες: ὁ Βασιλιάς Ἀσόκας (3ος αἰῶνας) μετέφρασε σ' αὐτή τίς διακηρύξεις πού ἀπέστειλε στό σημερινό Ἀφγανιστάν, στήν Ἑλληνική ἔγραψαν διακηρύξεις ἢ σημαντικά ἔγγραφα οἱ βασιλιάδες τοῦ βασιλείου τοῦ Ἀξούμ στήν Αἰθιοπία, στήν Ἑλληνιστική καί μεταγενέστερη ἐποχή (βλ. E. Bernard καί ἄλλους 1991), ἀλλά καί ὁ Βασιλιάς Σαπὼρ τῆς δυναστείας τῶν Σασσανιδῶν (3ος αἰῶνας), καθὼς καί πολύ ἀργότερα οἱ Χάννες τῆς Βουλγαρίας (8ος καί 9ος αἰῶνας).

Τό ἴδιο καί στή λογοτεχνία: στά Ἑλληνικά ἔγραψαν Ρωμαῖοι, ὅπως ὁ Φάβιος Πίκτωρ, Ἑβραῖοι, ὅπως ὁ Φλάβιος Ἰώσηπος, Χαλδαῖοι, ὅπως ὁ Βηρωσός, Αἰγύπτιοι, ὅπως ὁ Μανέθων (γιά νά μὴν ἀναφερθοῦμε σέ ἐκείνους πού χρονολογοῦνται ἀργότερα).

Γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Ἑλληνική, στή φάση τῆς Κοινῆς, εἴτε τῆς προφορικῆς εἴτε ὡς λογοτεχνική, ἐξαπλώθηκε βαθμιαία σέ ὄλο τό μεσογειακό χῶρο καί πιό πέρα. Ἀπό τήν Κόρδοβα στό Κανταχάρ, ἀπό τή Μερὸν στή Βουλγαρία».

Ὁ Ἰσπανός Ἀκαδημαϊκός εἰς πεντακοσίας καί πλέον σελίδας παρουσιάζει μίαν περιληπτικήν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καί θαυμάζει τήν κυριαρχίαν της, ἡ ὁποία βασιζέται εἰς ἀκλονήτους ἀποδείξεις. «Εἶναι ὄντως ἐντυπωσιακόν νά ὁμιλοῦν καί νά γράφουν Ἑλληνικά ἀπό τήν Αἰθιοπία, ἕως τό Ἀφγανιστάν! ἢ ἀπό τὰς Ἰνδίας ἕως τήν Ρώμην, ὅπου ὄλοι των συνωμίλουν περισσότερον Ἑλληνικά κι ὀλιγότερον Λατινικά. Ρωμαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως

ὁ **Σουετώνιος** ἢ ὁ **Μάρκος Αὐρήλιος** ἔγραφαν στήν Ἑλληνικά. Στήν Ἑλληνική μίλησε ὁ Καῖσαρ, ὅταν πῆρε τήν περίφημη ἀπόφαση νά διασχίσει τόν Ρουβίκωνα («ὁ κύβος ἐρρίφθη»), ὁ Καῖσαρ στόν Βροῦτο, ὅταν δολοφονήθηκε («καί ἐσύ τέκνον Βροῦτε;»), ὁ Αὐγουστος στόν Ἀσίνιο Πολλίωνα, γιά νά τόν κατηγορήσει το ὅτι εἶχε δεχθεῖ στό σπίτι του τόν Τιμαγένη («τρέφεις ἕνα θηρίο»), ὁ Τιβέριος στίς περιπτώσεις πού μιλοῦσε εἰλικρινά... Ἦδη οἱ Ρωμαῖοι κατακτηταί τοῦ 2ου αἰῶνα π.Χ. ὅπως ὁ Αἰμίλιος Παῦλος (πού προσήρτησε τή Μακεδονία μετά τήν νίκη του στήν Πύδνα τό 168) ἢ οἱ Σκιπίωνες, ἦσαν ἐνθερμοὶ Ἑλληνίζοντες... ὁ Κλαύδιος μίλησε στήν Ἑλληνική ἀκόμη καί στήν Σύγκλητο (!) ... ὁ Αὐτοκράτωρ Γρατιανός ὤρισε ἐπίσημα (376) τή διδασκαλία της στή Γαλατία, ὁ Βρετανός Πελάγιος παρευρέθη στή Σύνοδο τῆς Διόσπολης ἐντυπωσιάζοντας μέ τό ἐπίπεδο τῆς Ἑλληνικῆς του... Οἱ ἐπιστολές τοῦ Κικέρωνος καί τά ποιήματα τοῦ Αὔσονίου εἶναι διάσπαρτα μέ προτάσεις στήν Ἑλληνική... Ἡ Λατινική εἶναι βέβαια ἡ γλῶσσα πού ἐπηρεάστηκε περισσότερο ἀπό τήν Ἑλληνική καί αὐτή πού σέ μεγαλύτερο βαθμό μετέφερε τήν γλῶσσα καί τόν πολιτισμό τῶν Ἑλλήνων στό Μεσαίωνα καί στή σύγχρονο ἐποχή. Ἀλλά ἡ ἐπίδρασις τῆς Ἑλληνικῆς δέν περιορίστηκε στή Λατινική... Μιλήσαμε ἤδη γιά τήν ἐπαφή της μέ τίς γλῶσσες τῆς Γαλατίας καί τῆς Ἰσπανίας, γιά τήν Ἑτρουσκική, μέ τή Δημοτική καί τήν Κοπτική τῆς Αἰγύπτου, μέ τίς γλῶσσες τῶν Βαλκανίων, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Συρίας καί τῆς Παλαιστίνης. Γλῶσσες πού οἱ περισσότερες ἐξαφανίστηκαν ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ἰσχυρᾶς

ἐπίδρασης τῆς Ἑλληνικῆς...» (ἐνθ. ἀνωτ. 369-371). Εἰδικῶς στήν Παλαιστίνη ταυτόχρονα ἡ Ἀραμαϊκή μιλιόταν στή Συρία καί στήν Παλαιστίνη, ὅπως καί ἡ Ἑλληνική...».

Ἡ ἐπικράτησις τῆς Ἑλληνικῆς ἐπί τῆς Λατινικῆς γλώσσης ὑπῆρξε ἀναντιρρότως καθοριστική μέχρι τοῦ σημείου πού:

«Ἡ πρώτη λατινική λογοτεχνία ἦταν μετάφρασις τῆς ἑλληνικῆς (Ὁ Λίβιος Ἀνδρόνικος μετέφρασε τήν Ὀδύσσεια) ἢ γραμμένη στήν Ἑλληνική (ὁ Φάβιος Πίκτωρ, ὁ Κίνκιος Ἀλιμέντος) καί στήν Ἑλληνική ἐξηκολούθησαν νά γράφουν, μετέπειτα, Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως ὁ Σουετώνιος ἢ ὁ Μάρκος Αὐρήλιος. Καί ὅταν ἐμφανίστηκε ἡ νέα λατινική λογοτεχνία, βεβαίως εἶχε πρωτότυπα χαρακτηριστικά, ἀλλά ἀπό μιά ἄλλη ἄποψη ἀποτελοῦσε συνέχεια τῆς Ἑλληνικῆς.

“Ὅσον ἀφορᾷ στοὺς Ἑβραίους, Συρίους κ.τ.λ. ἀπετέλουν ἓνα τεράστιο πληθυσμό πού ὠμίλει Ἑλληνικά... Εἶναι ἐμφανές ὅτι στήν Ἀνατολή ἡ Ἑλληνική ἦταν ἡ γλῶσσα τῆς ὑψηλῆς καί τῆς μεσαίας τάξεως, καθῶς καί τῆς πλειονότητος τῶν συγγραφέων, γεγονός πού ἐξηγεῖ ὅτι στό τέλος ἐπεβλήθη εἰς ὅλας τὰς ἐπικρατείας» (ἐνθ. ἀνωτ.).

Ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητον ἀλήθειαν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη νοημοσύνη ἀνεπτύχθη, διά τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καί ἐξακολουθεῖ νά κινῆται, ἐντός αὐτῆς. Διότι οἱ ὄροι καί αἱ ἔννοιαι τῆς λογικῆς σκέψεως εἶναι ὅλοι Ἑλληνικῆς προελεύσεως, φυσικά καί τώρα. Συγκεκριμένως «στίς 1.960 ἐρευνητικές ἐργασίες πού ὑποβλήθησαν ἀπό 89 χῶρες οἱ 1.825 περιεῖχαν Ἑλληνικούς ὄρους: ποσοστό 93,1%... Ἀπό

τίς 3.194 λέξεις-κλειδιά μάλιστα ἢ ὄρους οἱ 1.397 εἶχαν Ἑλληνική προέλευση: ποσοστό 43,7%... στό περίφημο λεξικό Dorland's τοῦ οἴκου Sanders μεταξύ 20ῆς καί 23ης ἐκδοσῆς τους ὑπάρχει 22,1 % αὔξηση τοῦ ποσοστοῦ τῶν Ἑλληνικῆς προελεύσεως ὄρων» («Ἐλευθεροτυπία» 8-5-1996).

Τά 27 βιβλία τῆς Κ.Δ. διαιροῦνται ὑπό τῆς Ἐκκλησίας εἰς **ἱστορικά** (4 Εὐαγγέλια, Πράξεις Ἀποστόλων) εἰς **διδασκτικά** (14 ἐπιστολαί Παύλου δηλαδή: πρὸς Ῥωμαίους, 2 πρὸς Κορινθίους, πρὸς Γαλάτας, πρὸς Ἐφεσίους, πρὸς Φιλιππησίους, πρὸς Κολοσσαεῖς, 2 πρὸς Θεσσαλονικεῖς, 2 πρὸς Τιμόθεον, πρὸς Τίτον, πρὸς Φιλήμονα, πρὸς Ἑβραίους καί 7 λεγόμενα καθολικαί δηλαδή Ἰακώβου, 2 Πέτρου, 3 Ἰωάννου, Ἰούδα) καί εἰς ἓνα **Προφητικόν** (Ἰωάννου «Ἀποκάλυψις»).

Κατά τόν 2ον αἰῶνα τά βιβλία τῆς Κ.Δ. συνεκεντρώθησαν εἰς ἓνα σύνολον τό ὁποῖον ὀνομάζεται **«κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης»** καί διεσώθησαν ἀντίγραφα χειρόγραφα αὐτοῦ περίπου ἐξ ὀλοκλήρου εἰς κώδικας (**Ἀλεξανδρινός, Βατικανός, Σιναιτικός, Παλίμψηστος Ἐφραίμ τῆς Σύρου**). Πρῶτος πού ἔκανε διάκρισιν τῶν βιβλίων τῆς Κ.Δ. εἰς Εὐαγγέλιον καί Ἀποστόλους θεωρεῖται ὁ μάρτυς **Ἰγνάτιος ὁ Ἀντιοχείας** (107).

Ὁ ἱερός Κλήμης («Στρωματεῖς» Migne, 8) ὑποστηρίζει, ὅτι τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐγράφησαν ἑλληνιστί (Ἑλλήνων φωνήν) κατὰ Θεῖαν Πρόνοιαν.

Τέλος ὁ Ἅγιος Νεκτάριος (Μητροπολίτης Πεντάπολεως καί Διευθυντής Ριζαρείου Σχολῆς, κατὰ κόσμον Νεκτάριος Κεφαλᾶς) στήν εἰσαγωγὴν τοῦ Β΄

τόμου του έργου του «**Ἱερῶν καὶ φιλοσοφικῶν λογίων θησαύρισμα**» (Ἀθῆναι 1896, σελ. 15) ἀναγνωρίζει τὴν συμβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στὸν Χριστιανισμόν κι ἐπὶ πλέον θεωρεῖ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία ἐδίδαξε τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἐγένετο **διὰ τῶν ὑγιῶν αὐτῆς θεωριῶν παιδαγωγὸς τῆς ἀνθρωπότητος εἰς Χριστόν!** Ἀκούγεται λοιπὸν τὸ ἐπανειλημμένως λεχθέν καὶ πού ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει ἐπὶ τέλους νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐπισημως, ὅτι **δὲν εἶναι ἡ παραμυθολογία τῆς Π.Δ. παιδαγωγὸς εἰς Χριστόν, ἀλλὰ ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία.**

Διὰ τὴν ὁμιλίαν τῶν Ἀποστόλων στὰ Ἑλληνικὰ διευτυπώθησαν τρεῖς γνῶμαι.

Ἡ μίᾳ δέχεται, ὅτι τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Θεοῦ οἱ Ἀπόστολοι ἠδύναντο νὰ ὁμιλοῦν ὅποιανδήποτε γλῶσσα ἤθελον. Ἡ γνώμη αὐτὴ δὲν εἶναι ἱστορική, ἀλλὰ θεολογική. Ἡ ἱστορία ἀγνοεῖ, ἂν χάριν στὸν Θεὸ οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζον ξένας γλῶσσας. Ἡ θεολογία τὸ δέχεται. Ἡ ἱστορία τὸ ἀρνεῖται, διότι δὲν δογματίζει.

Ἡ δευτέρα γνώμη δέχεται, ὅτι ἐπειδὴ ἡ «κοινή», διάλεκτος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἦτο ἡ παγκόσμιος γλῶσσα ἔπρεπε νὰ τὴν μάθουν, διὰ νὰ διδάξουν εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη. Ἔτσι οἱ Ἀπόστολοι ἔμαθαν Ἑλληνικὰ καὶ ἐδίδαξαν εἰς αὐτά.

Ἡ τρίτη γνώμη δέχεται, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ παιδιὰ, ὠμίλουν Ἑλληνικὰ, διότι στὴν Γαλιλαία, στὴν Σαμάρεια κ.τ.λ. τὰ Ἑλληνικὰ ἦσαν ἡ ἐπικρατοῦσα καὶ πλέον διαδεδομένη γλῶσσα, ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῆς Ἰουδαίας, καθὼς μαρτυροῦν αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐπιγραφαί, πού ἐγράφησαν στὴν Ἑλληνικὴν.

Ποία γνώμη είναι η όρθή; Ἡ πρώτη είναι δογματική, ἀφοῦ τό Ἅγιον Πνεῦμα «ἐπεφοίτησεν αὐτοῖς». Ἱστορικῶς ἀπορρίπτεται ὡς ἀναπόδεικτος, ὅπως καί κάθε δογματισμός. Ἐπίσης ἐάν οἱ Ἀπόστολοι ἠδύναντο νά ὀμιλοῦν οἵανδήποτε γλῶσσαν, τότε διατί ὠμίλουν μόνον Ἑλληνικά καί δέν ὠμίλουν εἰς κάθε λαόν πού ἐπεσκέπτοντο, τήν ἰδιαιτέραν γλῶσσαν του; Ἡ δευτέρα εἶναι ἐν μέρει λογική, δηλαδή μπορεῖ οἱ Ἀπόστολοι νά ἔμαθαν Ἑλληνικά, διά νά φέρουν εἰς πέρας τό ἔργον των. Ὅμως λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι στήν Γαλιλαία ὅλοι ὠμίλουν Ἑλληνικά προκύπτει, ὅτι θά ὠμίλουν καί οἱ Ἀπόστολοι. Ἄρα δέν ἐχρειάζετο νά μάθουν κάτι πού ἐγνώριζον. Εἶπομεν ὅτι ἡ δευτέρα γνώμη εἶναι ἐν μέρει λογική, διότι προϋποθέτει, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι δέν ἐγνώριζον τά Ἑλληνικά, πράγμα πού δέν ἀπεδείχθη, διά νά χρησιμοποιῆται ὡς συλλογισμός. Ἡ τρίτη γνώμη δέν βασίζεται εἰς δογματισμούς, οὔτε εἰς μερικὴν λογικὴν. Βασίζεται στό ἀποδεδειγμένον γεγονός, ὅτι στήν Γαλιλαίαν κ.τ.λ. ἡ ἐπικρατοῦσα γλῶσσα ἦτο ἡ Ἑλληνική. Ἀκόμη καί στά Ἱεροσόλυμα οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὰς θρησκευτικὰς των τελετὰς πύχοντο Ἑλληνιστί! Λογικῶς λοιπόν συμπεραίνομεν, ὅτι ἀφοῦ πάντες ὠμίλουν Ἑλληνικά εἰς ἐκείνας τὰς περιοχάς, θά ὠμίλουν Ἑλληνικά καί οἱ Ἀπόστολοι ἐκ μικρᾶς ἡλικίας. Ἐν προκειμένῳ ὁ συλλογισμός ἔχει συμπέρασμα πού προκύπτει ἀπό τόν λογικόν συσχετισμόν δύο κρίσεων ἦτοι: Στήν Γαλιλαία ὅλοι ὠμίλουν Ἑλληνικά -ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν Γαλιλαῖοι- ἄρα ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλουν Ἑλληνικά.

Ὁ συλλογισμός αὐτός, κατά τόν ὁποῖον συμπεραίνομεν ὅτι, ὅ,τι ἰσχύει διά τό ὄλον ἰσχύει καί διά τό μέρος, λέγεται παραγωγικός. Ἐννοεῖται ὅτι, διά τήν λογικήν οἱ ὅροι τοῦ συλλογισμοῦ πρέπει νά εἶναι ἀληθεῖς, διά νά εἶναι ἀληθές καί τό συμπέρασμα. Στήν περίπτωσίν μας οἱ ὅροι «Στήν Γαλιλαίαν ὠμίλουν Ἑλληνικά» καί «Ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν Γαλιλαῖοι» εἶναι ὄντως ἀληθεῖς, πραγματικοί, διότι τοῦτο εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον καί ἀποδεδειγμένον. Συνεπῶς καί τό συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλουν Ἑλληνικά, κατά λογικήν ἀναγκαιότητα, εἶναι ἀληθές, πραγματικόν.

4. ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ παραθέτομεν γνώμας μερικῶν ξένων καί Ἑλλήνων συγγραφέων, οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνιστί.

Ὁ Καλβινιστής καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης **Δομίνικος Ντιοντάτι** (**Dominicus Diodati**), πού ἦτο Ἰταλικῆς καταγωγῆς ἐκυκλοφόρησε βιβλίο, ὑπό τόν τίτλον «De Christo Graece Loquere» (1767) ὅπου ἀπέδειξε μέ σειρά ἐπιχειρημάτων καί στοιχείων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά. Μεταξύ ἄλλων ἐπισημαίνει καί τά γνωστά, ὅτι ὁ Χριστός μετωνόμασε τόν Κηφά εἰς Πέτρον, πού εἶναι Ἑλληνικόν ὄνομα καί φυσικά ἔχουν μόνον Ἑλληνικήν σημασίαν οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ, ὅτι ἐπί τήν πέτραν αὐτήν θά οἰκοδομηθῆ ἡ Ἐκκλησία κ.τ.λ. Ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς χρησιμοποιεῖ Ἑλληνικά γράμματα κι ὄχι Ἑβραϊκά ἢ Ἀραμαϊκά π.χ. «ἰῶτα» (Ματθαῖος 5, 18), Α καί Ω («Ἀποκάλυψις» 1, 8, 21, 6, 22, 13). Ἐξ ἄλλου τά Εὐαγγέλια ἐγράφσαν στά Ἑλληνικά, ἄρα καί οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζον καί μετεχειρίζοντο τήν Ἑλληνικήν, ὡς γλῶσσαν τῆς διδασκαλίας των. Ἐπίσης δέν εἶναι τυχαῖον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπεκάλεσε τοὺς μαθητάς Του Ἀποστόλους, πού εἶναι καθαρά Ἑλληνική λέξις, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐπροτίμησε τήν Ἑλληνικήν ὀνομασίαν **Χριστός**, παρά τήν Ἑβραϊκήν **Μεσσίας**. Τέλος ὁ Ντιοντάτι βασίζεται καί στό ἀναμφισβήτητον γεγο-

νός του πλήρους εξελληνισμού της περιοχής γράφων: «Ὁ Ἰησοῦς καί οἱ σύγχρονοί Του ὠμίλουν τήν Ἑλληνικήν, ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι ἀπό τήν ἐποχήν ἤδη τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εξελληνίσθησαν». Τέλος ἡ ἐπιστολή του Ἀποστόλου Παύλου «πρός Ἑβραίους» ἐγράφη στά Ἑλληνικά!

Περί τό 1660 ὁ Γερμανός Προτεστάντης **Ἰσαάκ Φόσσιος (Vossius)** διετύπωσε τήν ἄποψιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς καί οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδασκαν στά Ἑλληνικά καί ὁ Γερμανός σοφός ἐκυκλοφόρησε ἐπί του θέματος αὐτοῦ δύο βιβλία.

Τάς γνώμας του Ντιοντάτι καί του Φοσσίου παρουσιάζει καί σχολιάζει ὁ **Ἀλβέρτος Σβάιτσερ (Albert Schweitzer)** στήν «Ἱστορία τῆς ζωῆς του Ἰησοῦ» («Geschichte der Leben Jesu-Forschung», München 1966, I, 280) ὅπου, διά τόν Ντιοντάτι παρατηρεῖ τό ἐνδιαφέρον ὑλικόν, πού αὐτός παρέθεσε, διά τήν σπουδαιότητα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στήν ἐποχήν καί στήν πατρίδα του Ἰησοῦ (... bedeutung der griechischen Sprache in der zeit und der Heimat Jesu...) καί διά τόν Φόσσιον πού διεκήρυξε τά Ἑλληνικά ὡς τήν γλώσσαν του Ἰησοῦ (...Griechische als die Sprache Jesu zu proklamieren...).

Στό θέμα τῆς γλώσσης του Ἰησοῦ ὑπεστηρίχθησαν δύο ἀπόψεις. Ἡ μία δέχεται ὅτι ὁ Χριστός ὠμίλει καί ἐδίδασκε μόνον στά Ἑλληνικά καί κατ' ἐξαιρέσιν στά Ἀραμαϊκά. Ἡ ἄλλη ὅτι μητρική Του γλώσσα ἦτο ἡ Ἀραμαϊκή, ἀλλά ὠμίλει καί ἐδίδασκε στά Ἑλληνικά, τά ὅποια ἦσαν ἡ γλώσσα τῆς Γαλιλαίας. Σπανιώτατα μνημονεύεται στήν Κ.Δ. ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε κάτι στά Ἑβραϊκά, πράγμα πού σημειοῦται

ἀκριβῶς λόγῳ τῆς σπανιότητός του π.χ. «... προσεφώνησε τῇ Ἑβραϊδι διαλέκτῳ...» ἂν καὶ βασίμως ὑποστηρίζεται, σχεδόν ἀπὸ ὅλους τοὺς θεολόγους συγγραφεῖς (Λ. Φίλν, ἔνθ. κατ.) ὅτι τὸ ἀναφερόμενον «Ἑβραϊδι διαλέκτῳ» ὑποδηλώνει Ἀραμαϊκά.

Ὁ **Θεόδωρος Τσάν (Theodor Zahn)** ὑπεστήριξε τὴν ἄποψιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε στὰ Ἀραμαϊκά, ἀλλ' Αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ Του ἐγνώριζον Ἑλληνικά καὶ συνωμίλουν Ἑλληνικά. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς λέγει στὴν ἐργασίαν του «Εἰσαγωγή στὴν Κ.Δ.» («Einleitung in das N.T.») ὅτι ὁ Χριστὸς συνωμίλησε μέ τὸν Πιλάτο στὰ Ἑλληνικά.

Ὁ **Γουσταῦος Ντάλμαν (Gustav Dalman)** ἰσχυρίζεται ἀκριβῶς τὸ ἴδιο, ὅτι ὁ Ἰησοῦς συνωμίλησε μέ τὸν Πιλάτο στὴν Ἑλληνικὴν, ὅπως καὶ στὴν Ἑλληνικὴν συνεζήτησε μέ τὴν Χαναναία γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦτο Ἑλληνίς καὶ γενικῶς ὁ Ντάλμαν ἀποδέχεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ Του ὠμίλουν Ἑλληνικά. Εἶχον δέ ὡς μητρικὴν τῶν γλῶσσαν, τὰ Ἀραμαϊκά (G. Dalman: «Jesus-Jeschua»).

Ὁ **Κάρολος Γκρέντνερ (Karl Grendner)**, διάσημος προτεστάντης εἰδικὸς στὴν Κ.Δ. γράφει στό βιβλίον του «Εἰσαγωγή στὴν Κ.Δ.» («Einleitung in das Neue Testament», Halle, 1836, σελ. 182) ὅτι ὁ Χριστὸς ὠμίλει Ἀραμαϊκά καὶ ἐξ ἴσου καλῶς τὰ Ἑλληνικά, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζετο, ὅπου τὰ ἐχρειάζετο. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς περιγράφει τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στὴν Γαλιλαία καὶ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ παραθέτει Ἑλληνικὰς λέξεις, τὰς ὁποῖας ὁ Ἰησοῦς ἐχρησιμοποιεῖ κι ὅταν ἀκόμη ἐδίδασκε Ἀραμαϊκά π.χ. διαθήκη, συνέδριον, παράκλητος, Κύριος, πανδοχεὺς κ.τ.λ.

Ὁ **Ε. Φούκς (Er. Fuchs)** στήν συγγραφὴν του: «Ἡ γλῶσσα στήν Καινὴν Διαθήκην» («Die Sprache im Neuen Testament», Berlin 1959) πού περιλαμβάνεται στὸν τόμον, περὶ τοῦ προβλήματος τῆς γλώσσας στήν Θεολογίαν καὶ στήν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὴν θεολογικὴν ἡμερίδα τῶν Γερμανῶν Εὐαγγελιστῶν (27-31 Μαΐου 1958) ὑπεστήριξε ἐνθέρμως, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει καὶ ἐχρησιμοποιοῖ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ὁ **Β. Μέτζερ (Bruce Metzger)** στήν μελέτην του «Ἡ γλῶσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης» σαφέστατα δηλώνει, ὅτι «ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει ἀναμφιβόλως τὴν Ἑλληνικὴν τόσο καλῶς, ὅσον ἀκριβῶς τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν, δηλαδή τὴν Ἀραμαϊκὴν» (B. Metzger: «The language in the New Testament», πού παρατίθεται στὸ «Interpreter's Bible», Vol. 7, p. 43).

Ὁ **Χένρυ Κάντμπερυ (Henry Candbury)** διατυπώνει στήν ἐργασίαν του «Καινὴ Διαθήκη καὶ πρῶτος Χριστιανικὴ λογοτεχνία» κατηγορηματικῶς τὴν γνώμην, ὅτι ὁ Χριστὸς καὶ οἱ μαθηταὶ Του «ἠδύναντο νὰ γράφουν καὶ νὰ διαβάζουν Ἑλληνικά» κι ὅτι στήν δίγλωσσον (Ἑλληνικά - Ἀραμαϊκά) Παλαιστίνην «ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιοῦν δύο γλώσσας, δηλαδή τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἀραμαϊκὴν» (H. Candbury «The New Testament and early Christian literature» εἰς «Interpreter's Bible», Vol. VII, p. 32).

Ὁ **Α. Μπουκέ (A. Bouquet)** ὑπεστήριξε στήν μελέτην του «Ἡ καθημερινὴ ζωὴ στήν Καινὴ Διαθήκην» («Every day life in New Testament», New York 1940, p. 9) ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικῶς στήν καθημερινὴν του ἐπικοινωνία καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις, ὅπως ὅταν συνωμίλησε μέ τὸν Πόντιον

Πιλᾶτον, καθώς παραδέχεται και ὁ προαναφερθεῖς Ντάλμαν.

Ἡ ἱστορικότης τοῦ Ποντίου Πιλάτου ἀπεδείχθη και ἀρχαιολογικῶς, διότι τό 1961 Ἰταλική Ἀρχαιολογική ἀποστολή ἀνεκάλυψε στά ἐρείπια τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης μία πλάκα ἀπό ἀσβεστόλιθο διαστάσεων 80x60, ὅπου διακρίνονται τά γράμματα: «.....S Tiberium...tius Pilatus...ectus Juda....». Ἡ ἀπόληξις ...ectus προέρχεται ἀπό τό praefectus πού λατινικά σημαίνει ἐπίτροπος (Βιττόριο Μεσόρι: «Ἵπόθεση Ἰησοῦ», Ἑλλ. ἔκδ. «Πορεία Πνευματική», Ἀθῆναι 1980, σελ. 225).

Ἑλλῆνες Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ἐπεσήμαναν τήν Ἑλληνικότητα τοῦ Ἰησοῦ. Τό 1908 στήν Ἀλεξάνδρεια ὁ **Νικόλαος Πάρκας** κυκλοφορεῖ βιβλίον ὑπό τόν τίτλον «Περί τῆς Ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαίδεῦσεως» ὅπου θεμελιώνει τήν ἀποψιν τοῦ «ἑλληνιστί φθεγγομένου Ἰησοῦ».

Ὁ ἴδιος συγγραφεύς ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐσπούδασε στήν Δεκάπολι (δέκα Ἑλληνικά πόλεις τῆς περιοχῆς) εἰς Ἑλληνικήν ἰδιωτικήν σχολήν: «οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀμφιβολία ὅτι ἐν τινι Ἑλληνικῇ ἰδιωτικῇ σχολῇ τῶν πόλεων τῆς Δεκαπόλεως ... ὁ Ἰησοῦς διήκουσε πάντα τά ἐγκύκλια τῶν χρόνων μαθήματα» (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 49-50, 51). Αἱ πόλεις αἱ ὁποῖαι συνεκρότουν τήν Ὁμοσπονδία τῆς Ἑλληνικῆς Δεκαπόλεως ἦσαν αἱ ἐξῆς: **Δαμασκός** (τώρα πρωτεύουσα τῆς Συρίας), **Φιλαδέλφεια** (τό σημερινόν Ἄμάν, πρωτεύουσα τῆς Ἰορδανίας), **Πάφανα**, **Σκυθόπολις**, **Γάδδαρα**, **Ἰππώνη**, **Δίον**, **Πέλλα**, **Γέρασα** και **Καλανά**.

Ἀξιολογώτερον ὄλων εἶναι τό σύγγραμμα τοῦ καθηγητοῦ **Λουκά Φίλν** («Ἡ «κοινή» ὡς γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ καί τῶν 27 βιβλίων τῆς Κ.Δ.», ἔκδ. «Συμμετρία», Ἀθῆναι 1993), ὁ ὁποῖος στήν περισπούδαστον μελέτην του συμπεραίνει ὅτι: «... ὁ Ἰησοῦς δίδασκε καί κήρυττε καί συνδιαλεγόταν, κατά κανόνα, στήν Ἑλληνική γλῶσσα» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 122). Ὁ ἴδιος καθηγητής (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 187) μετά ἀπό παράθεσιν στοιχείων καταλήγει στήν ἀκόλουθον διαπίστωσιν:

«Δύο ἦταν οἱ τόποι-κέντρα διδασκαλίας, θείων ἐνεργειῶν καί δραστηριότητος, ἐν γενεῖ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤτοι ἡ Γαλιλαία καί ἡ Ἰουδαία. Ἀπό τοὺς δύο τούτους τόπους ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐδίδασκε, εὐχερέστερον, στά μέρη τῆς Γαλιλαίας, στά ὅποια ὠμιλεῖτο, σχεδόν ἀποκλειστικῶς, ἡ Κοινή διάλεκτος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τό ὅτι διῆλθε ὄλον τόν χρόνον τῆς δημοσίας δράσεώς Του στήν Γαλιλαία καί στίς γύρω ἀπό αὐτήν Ἑλληνικές πόλεις καί χωριά, σημαίνει, ὅτι ἐγνώριζε ἄριστα τήν Ἑλληνική γλῶσσα καί ὅτι αὐτή ἐχρησιμοποῖει στάς καθημερινάς Του συναναστροφάς καί συνομιλίας, ἀλλά καί σ' αὐτάς, ἀκόμα, τάς ὀμιλίας. Βέβαια, δέν ἀπεποιήθη τόν ἕτερο τόπο, ἤτοι τήν Ἰουδαία, ἀλλά ἐδίδαξε καί σ' αὐτήν καί, μάλιστα, στό Ναό τῶν Ἱεροσολύμων. Στά Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐδίδασκε, ὅσakis συνέρρεαν ἐκεῖ τά πλήθη τῶν Ἑβραίων τῆς διασποράς, τά ὅποια ὠμιλοῦν, κατά κανόνα, τήν Κοινή διάλεκτο τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἄρα καί σ' αὐτήν τήν Ἱερουσαλήμ ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐχρησιμοποῖει τήν Ἑλληνικήν».

Ὁ Παναγιώτης Δημητρόπουλος ἐξέδωσε μελέτην ὑπό τόν τίτλον: «Ἡ μπτρική γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ» (Ἀθῆναι 1961) ὅπου ὑποστηρίζει τήν Ἑλληνογλωσσία τοῦ Χριστοῦ μέ πολλά στοιχεῖα, ὅπως τό χαρακτηριστικόν, ὅτι στήν συναγωγή τῆς Ναζαρέτ ὁ Ἰησοῦς ἀνέγνωσε τόν προφήτην Ἡσαΐαν, ἀπό τό Ἑλληνικόν κείμενον ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄.

Ὁ Λεωνίδας Φιλιππίδης, πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σαφέστατα ὑποστηρίζει, ὅτι «Ἑλληνιστί κατά πᾶσαν πιθανότητα ὠμίλει ὁ Κύριος ἐν Παλαιστίνῃ πρὸς τόν λαόν, παρ' ᾧ ἐκυριάρχει ἡ Ἑλληνική γλῶσσα». Κατά τόν Φιλιππίδην οἱ Ἑλληνικῶς γραφέντες λόγοι τοῦ Χριστοῦ, στά Εὐαγγέλια δέν εἶναι ἀσφαλῶς μεταφράσεις ἐκ τῆς Ἀραμαϊκῆς, ἀλλά ἀπόδοσις τῶν λεχθέντων ὡς ἐλέχθησαν. Τά λεχθέντα Ἑλληνικῶς ἐγράφησαν Ἑλληνικῶς, τά λεχθέντα Ἀραμαϊκῶς ἐγράφησαν Ἀραμαϊκῶς. Μάλιστα ὁ καθηγητής ἀναφέρει ὅτι Ἀραμαϊστί ἀπεδόθησαν τά «ὀλίγα Ἀραμαϊστί λεχθέντα» (Λ. Φιλιππίδου: «Ἡ πρώτη πρὸς Τιμόθεον Ποιμαντική ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», Ἀθῆναι 1952, σελ. 76 καί «Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης», σελ. 920).

Ὁ Ἰησοῦς ἐγεννήθη στήν Γαλιλαία (ἐκ τοῦ Γά+λιλαία= γῆ ἐπιθυμητή), ὅπως καί οἱ περισσότεροι Ἀπόστολοι. Ἐκεῖ ἐδιδάχθη καί ἀνεπτύχθη ἀρχικῶς ὁ Χριστιανισμός καί δι' αὐτό οἱ Ἰουδαῖοι ὠνόμαζον τοὺς πρώτους Χριστιανούς Γαλιλαίους. Ἡ περιοχὴ ἀποτελεῖ ἐπαρχίαν τῆς Παλαιστίνης καί κεῖται βορείως τῆς Σαμαρείας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γαλιλαίας καί οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρείας φυλετικῶς δέν ἦσαν Ἑβραῖοι. Οἱ Σαμα-

ρεΐται κατήγοντο ἐξ Ἀσσυρίας καὶ ἀκόμη σήμερον ἐπιζοῦν, μετὰ τὴν ἐξόντωσίν των ἀπὸ τοῦς Ῥωμαίους, στήν πόλιν Ναμπλούς. Μεταξύ μάλιστα Ἑβραίων καὶ Σαμαρειτῶν ἀνεπτύχθη μῖσος, ὥστε δέν εἶχαν ἐπικοινωνίαν: «*Οὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείτας*» (Ἰωάννης Δ, 9).

Οἱ Γαλιλαῖοι ἦσαν Φιλισταῖοι, δηλαδή Κρητικῆς καταγωγῆς. Ἀμφότεροι οἱ Λαοὶ τῆς Παλαιστίνης (ὄνομασία ἐκ τοῦ Παλαιστίνου, υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος) ἀνέκαθεν παρέμενον ἐχθροί, πρὸς τοῦς Ἑβραίους. Τέλος διὰ τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας πρέπει νά σημειώσωμεν, ὅτι τὴν κατέστρεψε ὁ Ῥωμαῖος Αὐτοκράτωρ **Βεσπασιανός** καὶ ἔσφαξε πλῆθος κατοίκων της, διότι ἐπανεστάτησαν. Τὴν πόλιν ἔκτισεν ἐκ νέου ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ὁ ὁποῖος τὴν ὠνόμασε Ἑλληνικῶς **Σεβάστειαν**.

Τοσον στήν Παλαιάν, ὅσο καὶ στήν Καινὴν Διαθήκην ἡ Γαλιλαία δέν ἐθεωρεῖτο Ἑβραϊκὴ περιοχὴ, ἀλλὰ ξένη χώρα, τὴν ὁποίαν δέν κατώκουν Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ ἄλλοεθνεῖς. Σχετικῶς ὁ Ἰωάννης (Δ, 14-16) ἀναφέρεται στὸν Προφήτην Ἡσαΐαν ὁμιλοῦντος περὶ Γαλιλαίας καὶ ἀποκαλοῦντος αὐτήν: «**Γαλιλαία τῶν Ἐθνῶν**»! Οἱ δέ Ἰουδαῖοι πάντοτε διέκριναν τοῦς ἑαυτοῦς των ἀπὸ τοῦς ἄλλοεθνεῖς Γαλιλαίους (Ἰωάννης Ζ, 52).

Ὁ συγγραφεὺς **Διονύσιος Χιῶνης** εἰς δύο βιβλία του ἀποδεικνύει ἀναμφισβητήτως τὴν Ἑλληνικότητα τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ. Στό πρῶτον χρησιμοποιοῦν ἐπιχειρήματα καὶ στοιχεῖα καταλήγει:

«*Ὁ Χριστός, ὅπως καὶ οἱ Ἀπόστολοι στή συνέχεια, πού ἦσαν Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ Ἑλληνιστές*

Ἰουδαῖοι, καί πού εἶναι ἀπολύτως βέβαιο, τουλάχιστον ἱστορικά ἔχει ἀποδειχθεῖ, ὅτι ὁ Χριστός, οἱ μαθητές Του, καθὼς καί ἡ συντριπτική πλειοψηφία τοῦ λαοῦ τῆς Παλαιστίνης μιλοῦσαν μονάχα τὴν ἑλληνική γλῶσσα» (Δ. Χιώνη: «Ἡ ἀποκάθαρση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὰ ἐβραϊκά στοιχεῖα», ἔκδ. «Ἄμιλλα», Ἀθῆναι 1985, σελ. 64). Στό δεύτερο μέ τίτλο: «Μιλοῦσε ὁ Χριστός Ἑλληνικά;» (Αθῆναι 1994) ἐπεκτείνεται εἰς καθαρὰν ἱστορικήν μελέτην διὰ νά συμπεράνη: «ἔτσι ἀπὸ ὅσα ἀναφέρω προκύπτει ἀβίαστα τό ἀσφαλές συμπέρασμα ὅτι **μητρική γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἀσφαλῶς ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΗ** τὴν ὁποῖαν μάλιστα μιλοῦσαν πάρα πολλά χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν παρουσία Του στὴ γῆ...» (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 85).

Ἡ ἀποψις τοῦ Δ. Χιώνη, ὅτι τὰ Ἑλληνικά ἦσαν ἡ μητρική γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ εἶναι σημαντική, διότι ἐφ' ὅσον ὁ Ἰησοῦς εἶχε τὰ Ἑλληνικά ὡς μητρικὴν γλῶσσαν προκύπτει ἡ Ἑλληνική Του καταγωγή, στήν ὁποῖαν πιστεύω ἀπολύτως καί ἀποδεικνύω εἰς ἄλλην μελέτην μου, πού θά δημοσιευθῇ. Ἐδῶ περιορίζομαι στό γλωσσικόν ἰδίωμα, πού ἐχρησιμοποῖει ὁ Ἰησοῦς στήν καθημερινήν Του συνομιλίαν καί στήν διδασκαλίαν Του. Ἀναντιρρήτως αὐτό ἦτο ἡ τότε λαλουμένη Ἑλληνιστική «Κοινή». Εἰς τοῦτο συμφωνοῦν ὅλοι σχεδόν οἱ συγγραφεῖς, θεολόγοι, ἱστορικοί κ.τ.λ. Ἐκεῖ πού διίστανται αἱ γνώμαι, εἶναι ἂν ἐδίδαξε καί Ἀραμαϊκά ἢ μόνον Ἑλληνικά ἢ μετεχειρίσθη καί τὰς δύο γλῶσσας. Αἱ διαφορετικαὶ ἀπόψεις μετὰ ἀπὸ προσεκτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν κειμένων τῆς Κ.Δ. ἀπορρίπτονται ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην καί ἀπομένει ἡ

Ἑλληνική γλῶσσα ὡς μοναδική γλῶσσα διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ὄταν διαβάζωμεν («Πράξεις Ἀποστόλων» Θ, 29) ὅτι ὁ Παῦλος «ἐλάλει τε καί συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς...» φυσικά «ἐλάλει καί συνεζήτει» Ἑλληνικά. Ἔτσι δέν εἶναι; Ἡ μήπως συνωμίλει μέ τοὺς Ἑλληνιστάς στά Ἑβραϊκά; Ἡ στά Ἀραμαϊκά; Στήν ὁμίλιαν του στήν Ἀκρόπολιν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὠμίλησε φυσικά στά Ἑλληνικά κ.τλ.

5. Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ὁ Ἑβραῖος «ἱστορικός» **Δανιήλ Ρόπς**, ἀπό ὑπερχειλίζοντα Ἑβραϊοφανατισμὸν θεωρεῖ («Ἡ καθημερινή ζωή στή Παλαιστίνη -στούς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ», ἑλλ. ἔκδ. «Παπαδήμας», Ἀθῆναι 1988, σελ. 401 κ.ἑ.) τοὺς Ἑβραῖους «περιούσιο λαό»! καί τὰς ἐπαφάς τοῦ Ἰεχωβᾶ-Μωϋσῆ κ.τ.λ. ἱστορικά γεγονότα! Τόν Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καί τοὺς λοιποὺς ἐπινοηθέντας «πατριάρχας» τοῦ Ἑβραϊσμοῦ τοὺς θεωρεῖ ἱστορικά πρόσωπα καί συνεπῶς ἱστορικά πρόσωπα εἶναι ὁ Κάϊν, ὁ Αὐνάν κ.τ.λ.

Διὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ Χριστοῦ γράφει: «Ἡ γλῶσσα πού μιλάει εἶναι ἐκείνη πού χρησιμοποιοῦν καί οἱ συμπατριῶτες του, ἡ Ἀραμαϊκή, τῆς ὁποίας ὀρισμένες λέξεις ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος δέν καταφέρει νά μὴ ἀναφέρει στό Ἑλληνικό του κείμενο...» (ἐνθ. ἀνωτ. 507).

Ὁ Ρόπς ὡς γνήσιος Ἑβραῖος πλαστογραφεῖ τὴν ἱστορίαν, διὰ τῆς ἀποσιωπῆσεως ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά καί μᾶς λέγει, ὅτι ὠμίλει Ἀραμαϊκά. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἀραμαϊκά, ἀλλὰ ὑποστηρίζομεν, ὅτι συνωμίλει καί ἐδίδασκε Ἑλληνικά, πού ὁ Ρόπς ἐκ προθέσεως ἀποκρύπτει.

Εἶναι χρήσιμον νά εἴπωμεν δύο λόγια, διὰ τὴν Ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν. Αὕτη εἶναι σημαντικὴ γλῶσσα πλησιεστέρα τῆς Ἀραβικῆς, παρά τῆς Ἑβραϊκῆς καί

περιλαμβάνει τρεις βασικές διαλέκτους: τήν Χαλδαιϊκήν (δυτική), τήν Συριακήν (βόρειον) καί τήν Ἀνατολικήν. Τήν περίοδον τῆς ἀκμῆς τῆς ὠμιλεῖτο στήν Βαβυλωνίαν, Ἀσσυρίαν, παραμεσόγειον Ἀσίαν, Αἴγυπτον. Ἐπίσης καί οἱ Πέρσαι ἔγραφον Ἀραμαϊστί καί φυσικά οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι ὠμίλουν Ἀραμαϊκά, ἕως ὅτου ἡ γλῶσσα αὐτή παρεμερίσθη ὑπό τῆς Ἑλληνικῆς, ἡ ὁποία κατέστη κατά τούς Ἑλληνιστικούς χρόνους καί ἐπί μίαν χιλιετίαν κατόπιν παγκόσμιος γλῶσσα.

Ὅταν ὁ Ρόπς γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει τήν γλῶσσαν τῶν συμπατριωτῶν του, δηλαδή τά Ἀραμαϊκά, ἐν ἀγνοίᾳ του ἢ σκοπίμως μᾶς λέγει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δέν ἦτο Ἑβραῖος, ἀλλά Ἀραμαῖος! Συμφωνοῦμεν στό ὅτι δέν ἦτο Ἑβραῖος καί διαφωνοῦμεν στό ὅτι ἦτο Ἀραμαῖος. Ἀληθῶς ἦτο Γαλιλαῖος. Πατρίστου ἦτο ἡ Γαλιλαία (Ἰωάννης Δ, 43-45, Ζ, 52).

Ἄν προσέξετε θά διαπιστώσετε, ὅτι ὁ Χριστός, ὅποτε ἀναφέρεται στούς Ἑβραίους φαίνεται νά ἀπευθύνεται πρὸς ξένον λαόν π.χ. λέγει, «καθὼς εἶπα τοῖς Ἰουδαίοις» (Ἰωάννης ΙΓ, 33). Ἐκ παραλλήλου οἱ Ἑβραῖοι δέν τόν ἐθεώρουν ὁμόφυλόν των, (Ἰωάννης Ἡ, 48) καί τέλος ἀπό πολλάς σκέψεις τοῦ Ἰησοῦ προκύπτει ὅτι Αὐτός περιεφρόνει τούς Ἰουδαίους. Τότε μάλιστα πού εἶδε τόν Ναθαναήλ νά τόν πλησιάζη ἐσχολίασε πικρῶς: «*ἰδοῦ εἶς Ἰουδαῖος πού δέν ἔχει δόλο*» (Ἰωάννης Α, 47). Ἐν τέλει δέν εἶναι τυχαῖον πού ὁ Ἰησοῦς ἀνεφώνησε ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα νά δοξασθῆ, ὅταν εἶδε τούς Ἑλληνας (Ἰωάννης ΙΒ, 23).

Ἡ γνώμη τοῦ Χριστοῦ διὰ τούς Ἑβραίους δέν εἶναι κολακευτική. Γνωρίζομεν ὅτι ἐπανειλημένως ὁ

Χριστός συνεκρούσθη μέ τήν πολιτικοθρησκευτικήν ἡγεσίαν τοῦ ἑβραϊσμοῦ, πού ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι κ.τ.λ., ἀλλά πρέπει νά σημειώσωμεν τήν γνώμην τοῦ Χριστοῦ γενικῶς διά τούς Ἰουδαίους, διά τούς ὁποίους εἶπεν τά ἐξῆς ἀφοριστικά: «*Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ καί τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν*» (Ἰωάννης Η, 44), δηλαδή: Πατήρ σας εἶναι ὁ διάβολος καί τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νά κάνετε!

Τέτοιαι δηλώσεις δέν εἶναι ὀρθόν νά περνοῦν ἀπαρατήρητοι. Οἱ ἐρμηνευταί τῶν Εὐαγγελίων καί οἱ σχολιασταί αὐτῶν, πού ἐξετάζουν τόσον λεπτομερῶς τά λόγια τοῦ Χριστοῦ, σκοπίμως ἀποφεύγουν νά ἀναφερθοῦν στήν κατηγορηματικὴν δήλωσιν τοῦ Ἰησοῦ, πού ἀποτενόμενος εἰς Ἑβραίους τούς λέγει «*Ὁ Ἀβραάμ ὁ πατήρ σας...*» (Ἰωάννης Η, 56) (ἐκδ. «Βιβλικῆς Ἑταιρείας»). Πῶς τό ἐξηγεῖτε αὐτό; Ἐάν ἐθεώρη πρόγονόν Του τόν Ἀβραάμ θά ἔλεγε «*ὁ πατήρ ἡμῶν*», «*ὁ πατήρ μας*» κι ὄχι «*ὁ πατήρ ὑμῶν*», «*ὁ πατήρ σας*». Ἡ διατύπωσις εἶναι σαφεστάτη καί δέν ἐπιτρέπεται νά ἐξηγήσωμεν ἀλλοιῶς καί μάλιστα ἀντιθέτως τό αὐτονόητον. Ὁ Χριστός λέγει ὁ Πατήρ σας καί δέν λέγει ὁ Πατήρ μας.

Ἄκομῃ ὁ Ἰησοῦς ξεχωρίζει τήν ἀπωτέρα καταγωγὴν του ἀπό τούς Ἑβραίους. Τό δηλώνει ὁ ἴδιος, ὅταν ἀπευθυνόμενος στοὺς Ἑβραίους τούς ὑπενθυμίζει ὅτι: «*Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τό μάννα ἐν γῆ ἐρήμῳ...*» (Ἰωάννης ΣΤ, 49-51). Βλέπετε λοιπόν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλεῖ τούς προγόνους τῶν Ἑβραίων, ὡς οἱ πατέρες σας.

Προσθέτω επίσης ότι αι γενεαλογίαι (πού μάλιστα αντιφάσκουν μεταξύ των) αναφέρουν ως πρόγονον του Ίησου τον Βασιλέα Δαυίδ π.χ. (Λουκάς Γ, 23). Βεβαίως αυτό δέν είναι άληθές, διότι πολύ μετά τον Δαυίδ αι γενεολογίαι τελειώνουν στον «Ίωσήφ άνδρα της Μαρίας έξ ης έγεννήθη ο Ίησους ο λεγόμενος Χριστός» (ένθ. άνωτ.).

Ο Ίωσήφ όμως δέν ήτο φυσικός πατήρ του Ίησου, ο όποιος συνελήφθη υπό της Μαρίας, διά πνεύματος Αγίου. Ο Ίωσήφ δέν έχει σχέσιν πατρικήν μέ τον Ίησούν, συνεπώς πώς ο Ίησους κατάγεται έκ του Δαυίδ, ως ύποστηρίζουν οι θεολογούντες; Άλλως τε ο ίδιος ο Χριστός άρνεϊται, ότι είναι υίός (άπόγονος) του Δαυίδ. Συγκεκριμένως, όταν ήρώτησε τούς Φαρισαίους ποιου υίός είναι ο Χριστός; του άπήντησαν ότι είναι ο υίός του Δαυίδ κι ο Ίησους τούς απέδειξε, ότι δέν είναι υίός του Δαυίδ κι εκείνοι έσιώπησαν. Ίδού τά σχετικά Εύαγγελικά κείμενα: α) Ματθαίος ΚΒ, 41:

«Καί ένω ήσαν συνηγμένοι οι Φαρισαίοι, ήρώτησεν αυτούς ο Ίησους, λέγων, Τί σās φαίνεται περί του Χριστού; τίνος υίός είναι;

Λέγουσι προς αυτόν, Τοῦ Δαβίδ.

Λέγει προς αυτούς, Πώς λοιπόν ο Δαβίδ διά Πνεύματος όνομάζει αυτόν Κύριον, λέγων, «Είπεν ο Κύριος προς τον Κύριον μου, Κάθου έκ δεξιών μου, έως οὔ θέσω τούς έχθρούς σου ύποπόδιον τών ποδών σου»; Εάν λοιπόν ο Δαβίδ όνομάξη αυτόν Κύριον, πώς είναι υίός αυτού;

Καί οὔδεις ήδύνατο ν' άποκριθῆ προς αυτόν λόγον· οὔδ' έτόλμησέ τις άπ' εκείνης της ήμέρας νά έρωτήση πλέον αυτόν.»

καί β) Μάρκος ΙΒ, 35:

«Καί ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ. Πῶς λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ; Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου». Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;».

Ἐσ σημειώσωμεν ἐπίσης καὶ κάτι ἄλλο. Ὁ Χριστός, ὅπως ἀποδεικνύει ὁ Γ. Κοντός («Ἰησοῦς Χριστός», σελ. 9) δὲν ἔκανε περιτομή, ὅπως ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς ἄρρενας Ἑβραίους. Τό Εὐαγγελικὸ κείμενο (Λουκᾶς Β, 21) μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὅταν συνεπληρώθησαν αἱ ὀκτῶ ἡμέραι διὰ νά περιτέμωσι τό παιδίον ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, δὲν μᾶς λέγει τό κείμενο, ὅτι ἐγένετο περιτομή στόν Χριστόν:

«Καί ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτῶ ἡμέραι διὰ νά περιτέμωσι τό παιδίον, ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τό ὄνομασθέν ὑπό τοῦ Ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.».

Ὁ Εὐαγγελιστής μᾶς πληροφορεῖ ὅπως προελέχθη πότε ἐδόθη τό ὄνομα Ἰησοῦς καί δὲν μᾶς λέγει ὅτι τοῦ ἔκαναν περιτομή, οὔτε ἐπιτρέπεται νά ἐξηγῆται τό κείμενον, ἐκτός τῆς γραμματικῆς του ἐννοίας. Ἄλλως τε μία ἀπό τὰς κατηγορίας τῶν Ἑβραίων ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ εἶναι, ὅτι δὲν τοῦ ἐγίνετο περιτομή (ἴδε εἰς Ταλμούδ, βιβλίον Zohar, ΙΙΙ, 282).

Τά Εὐαγγέλια πού ἀποτελοῦν τήν ἐπίσημον βιογραφίαν τοῦ Ἰησοῦ ἀσχολοῦνται μέ λεπτομερείας, ἀλλά δὲν μᾶς λέγουν κάτι, **διὰ το πού εὐρίσκετο ὁ**

Χριστός από τῆς ἡλικίας τῶν 12 ἐτῶν μέχρι τὴν δημοσίαν ἐμφάνισίν του εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν. Παραδόξως διὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῶν 18 ἐτῶν τὰ Εὐαγγέλια δέν γράφουν κάτι, δέν μᾶς δίδουν ἔστω μίαν πληροφορίαν.

Καί ἐνῶ δέν ἔχομεν κάποιαν πληροφορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος, διάφοροι θεολογοῦντες «ἱστορικοί» μᾶς πληροφοροῦν ἐκεῖ, πού δέν ὑπάρχουν πληροφορία. Συνήθως ὑποστηρίζουν πάντοτε ἀβασίμως καὶ ὑποθετικῶς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐπῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, στὴν Ρώμη, στὴν Ἰνδία.

Καθ' ὑπόθεσιν βεβαίως δέν γράφεται ἱστορία. Ὡστόσοσον πραγματικῶς γεννᾶται εὐλογος ἀπορία, **διὰ τί οἱ Εὐαγγελισταὶ ἀπεσιώπησαν -ὄχι τυχαίως- τὰ 18 χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ;** Ὅ,τι καὶ νά μᾶς εἶπη ὁ ὅποιοσδήποτε εἶναι ἀβέβαιον, ἀφοῦ οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔχομεν, ἀπὸ τοὺς Εὐαγγελιστάς.

Ἐάν πρέπει ὅπωςδήποτε νά δώσωμεν ἀπάντησιν στό ἐρώτημα: Ποῦ ἦτο ὁ Χριστός ἀπὸ 12 ἕως 30 ἐτῶν, θά ἐλέγαμεν πάντοτε διὰ θεωρητικῶν γνωμῶν καὶ μέ **ἐνδείξεις**, ὅτι ὁ Χριστός ἀφοῦ ὅπως ὅλα τὰ παιδιά μικρός ἐπῆγε σχολεῖον στὴν Ναζαρέτ, (ἡ Ἑλληνικὴ πόλις Νάζαρα, ἐξ οὗ καὶ Ναζωραῖος, ἂν ἦτο Ναζαρέτ θά ἐπωνομάζετο «Ναζαρετινός») ὅπως ἦτο φυσικόν, **κατόπιν μετέβη κάπου ἄλλου, διὰ νά σπουδάσῃ. Ποῦ καὶ τί;**

Κατὰ τὴν γνώμην μου λογικόν εἶναι νά ἐσπούδασε πράγματα, πού ἔχουν σχέσιν μέ τὴν μετέπειτα δραστηριότητά του, ἰδίως τὴν θαυματουργικὴν. **Συνεπῶς πρέπει νά ἐφοίτησε στὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Ἱπποκράτους εἰς Κῶν, ὅπου στό Ἀμφιθέα-**

τρόν της, πού σώζεται μέχρι σήμερα (2.500 θέσεις), έδιδάσκοντο προηγμένα ιατρικά γνώσεις.

18 έτη σπουδών ιατρικής σχετίζονται άμέσως μέ τά θαύματά του, πού είναι ιάσεις. Τοῦτο όμως έκφεύγει τοῦ παρόντος πονήματος και άποτελεϊ έξόχως ένδιαφέρον αντικείμενον ειδικής μελέτης και διατριβής. **18 έτη από τά 33 τοῦ Χριστοῦ είναι πολύ μεγάλος χρόνος διά νά άγνοηθῆ.**

Ὁ Holger Kersten μάλιστα έγραψε όλόκληρον βιβλίον μέ τίτλον: «Jesus lived in India» (ed. «Element books» München 1983) δηλαδή «ὁ Ἰησοῦς έζησε στην Ἰνδία», αλλά δέν ἦτο πειστικός.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αί βασικάί πηγαί πληροφοριῶν πού ἔχομεν διά τόν Ἰησοῦν, εἶναι τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐξ αὐτῶν λόγῳ: α) τῆς γλώσσης των, β) τῶν περιγραφῶν συνομιλιῶν, γ) τῶν ἐκφράσεων τοῦ Χριστοῦ, ἐν συνδυασμῶ πρὸς ἀναμφιβόλους πληροφορίας περὶ τῆς κυριαρχίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ φυσικά πρό αὐτῆς, συμπεραίνονται τά ἀκόλουθα:

1. Ὁ Χριστὸς ὠμίλει Ἑλληνικά καὶ περιστασιακῶς Ἀραμαϊκά.
2. Τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ τά Ἑβραϊκά ἦσαν νεκρά γλῶσσα. Οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι τά ὠμίλουν. Ἀντιθέτως τά Ἑλληνικά ἦσαν ἡ ἐπικρατοῦσα διεθνὴς γλῶσσα.
3. Στὴν Γαλιλαία ὠμίλουν κυρίως Ἑλληνικά καὶ δευτερευόντως ὀλίγοι Ἀραμαϊκά.
4. Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐγράφη στὰ Ἑλληνικά, στὰ ὁποῖα ἐδίδαξαν οἱ Ἀπόστολοι.
5. Ὁ Χριστὸς συνὼμίλησε μέ τόν Πόντιον Πιλάτον στὰ Ἑλληνικά, ὅπως συνέβη καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις π.χ. μέ τόν Ἑκατόνταρχον, μέ τὴν Ἑλληνίδα κ.τ.λ.
6. Ἡ προφορική διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο στὴν ἴδιαν γλῶσσαν, στὴν ὁποίαν ἐγράφησαν τά Εὐαγγέλια, δηλαδή στὰ Ἑλληνικά.
7. Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δέν μπορεῖ νά θεωρηθῆ Ἑβραῖος.

7. Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΙΛΑΤΟΝ

‘Ο τ. πρεσβευτής του ‘Ισραήλ στην ‘Ελλάδα, ‘Εβραῖος Σασόν, ἐδήλωσε, ὅτι τὸν ‘Ιησοῦ δὲν τὸν ἐσταύρωσαν οἱ ‘Εβραῖοι, ἀλλὰ οἱ Ρωμαῖοι!!! ‘Ο ‘Εβραῖος διπλωμάτης δὲν κάνει λάθος, ἀλλὰ ψεύδεται σκοπίμως. ‘Οπως ἀνακριβῶς λέγει, ὅτι ὁ ‘Ιησοῦς ἦτο ‘Εβραῖος. ‘Ο ‘Ιησοῦς δὲν ἦτο ‘Εβραῖος, ἀλλὰ Γαλιλαῖος καὶ ὠμίλει ‘Ελληνικά. ‘Εξ ἄλλου ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ‘Εβραῖος.

‘Ομως διὰ νὰ εἶμαι ἀντικειμενικός θὰ παραθέσω ὅλα τὰ ἱστορικά στοιχεῖα, καθὼς προκύπτουν ἀπὸ τὰ κείμενα καὶ θὰ ἀποδείξω, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι, διὰ τοῦ Ποντίου Πιλάτου δὲν ἤθελαν τὴν θανάτωσι τοῦ ‘Ιησοῦ, ἀλλὰ οἱ φανατικοὶ ‘Εβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν καὶ παραμένουν μισόχριστοι. Πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἀνατρέχω στὰ ἱερὰ βιβλία (Ταλμούδ) τῶν ‘Εβραίων, τὰ ὁποῖα γράφουν διὰ τὸν ‘Ιησοῦ καὶ τοὺς Χριστιανούς φοβερά πράγματα. ‘Ιδού μερικά :

KERITHUTH (6 B, σελ. 78). «Οἱ ‘Εβραῖοι ὀνομάζονται ἄνθρωποι. Οἱ Χριστιανοὶ δὲν ὀνομάζονται ἄνθρωποι».

ΜΑΚΚΟΤΗ (7 B). «‘Αθῶος δολοφονίας, ἐφ ὅσον ὁ σκοπὸς εἶναι ἡ δολοφονία Χριστιανοῦ».

MIDRASCH TALPIOTH (225). «Οἱ Χριστιανοὶ ἐπλάσθησαν, διὰ νὰ ὑπηρετοῦν τοὺς ‘Εβραίους πάντοτε».

ABHODAH ZARAH (22 A). «Υποπτοι είναι οι Χριστιανοί τῆς συνουσίας μετά τῶν ζῶων».

KETHUBOTH (3 B). «Τό σπέρμα τοῦ Χριστιανοῦ ἔχει τήν αὐτήν ἀξίαν μέ τό σπέρμα τοῦ κτήνους».

KIDDUSCHIM (68 A). «Οἱ Χριστιανοί εἶναι ἕνας λαός γαϊδάρων».

ELEH HAERAR (44, 8). «Οἱ γάμοι μεταξύ τῶν Χριστιανῶν καί Ἑβραίων ἄκυροι».

ZOHAR (11, 64 B). «Αἱ γεννήσεις τῶν Χριστιανῶν πρέπει νά ἐλαττωθοῦν ἀριθμητικῶς».

SCHABBATH (116 A). «Οἱ Ταλμουδισταί συμφωνοῦν ὅτι τά βιβλία τῶν Χριστιανῶν πρέπει νά καίγωνται».

GLULLIN (91 B). «Οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν ἀξιοπρέπειαν, τήν ὁποίαν οὔτε ὁ ἄγγελος δύναται νά ἔχῃ».

SANHEDRIN (58 B). «Τό νά κτυπήσῃ τίς Ἑβραῖον εἶναι ὡς νά ραπίσῃ τό πρόσωπον τοῦ Θεοῦ».

ZOHAR (1, 25 B). «Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κάνουν καλό εἰς τοὺς Χριστιανούς, οὐδέποτε θά ἀναστηθοῦν».

BABHA KAMA (113 B). «Ἐπιτρέπεται νά ἐξαπατᾷ τις τοὺς Χριστιανούς».

SCHABBOUTH HAG (6 D). «Ὁ Ἑβραῖος δύναται νά ὀρκισθῆ ψευδῶς, χρησιμοποιοῦν λέξεις ὑπεκφυγῆς».

ZOHAR (1, 160 A). «Οἱ Ἑβραῖοι πρέπει πάντοτε νά προσπαθοῦν νά ἐξαπατοῦν τοὺς Χριστιανούς».

SANHEDRIN (59 A). «Ὁ κατασκοπεύων τὸν Ἑβραϊκὸν Νόμον δέον νά τιμωρεῖται διὰ θανάτου».

HILKOTH AKUM (X, 2). «Οἱ βαπτισθέντες Ἑβραῖοι δέον νά θανατώνωνται».

IROE DEA (158, 2) HAG. «Φονεύσατε τοὺς ἀρνησιθρήσκους, τοὺς στραφέντας πρὸς τὸ Χριστιανικὸν δόγμα».

SEPHER OR ISRAEL (177 B). «Ἐάν Ἑβραῖος φονεύσῃ Χριστιανόν, δέν διαπράττει ἔγκλημα».

ZOHAR (11, 43 A). «Ἡ ἐξολόθρευσις τῶν Χριστιανῶν εἶναι μία ἀναγκαῖα θυσία».

IORE DEA (159, 1). «Ἡ τοκογλυφία ἐπιτρέπεται τώρα, διὰ ὅποιανδήποτε αἰτίαν εἰς βῆρος τῶν Χριστιανῶν».

Ἐξ ἄλλου καί κατ' ἐπέκτασιν εἶναι γνωστὸν τὸ μῖσος τῶν Ἑβραίων κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἱερωμένων, τοὺς ὁποίους δολοφονοῦν, ὅταν μποροῦν. Ἀναφέρω μερικά ἱστορικὰ στοιχεῖα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ὁ Ἀντιοχείας. «Οἱ Ἑβραῖοι ἀπέκοψαν πρῶτον τὰ ἀπόκρυφα μέλη του καὶ ἀφοῦ τὰ ἔθρυσαν εἰς τὸ στόμα του τὸν κατέκαυσαν ζῶντα ἀκόμη»!!! (Ἐγκυκλοπαίδεια ΗΛΙΟΣ, τόμος 2ος, σελ. 720).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Κορώνης. «Οἱ Ἑβραῖοι ἀφοῦ πρῶτα τὸν βασάνισαν, κομμάτιασαν τὸν Γρηγόριο καὶ πέταξαν κάτω ἀπὸ τὸ κάστρο τὰ κομμάτια του φωνάζοντας στοὺς Ἕλληνας: Ἐλάτε βρέ Ρωμιοί νά πάρετε κρέας ἀπὸ τὸν Δεσπότη σας, νά φάτε» («Λεξικὸ Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821», Στασινοπούλου, τόμος Β', σελ. 65).

ΣΥΜΕΩΝ ὁ Τραπεζοῦντος (Ἅγιος). «Τὸν ἐκρέμασαν εἰς τὸν ἐκεῖ πλάτανον κάνοντας χάριν τῶν Ἑβραίων» («Συναξαριστὴς Νεομαρτύρων», σελ. 717).

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Θάσου (Ἅγιος) ἀποκεφαλίσθη ἐξ αἰτίας «μιαροῦ Ἑβραίου πού τὸν ἐσυκοφάντησε» («Συναξαριστὴς Νεομαρτύρων», σελ. 193).

ΓΑΒΡΙΗΛ (ιερομάρτυρας) οἱ «Χριστιανομάχοι Ἑβραῖοι τὸν ἐκατηγόρησαν ψευδῶς καὶ ἀπνηχονίσθη» («Συναξαριστὴς Νεομαρτύρων», σελ. 164).

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ὁ Τρίκκης. «Τῇ προδοσίᾳ τῶν Ἑβραίων τό χρονικόν ἀναγράφει καὶ ἡ παράδοσι διασώζει, συλληφθεὶς ἐξεδάρει ζῶν...» («Ἐγκυκλοπαίδεια ΠΥΡΣΟΣ, τόμος Θ', σελ. 406).

ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ. «Οἱ Ἑβραῖοι ἐπῆγαν εἰς τὸν Κούρτ Πασάν καὶ τοῦ ἔδωσαν πολλά πουργιὰ γιὰ νὰ τὸν θανατώσῃ» («Βίος Κοσμᾶ», Βενετία 1814, σελ. 28).

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ὁ Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου. Ἐξ αἰτίας τῶν Ἑβραίων «ἐσουβλίσθη καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ» («Λεξικόν τῶν Νεομαρτύρων», τόμος 3ος, σελ. 450).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Ε΄ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. «Τρεῖς Ἑβραῖοι ὁ Μουτάλ, ὁ Μπιταχί καὶ ὁ Λεβύ πῆραν τὸν νεκρό τοῦ Πατριάρχου καὶ τὸν ἔσουρναν στοὺς δρόμους τῆς πόλεως» («Λεξικὸ Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821», Στασινοπούλου, τόμος Β', σελ. 64). «Οἱ Ἑβραῖοι ἔδεσαν τοὺς πόδας τοῦ λειψάνου τό ἔσυραν ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων μέχρι τοῦ Αἰγιαλοῦ καὶ τοῦ Φαναρίου χλευάζοντες καὶ βλασφημοῦντες καὶ τό ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν» («Ἱστορία Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», Τρικούπη, τόμος Α', σελ. 87).

Οι Έβραϊοι έδολοφόνησαν χιλιάδας όρθοδόξους ιερωμένους μέχρι και Άρχιεπισκόπους όπως τόν Έφέσου Εύγένιον, Αΐμου Κύριλλον, Άνδριανουπόλεως Δωρόθεον κ.τ.λ.

Πόσον δίκαιον έχουν ό Μέγας Άθανάσιος, ό Πατριάρχης Γεννάδιος Β΄, ό Μάρτυς Ίουστίνος κ.τ.λ. οί όποιοι στά βιβλία τους καταγγέλλουν τούς Έβραίους διά τά έγκλήματά τους και μās συνιστοϋν νά τούς αντιμετωπιζώμεν, όπως έκανε ό "Άγιος Νίκων ό Μετανοείτε, ό πολιοϋχος τής Σπάρτης, ό όποϊος «διεξήγαγεν έν Σπάρτη άγώνας κατά τών εκεί έγκατεστημένων Ίουδαίων, οϋς και κατώρθωσεν έν τέλει νά εκδιώξη» (Έγκυκλοπαίδεια ΗΛΙΟΣ, τόμος 14, σελ. 457).

Καί τώρα δημοσιεύω πώς εξελίχθησαν τά γεγονότα τής Σταυρώσεως του Χριστου.

Τά επί μέρους γεγονότα τής Σταυρώσεως του Ίησου Χριστου είναι γνωστά από τά Ευαγγέλια. Έχω παρατηρήσει ότι ό Πόντιος Πιλᾶτος, κατά κάποιον τρόπον έχει δυσφημησθῆ, ότι τάχα υπέκυψε στην θέλπισιν τών Έβραίων νά σταυρώσουν τόν Χριστόν. Τό αληθές είναι ότι ή συμπεριφορά του Πιλᾶτου, έναντι του Ίησου, ήτο όπωςδήποτε αξιοπρεπής.

Άπεναντίας ό Ίησους έγνώρισε από τούς μαθητάς του τήν προδοσίαν (Ιούδας), τήν απάρνησιν (Πέτρος), τήν άπιστίαν (Θωμάς), τήν έγκατάλειψιν, (οϋτε εις μαθητής του προσέτρεξε νά σκώση τόν Σταυρόν). Η αλήθεια είναι ότι ό Πιλᾶτος μόνος ήγωνίσθη διά τήν σωτηρίαν του Ίησου, διακινδυνεύσας τό άξίωμα, ίσως και τήν ζωήν του, έξ αίτίας τών

συκοφαντῶν Ἑβραίων. Χάριν τοῦ Ἰησοῦ ὁ Πιλάτος συνεκρούσθη μέ τό πανίσχυρον Ἑβραϊκόν ἱερατεῖον καί μέ τόν Ἑβραϊκόν λαόν, δίχως νά ἔχη τήν παραμικράν ὑποχρέωσιν ἢ ἔστω γνωριμίαν μέ τόν Ἰησοῦν, ἀλλά χάριν τῆς **ιδέας τῆς δικαιοσύνης**.

Κατά τήν διδασκαλίαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ὅλα ὅσα συνέβησαν σχετικῶς μέ τήν Σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν προκαθορισμένα βάσει Θείου Σχεδίου νά συμβοῦν. Ἐπεριμένατε μήπως τό Θεῖον Σχέδιον νά τό ἀνατρέψη ὁ Πιλάτος; Ὁ ἀνὴρ αὐτός ἀντέστη θαρραλέως στήν ἄδικον θανατικὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ, τήν ὁποίαν ἠρνεῖτο νά ἐπιβάλη καί ἠγωνίσθη σθεναρῶς ἐναντίον τῶν Ἑβραίων, ὅταν οἱ μαθηταί τοῦ Ἰησοῦ ἀπέφευγον νά τόν ὑποστηρίξουν, ἐκρύπτοντο ἢ τόν ἀπρηνοῦντο.

Ὅντως εἶναι κάπως παράξενον ὁ Πιλάτος νά ὑποστηρίξη τόν Ἰησοῦν, ἐνῶ οἱ μαθηταί του νά τόν ἔχουν ἐγκαταλείψει. Ἰδίως ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος, ὅταν τόν ἠρώτησαν, ἐάν εἶναι μέ τόν Ἰησοῦν, τρεῖς φορές ἀπρηνήθη τόν Κύριον καί ἐψεύσθη ὀρκιζόμενος μάλιστα, ὅτι δέν γνωρίζω τόν ἄνθρωπον πού μου λέγετε : *«ὁ δέ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καί ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τόν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε»* (Κατά Μάρκον, ΙΔ, 71). Προφανῶς ἡ ψεύδορκος ἀπάρνησις τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τόν Πέτρον θά ἔχη κάποια θρησκευτικὴν δικαιολογίαν, ὅχι ὅμως ἠθικὴν, διότι ὁ ἴδιος ὁ Πέτρος εἶχε δηλώσει πρὸς τόν Κύριον, ὅτι δέν πρόκειται νά σέ ἀπαρνηθῶ, ἔστω κι' ἂν πρέπει νά ἀποθάνω μαζί σου : *«Κάν δέη μὲ σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σέ ἀπαρνήσομαι»* (Κατὰ Ματθαῖον, ΚΣΤ, 35-36).

Ὁ Πέτρος πού ὠρκίζετο στόν Ἰησοῦν, ὅτι : «*Κύριε, μετά σου ἔτοιμος εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι*» (Κατὰ Λουκᾶν, ΚΒ, 23) τώρα μεθ' ὄρκου καὶ ἀναθεματίζων (!) ἐβεβαίωνε, ὅτι δέν γνωρίζω αὐτόν τόν ἄνθρωπον!!! Μετά ὅταν ἤκουσε τόν πετεινόν ἔκλαυσε πικρῶς, ἔκλαυσε, ἀλλά δέν ἐτόλμησε νά εἶπῃ, ὅτι εἶναι μαθητής τοῦ Ἰησοῦ.

Τά κείμενα εἶναι ἀρκούντως διαφωτιστικά. Αἱ συνομιλίες μεταξύ Ἰησοῦ καὶ Πιλάτου ἀνήκουν στοὺς ἀθανάτους διαλόγους.

Ὁ εἷς ἐκπληροῖ τὴν Θεϊαν ἀποστολὴν Του καὶ ὁ ἕτερος ἐπιδιώκει τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην. **Ἀμφοτέροι θύματα τῶν μιᾶρῶν Ἑβραίων.**

Ὅσα ἀκολουθοῦν ἀπευθύνονται εἰς νοήμονας ἀναγνώστας καὶ ὄχι εἰς φανατικούς ἢ βλάκας, πού οὕτως ἢ ἄλλως εἶναι ἀσυνεννόητοι. Ἐξετάζω τό ζήτημα ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ὄχι ἀπὸ θρησκευτολογικῆς πλευρᾶς μέ σκοπὸν νά δώσω μίαν εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Πιλάτου, βασισμένη στὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα. Οὐδέν πέραν αὐτοῦ. Ἡ προκατάληψις εἶναι πολὺ κακὸς σύμβουλος.

Πολύ ἐνωρίς στό σχολεῖο πληροφοροῦμεθα τὴν δραματικὴ συνάντησι τοῦ Ἰησοῦ μέ τόν Πόντιον Πιλάτον. Ἡ σκηνή πού ὁ Πιλάτος ἐνιψε τὰς χεῖρας του εἶναι τόσο κλασσική, ὥστε κατέληξε τό «*νίπτω τὰς χεῖρας μου*» νά σημαίνει, ὅτι δέν ἔχω εὐθύνην δι' αὐτό πού θά γίνῃ.

Πέραν ὅμως ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ ἄποψιν, ὑπάρχει καὶ ἡ ἱστορικὴ πραγματικότης. Ὁ Πιλάτος διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος **Τιβερίου 5ο** Ἐπίτροπος (26-36 μ.Χ.) τῆς Ἰουδαίας. Οὐσιαστικῶς

ἐπρόκειτο περί στρατιωτικοῦ καί πολιτικοῦ Διοικητοῦ μὲ ἀποστολὴν νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ρωμαϊκὴν εἰρήνην (PAX ROMANA). Καθῆκον του ἦτο ἡ τάξις καὶ ἡ τήρησις τῶν ρωμαϊκῶν νόμων, ποὺ ἐξησφάλιζαν τὴν κυριαρχία τῆς Ρώμης. Τὴν ἀποστολὴν του αὐτὴν ὁ Πιλάτος ἔφερε εἰς πέρας μὲ ἐπιτυχία. Ἐπιδεικτικῶς κατεφρόνει τοὺς ὑποδούλους τοῦ Ἑβραίου καὶ ὁσάκις τοῦ ἐδημιουργοῦν προβλήματα τοὺς ἐπεβάλλετο διὰ τῆς βίας καὶ μὲ σφαγὰς πρὸς παραδειγματισμόν.

Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης περιορίζονται στὴν δραματικὴ περιγραφή τῶν γεγονότων, ποὺ προηγήθησαν τῆς ἐπικυρώσεως τῆς θανατικῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε τὸ Ἑβραϊκὸν συνέδριο, ἀπὸ τὸν Πιλάτο. Αὐτὸς δὲν ἐπίστευε στὴν ἐνοχίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ τρεῖς φορές ἠρνήθη νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκην, ἐνῶ περισσοτέρας προσεπάθησε νὰ ἀποτρέψῃ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἀντιδικῶν μὲ τοὺς Ἰουδαίους.

Τί θὰ ἔχανε ὁ Πιλάτος ἂν συγκατένευε στὸν φόνο τοῦ Ἰησοῦ; Τίποτε. Καθαρῶς λοιπὸν διὰ λόγους δικαιοσύνης δὲν ἐδέχετο νὰ θανατωθῇ ὁ Χριστός, ἀφοῦ δὲν εὔρισκε κάτι εἰς βάρος του. Ἀποδεικνύεται ἐπομένως ὅτι ὁ Πιλάτος ἦτο δίκαιος, ἀλλὰ καὶ γενναῖος, ἐπειδὴ χάριν τῆς δικαιοσύνης προετίμησε νὰ συγκρουσθῇ μὲ τὸ φανατικὸ, Ἑβραϊκὸ ἱερατεῖο καὶ μὲ ὁλόκληρο τὸν Ἰουδαϊκὸ λαό.

Εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐσυκοφάντησαν τὸν Πιλάτο στὸν διοικητὴ τῆς Συρίας **Βιτέλλιο**, ὁ ὁποῖος διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Πιλάτου καὶ τὴν μεταφορὰν του στὴν Ρώμην, διὰ νὰ τὸν

τιμωρήσει ὁ Αὐτοκράτωρ. Κατά τήν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου πρὸς Ρώμην ἀπέθανε ὁ Καῖσαρ **Τιβέριος** καί τόν διεδέχθη ὁ **Καλλιγούλας**, πού ἔστειλε τόν Πιλᾶτο ἐξορία.

Ἡ ἔρευνα τῶν ιστορικῶν χάνει τά ἴχνη τοῦ Πιλᾶτου. Πιθανολογεῖται ὅτι ἀπεβίωσε τό 39 μ.Χ., κατ' ἄλλους πύτοκτόνησε στήν Γαλατία (**Εὐσέβιος** : «*Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*»), κατ' ἄλλους ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ **Νέρωνος (Μαλάλας, Σουῖδας)**, κατ' ἄλλους ἐπνίγη στήν λίμνην Λουκέρνη τῆς Ἑλβετίας. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἐκκλησία πού ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ Πιλᾶτος ἐβαπτίσθη Χριστιανός καί ἐθανατώθη δι' αὐτό, τόν ἀνεκήρυξε Ἅγιον καί ἐορτάζει τήν μνήμην του.

Σκότος καλύπτει τό τέλος τοῦ Πιλᾶτου. Μεταξὺ τῶν θρύλων ἀναφέρεται ὅτι πύτοκτόνησε ἀπελπισθεὶς διὰ τήν ἀδικίαν του («*Σύγχρονος Ἐγκυκλοπαίδεια Ἑλευθερουδάκη*», τόμος 20, σελ. 680 λ. «*Πιλᾶτος*»). Αὐτό φαίνεται ὑπερβολή. Ὅμως ἐξεταστέα εἶναι τά στοιχεῖα πού περιλαμβάνονται στὰς «*Ἐκθέσεις τοῦ Πιλᾶτου*» (LIPSIUS, «*DE PILATUS AKTEN*», 1886) περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρει ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις.

Οἱ Ἑβραῖοι καί διὰ λογαριασμόν τῶν οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων χρόνων, συστηματικῶς ἐξηφάνισαν βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Πιλᾶτου, διότι ἐπεθύμουν νά κρύψουν ὅτι ὁ Πιλᾶτος ἦτο Ἑλληνικῆς καταγωγῆς ἐκ τοῦ Πόντου, ὅπως Ἑλληνὶς ἦτο ἡ σύζυγός του Πρόκλη, ἡ ὁποία ὑπεστήριξε τόν Χριστό καί ἄλλα πολλά, πού δὲν εἶναι τοῦ παρόντος.

Τὰ «*Εὐαγγέλια*» παρέρχονται κάπως μέ συντομίαν τήν προσπάθειαν τοῦ Πιλᾶτου νά σώσῃ τόν Ἰησοῦ. Ἀ-

σφαλῶς δέν ἀφήνουν τήν παραμικράν ἀμφιβολίαν, ὅτι ὁ Πιλᾶτος ἔκανε ὀλόκληρον ἀγῶνα, ἐναντίον τῶν Ἑβραίων, διά νά μή θανατωθῆ ὁ Χριστός. Χάριν ὁμως τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας θεωρῶ ἀναγκαῖον νά περιγραφοῦν λεπτομερέστερον τά γεγονότα.

Ὡς πηγῇ πληροφοριῶν, ἐκτός ἀπό τά τέσσαρα Εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἔχομεν καί τās περιγραφάς τοῦ Νικοδήμου (EVAG. NICODEMI), τήν ἀναφορά τοῦ Ποντίου Πιλάτου (ANAPHORA PILATI) πρὸς τόν Καίσαρα Τιβέριον, τήν παράδοσιν τοῦ Πιλάτου (PARADOSIS PILATI), ὅπως τά ἀνωτέρω κείμενα ἐξεδόθησαν ἀπό τόν Γερμανό καθηγητοῦ θεολογίας **Κωνσταντίνου Τίσεντορφ** (CONSTANTINUS TISCHENDORF) βάσει τῶν σχετικῶν Ἑλληνικῶν καί λατινικῶν κωδίκων τῶν ἐκδόσεων Λειψίας. Ἐπίσης περί τοῦ Πιλάτου ἔχομεν στοιχεῖα εἰς Φίλωνα («Πρεσβεία πρὸς Γάϊον» 38), **Εὐσέβιον** («Εὐαγγελ. Ἀπόδειξ. Η»), **Μαλάλα** (Ἐκδ. Ντίντορφ), εἰς Λεξικόν Σουΐδα (λ. «*Νέρων*») κ.τλ.

Ἄκόμη πρὶν ὀδηγήσουν τόν Ἰησοῦ στόν Πιλᾶτον, οἱ Ἑβραῖοι ἐπεδίωξαν μέ διαφόρους ἱερεῖς τοὺς (**Λευῖ**, **Νεφθαλεὶμ** κ.ἄ.) νά τόν ἐπηρεάσουν ψυχολογικῶς κατηγοροῦντες τόν Χριστό. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἱερατείου ἐπεσκέφθησαν τόν Πιλᾶτο καί τοῦ κατήγγειλαν, ὅτι κάποιος ἄνθρωπος «περιπατεῖ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ», ὀνομάζει τόν ἑαυτόν του υἱόν τοῦ Θεοῦ καί βασιλέα. Ἐπί πλέον «καταλύει τά Σάββατα». Ὡς γνωστόν κατά τήν Ἑβραϊκὴν θρησκεία ἀπαγορεύεται οἰαδήποτε ἀπασχόλησις τὸ Σάββατον, πρᾶγμα πού ὁ Ἰησοῦς, συμφώνως πρὸς τās ἑβραϊκὰς κατηγορίας δέν ἐτήρει.

Ὁ Πιλᾶτος πού ἐγνώριζε καλῶς τόν ραδιοῦργο χαρακτῆρα τῶν Ἑβραίων, δέν παρεσύρθη καί ἐξήτησε νά πληροφορηθῆ μέ ποιόν τρόπον ὁ Ἰησοῦς καταλύει τά Σάββατα. Τοῦ ἀπάντησαν, ὅτι *«τούς ἀσθενεῖς ἰατρεύει ἐν Σαββάτῳ»*. Ὁ Πιλᾶτος πού δέν ἦτο μόνο ἔντιμος, ἀλλά καί ἔξυπνος, ὅπως ἀπεδείχθη συνομιλητής, παρετήρησε, ὅτι ἂν θεραπεύη κάποιος ἀσθενεῖς οὐδέν κακόν ποιεῖ. Ναί, συμφωνοῦν οἱ Ἑβραῖοι, ἂν ἐθεράπευε *«καλῶς»* τοὺς ἀρρώστους, μικρόν θά ἦτο τό κακόν, ἀλλά τοὺς θεραπεύει μεταχειριζόμενος μαγείας, ἐπικαλούμενος δαίμονας καί ἄλλα τέτοια. Ὁ Πιλᾶτος δέν πείθεται. Ἔχει τήν δικήν του γνώμην. Τό ἰατρεύειν ἄρρωστον, τοὺς λέγει, *«διαβολικόν ἔργον οὐκ ἔστιν, ἀλλά χάρισμα Θεοῦ»*. Ὅστόσον παρέμειναν αἱ κατηγορίαι, ὅτι ὁ Χριστός ὠνόμαζε ἑαυτόν υἰόν Θεοῦ καί βασιλέα.

Τό *«υἰόν τοῦ Θεοῦ»* ἐξ Ἰησοῦ δέν ἐνδιέφερε τόν Πιλᾶτο. Πάντως καί ἐδῶ ἀπεστόμωσε τοὺς Ἰουδαίους. Κάποιος ὑπρέτης τοῦ εἶπε, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μόλις πρό ὀλίγου εἶχαν ὑποδεχθῆ τόν Ἰησοῦ μέ κλάδους καί ἔστρωναν τά ἱμάτια των στήν ὁδό, ἀπό ὅπου διήρχετο καθήμενος ἐπί ὄνου ἐν μέσῳ τῶν Ἰουδαίων, πού ἐκραύγαζαν *«Ὡσαννά»*... Μόλις ἤκουσαν οἱ παριστάμενοι Ἑβραῖοι τόν ὑπρέτην νά διηγῆται τήν ὑποδοχήν τοῦ Χριστοῦ τόν διέκοψαν. Σὺ, πού εἶσαι Ρωμαῖος, τοῦ εἶπαν, πῶς κατενόησες τά λεγόμενα τῶν Ἑβραίων; Ἐρώτησα ἕναν Ἰουδαῖον καί μοῦ ἐξήγησε τί ἔλεγαν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπρέτης. Τότε ἐπεμβαίνει ὁ Πιλᾶτος. Τί σημαίνει *«Ὡσαννά»*; ἐρωτᾷ. *«Σῶσον ἡμᾶς Κύριε»*, ἐρμηνεύουν οἱ ἱερεῖς. Ἀφοῦ λοιπόν παραδέχεσθε, ὅτι ὠνομάζατε τόν Χριστόν Σωτῆρα, πῶς ἔρχε-

σθε τώρα καί τόν κατηγορεῖτε; Οἱ Ἑβραῖοι ἱερεῖς κυριολεκτικῶς ἔμειναν ἄφωνοι *«ἐσιώπησαν οἱ Ἰουδαῖοι καί οὐδέν εἶχον ἀντειπεῖν»*.

Στήν συνέχεια ἤρχισαν νά ψεύδονται κατά τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος παρηκολούθει μέ περιφρόνησι τούς Ἑβραίους νά ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ Ἰησοῦς *«ἐξ ἁμαρτίας εἰ γεγεννημένος»*, νά συκοφαντοῦν τήν μητέρα του!... Φαντασθῆτε τήν σκηνή. Οἱ φανατικοί Ἑβραῖοι ἱερεῖς μέ τούς ὑποτακτικούς τους νά δυσφημοῦν τόν Χριστό, πού ἀπαθῆς τούς ἔβλεπε. Αἰφνιδίως ὁ Πιλάτος σηκώνεται. Ἐχει ἀπδιάσει μέ τούς γλοιώδεις Φαρισαίους. Εἶσθε ψεύται, *«Ψεύδεσθαι ὑμεῖς»*. Ἐσημάτισε πλέον τήν πεποίθησι, ὅτι *«τόν ἄνθρωπον αὐτόν φαίνεται ὅτι ἀπό φθόνον καί μανίας θέλουσιν οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα φονεύσουσιν αὐτόν»*.

Ἀποφασίζει νά μή συνεργήσῃ στό ἔγκλημα, πού τοῦ ζητοῦν νά διαπράξῃ. Ἐξέρχεται τοῦ Πραιτωρίου *«μετ' ὀργῆς καί θυμοῦ»* καί ἀποτεινόμενος πρός τόν Ἄννα, τόν Καϊάφα καί τόν ἑβραϊκό ὄχλο ἐπικαλεῖται τόν Θεό Ἥλιο. *«Μάρτυρα ἔχω τόν Ἥλιον ὅτι οὐδέν πταῖσμα εὐρίσκω εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον»*, δηλώνει χωρίς δισταγμό.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπό κάτω ὀρύονται. Ἄν δέν ἦτο *«γόνος καί μάγος καί βλάσφημος»* δέν θά τόν ἐφέραμεν πρός ἐσέ, τοῦ φωνάζουν. Ἐκνευρισμένος ὁ Πιλάτος τούς προτείνει. Ἀνακρίνατε ἐσεῖς τόν Ἰησοῦν καί ἐφαρμόσατε ἐπ' αὐτοῦ τόν νόμον σας. Ὁ νόμος μας, ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι, δέν μᾶς παραχωρεῖ τό δικαίωμα νά θανατώσωμεν. Ἄν λοιπόν σεῖς δέν θέλετε νά φονεύσετε, πολύ περισσότερο ἐγώ δέν θέλω νά φονεύσω, τούς φωνάζει ὠργισμένος ὁ Πιλάτος.

Τό συγκεντρωμένο Έβραϊκό πλῆθος διαμαρτύρεται ἐναντίον τοῦ Πιλάτου. Φωναί, χειρονομίαι, ὕβρεις. Πρωτοστατοῦν ὁ ἀρχιερεὺς **Ἰωσήφ Καϊάφας** καὶ ὁ βαθύπλουτος πενθερός του πρῶν ἀρχιερεὺς, **Ἄννας** (τό ὀρθόν Ἄννά). Ἡ ρωμαϊκὴ φρουρὰ τοὺς συγκρατεῖ μετὰ βίας. Θέλουν νά σκοτώσουν τόν Ἰησοῦ, ἀλλά τὴν εὐθύνη νά τὴν ἔχη ὁ Πιλάτος. Ἀφήνουν λοιπόν τὰ θρησκευτικὰ καὶ προσφεύγουν στὰ πολιτικά. Ρίπτουν ὅλο τό βάρος στὴν κατηγορία, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Μὲ αὐτόν τόν τρόπον ἐπιδιώκουν νά φέρουν τόν Πιλάτο εἰς ἀντίθεσιν μέ τόν Καίσαρα, ὅτι τάχα ὁ Πιλάτος δέν τιμωρεῖ, ὅσους ἐπιδιώκουν νά πάρουν τὴν ἐξουσία στὴν Ἰουδαία ἀπὸ τόν Καίσαρα. Οἱ Ἐβραῖοι κατηγοροῦν τόν Ἰησοῦν ὡς ἐπαναστάτην κατὰ τοῦ Καίσαρος. Δηλαδή ὁ Ἐβραϊκὸς λαὸς παρουσιάζεται ὑπέρμαχος τῶν κατακτητῶν του! Πρόκειται περὶ πρωτοφανοῦς ἐξευτελισμοῦ. Κι ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστρέφετο ἐναντίον τῶν Ρωμαίων κατακτητῶν, δέν ἔπρεπε οἱ Ἐβραῖοι νά τόν κατηγοροῦν, ἀλλὰ νά τόν ἐπαινοῦν.

Τώρα ὁ Πιλάτος δέν μπορεῖ νά ἀδιαφορήσῃ. Ἐπιστρέφει στό ἀνάκτορόν του, στό ὁποῖον δέν ἐπέτρεπε στοὺς Ἐβραῖους νά εἰσέλθουν! Πλησιάζει τόν Χριστό. «*Εἶπέ μοί, σύ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;*». Ἐσύ μέ ἐρωτᾷς, τοῦ λέγει ὁ Χριστός ἢ οἱ Ἐβραῖοι σοῦ εἶπαν αὐτό γιὰ νά ἐρωτήσης; Ὁ Πιλάτος δέν ἔχει διάθεσι γιὰ συζήτησι. Ξέρεις, λέγει στὸν Χριστό, ὅτι ὁ λαὸς σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σέ παρέδωσαν εἰς τὰς χεῖρας μου, εἶπέ μου λοιπόν ἂν ὑποστηρίξης, ὅτι εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; **Ἡ συνομιλία γί-**

νετὰι κατὰ πρόσωπον στά Ἑλληνικά. Ὁ εἶς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ὁ Χριστός ἀποκρίνεται «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ». Ὁ Πιλᾶτος, μορφωμένος ἄνθρωπος, θαυμάζει τόν Χριστό. Τά λακωνικά ἐπιχειρήματα τοῦ Ἰησοῦ τόν ἐντυπωσιάζουν.

Ἄν ἡ βασιλεία μου ἀνῆκε εἰς αὐτόν τόν κόσμον θά εἶχα στρατιώτας νά μέ ὑπερασπίσουν. Εἶσαι ὁ βασιλεύς; ἐπιμένει ὁ Πιλᾶτος. «Σύ εἶπας» ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, «ἐγώ -συνεχίζει- εἰς τοῦτο ἐγεννήθην τοῦ μαρτυρεῖν τήν ἀλήθειαν...». Σκεπτικός ὁ Πιλᾶτος διερωτᾶται τό ἀναπάντητον : «Τί ἔστιν ἡ ἀλήθεια;». Ἔχει πλέον ἐδραιώσει μέσα του τήν βεβαιότητα, ὅτι μπροστά του δέν βρίσκεται ἕνας τυχαῖος. Ἡ ἐπιβλητική μορφή τοῦ Ἰησοῦ, μέ τά μακροῦά ξανθά μαλλιά καί τά γαλανά μάτια σέ συνδυασμό μέ τήν ἀφοβίαν πρό τοῦ θανάτου αὐξάνουν τόν θαυμασμό τοῦ Πιλάτου. Βγαίνει πάλιν ἔξω καί ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἑβραίους «ἐγώ οὐδέν εὐρίσκω πταῖσμα εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον». Οἱ Ἰουδαῖοι μέ ἐπικεφαλῆς πάντοτε τοὺς ὑποκινητάς ἀρχιερεῖς ἀγανακτοῦν ἀπό τήν στάσι τοῦ Πιλάτου. Προσθέτουν κι' ἄλλην κατηγορίαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε, ὅτι μπορεῖ νά κρημνίσῃ τόν ναόν τοῦ Θεοῦ καί νά τόν οἰκοδομήσῃ ἐντός τριῶν ἡμερῶν. «Καί ποῖον ναόν εἶπεν ἵνα καταλύσῃ» ἐρωτᾶ ὁ Πιλᾶτος, «Τόν Ναόν τοῦ Σολομῶντος» ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι. Καί ἐπειδή εἶπεν ἔτσι ὁ Ἰησοῦς τί τόν νοιάζει τόν Πιλᾶτο; Προειδοποιεῖ τοὺς Ἑβραίους «Παρακαλῶ ὑμᾶς μηδέν ποιήσετε κακόν εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον. Ἐὰν γὰρ ποιήσετε κακόν εἰς τοῦτον ἄδικα μέλλετε ποιήσειν. Οὐ γὰρ ἔστιν δίκαιον

ἀποθανεῖν τοιοῦτον ἄνθρωπον, ὅστις ἐποίησεν ἀγαθά μέγαρα πρὸς πολλοὺς ἀνθρώπους».

Σαφῆς καὶ κατηγορηματικὸς ὁ Πιλᾶτος ἀρνεῖται νὰ ὑποκύψῃ στὴν πίεσι τῶν Ἑβραίων θρησκευτικῶν ἡγετῶν καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου. Ἀπεναντίας μάλιστα τοὺς ζητεῖ νὰ ἀφήσουν ἐλεύθερο τὸν Χριστό καὶ τοὺς ἐπισημαίνει ὅτι θὰ εἶναι ἀδικία, ἂν τοῦ κάνουν κακό. Ἔλλως τέ ὁ Ἰησοῦς σέ πολλοὺς ἀνθρώπους ἔκανε καλὸ καὶ οὐδένα ἔβλαψε. Οἱ ἀπεχθεῖς ἀρχιερεῖς ἐξακολουθοῦν νὰ πιέζουν τὸν Πιλᾶτο. Ὅποιος προσβάλλει τὸν Καίσαρα εἶναι ἄξιος θανάτου, πολὺ δέ περισσότερο ὅποιος προσβάλλει τὸν Θεό κι' ὁ Ἰησοῦς προσέβαλε τὸν Θεό... Ὁ Πιλᾶτος ἀντικρούει τὰς αἰτιάσεις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀποδεικνύεται γνώστης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διότι ἀναφέρεται στὰ «Προφητικά» βιβλία καὶ τὰ ἐπικαλεῖται. Οἱ Ἰουδαῖοι εἶναι ἀμετάπειστοι. Θέλουν ὅπωςδήποτε νὰ δολοφονήσουν τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Πιλᾶτος ὁμως δέν ὑποχωρεῖ. Διὰ κανένα λόγον δέν συγκατανεύει στὴν δολοφονία ἐνὸς ἀθώου. Τὴν ἀπόφασίν του ἐνισχύει καὶ ἡ σύζυγός του Πρόκλι, ἡ ὁποία τοῦ ἔστειλε μῆνυμα ὅτι εἶδε «τὴν νύκτα φοβεροὺς ὄνειρους» καὶ τοῦ ζητεῖ νὰ μὴν ἐγκρίνῃ νὰ γίνῃ **«κακὸν εἰς τὸν Ἰησοῦ τὸν καλὸν ἄνθρωπον»**.

Τό γεγονός ὅτι ἡ Πρόκλι προέτρεψε τὸν Πιλᾶτον νὰ μὴ θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, περιγράφει καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (ΚΖ, 19) : «Καθημένου δέ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα μηδέν σοί καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν». Δηλαδή ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ βήματος ἔστειλε πρὸς

αὐτόν ἢ σύζυγός του καί τοῦ εἶπε νά μὴν κάνη κάτι ἐναντίον τοῦ δικαίου ἐκείνου, διότι πολλά ἔπαθε σήμερον στό ὄνειρό της δι' ἐκείνον.

Τὴν παρέμβασιν τῆς Πρόκλεις ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ δέν ἀναφέρουν ἄλλοι Εὐαγγελισταί.

Ἐντῶ μεταξύ ὁ Πιλᾶτος διατάζει νά ἐξέλθουν ὄλοι. Μένει μόνος μέ τόν Ἰησοῦν. Ποῖος ξέρει τί συναισθήματα συγκλονίζουν τὴν εὐγενῆ ψυχὴν του. Κυττάζει τόν Χριστό. Τί θέλεις νά σοῦ κάνω; «*Τί θέλεις ποιήσω σοί;*» Νά μου κάνης ὅτι εἶναι ὠρισμένο! ἅπαντᾶ ὁ Χριστός. (ὅπως ἔστιν ὠρισμένον). Τί εἶναι ὠρισμένο; ἄπορεῖ ὁ Πιλᾶτος. Νά σταυρωθῶ καί νά ἀναστῆθῶ (σταυρωθῆναι με καί ἀναστῆναι) λέγει ὁ Ἰησοῦς. Πραγματικῶς ἡ στιχομυθία εἶναι συναρπαστική.

Ὁ Πιλᾶτος καλεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς. Ἐάν ὁ Ἰησοῦς προσέβαλε τόν Θεόν σας κρίνατε τόν ἑσείς σύμφωνα μέ τόν νόμον σας. Ἐμεῖς θέλομεν νά τόν σταυρώσῃς! «*Οὐχ, ἔστιν τοῦτο καλόν*», λέγει ὁ Πιλᾶτος. Ὁ **Νικόδημος** καί μία γυναῖκα ὀνόματι **Βερενίκη** ἠθέλησαν νά ὑπερασπισθοῦν τόν Χριστό. Οἱ Ἑβραῖοι τοὺς ἀπειλοῦν, τοὺς ὑβρίζουν. Διὰ τὴν Βερενίκη μάλιστα εἶπαν στόν Πιλᾶτον νά μὴν τὴν ἀκούσῃ, διότι «*μαρτυρίαν γυναικός ὁ νόμος οὐ παραδέχεται*». Ἐν τούτοις ὁ Πιλᾶτος στρέφεται πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καί τοὺς ρωτᾷ: «*Διὰ τί θέλετε νά χύσετε αἷμα ἀνθρώπου δικαίου;*» ἀντὶ ἀπαντήσεως ὁ ὄχλος ἐπαναλαμβάνει «*Σταύρωσον, Σταύρωσον*».

Στό σημεῖο αὐτό ὁ Πιλᾶτος ἐπιχειρεῖ νά ἐκμεταλλευθῆ τό ἔθιμο, κατὰ τό ὁποῖον συνηθίζετο στὴν Ἑβραϊκὴ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων νά ἀπελευθερώνεται ἓνας κατάδικος. Ἐξέρχεται γιὰ μία ἀκόμη φορά καί ἀπο-

τείνεται στους συγκεντρωμένους Έβραίους. "Όπως γνωρίζετε είναι σύνηθες στην έορτή των άζύμων νά έλευθερώνω, πρόσ χάριν σας, έναν κρατούμενο." Έχω λοιπόν στην φυλακήν «κακοῦργον ληστήν λεγόμενον Βαραβάν» έχω καί τόν Ίησοῦν, ὁ ὁποῖος «ποτέ κακόν οὐκ ἐποίησεν». Ποιόν ἀπό τούς δυό θέλετε νά ἀφήσω; Οἱ Έβραῖοι ὅλοι μαζί ἐβόησαν « Ἀπόλυσον Βαραβάν». Καί τόν Ίησοῦν τί νά τόν κάνω; Νά τόν σταυρώσω; (σταυρωθήτω) ἐβόησεν τό Έβραϊκό πλῆθος, ἐνῶ ταῦτοχρόνως μερικοί ἐφώναζαν τήν ὑπουλον φράσιν, ὅτι ἂν ἀπολύσῃ τόν Ίησοῦν δέν εἶναι φίλος τοῦ Καίσαρος καί «ἐάν ἐλευθερώσῃς αὐτόν, γίνεται βασιλεύς καί μέλλει λαβεῖν τήν βασιλείαν τοῦ Καίσαρος».

Ὁ Πιλᾶτος πού φυσικά καταλαβαίνει τόν ἐκβιασμόν τῶν Έβραίων, οἱ ὁποῖοι τόν ἀπειλοῦν, ὅτι θά τόν συκοφαντήσουν στόν Καίσαρα, ὅτι τάχα δέν τοῦ εἶναι πιστός θυμῶνει (ἐθυμώθη οὖν ὁ Πιλᾶτος) καί τούς μαστιγώνει μέ τά ἐξῆς λόγια : **«πάντοτε ἢ γενεά ὑμῶν ἦν διαβολική καί ἄπιστος καί αἰεὶ πρὸς τοὺς εὐεργέτας ὑμῶν ἦτε ἀντίδικοι»**. Ποῖοι ἦσαν οἱ εὐεργέται μας; τόν ἐρωτοῦν οἱ ἀρχιερεῖς. Πρῶτον ὁ Θεός σας πού, ὅπως λέγετε, σᾶς ἐλευθέρωσε «ἐκ τῶν χειρῶν Φαραῶ» καί σᾶς διεπέρασε ἀπό τήν ἐρυθρᾶν θάλασσαν καί σᾶς ἔδωσε τροφήν, νόμους κ.τ.λ. καί σεῖς τόν ἀπηρνήθητε καί τόν κατελύσατε ἀντί νά τοῦ εἴσθε εὐγνώμονες... Κατόπιν τούς κατηγόρησε διότι διαδίδουν, ὅτι δέν ἀγαπᾶ τόν Καίσαρα, ἀλλά τόν μισεῖ καί ὅτι δῆθεν ἐπιβουλεύεται τήν βασιλείαν του. "Όταν ἐτελείωσε ἐσηκώθη ἀπό τόν θρόνον του «μετά θυμοῦ θέλων φύγειν ἐξ αὐτῶν». Έξαγριωμένοι οἱ Έ-

βραῖοι τοῦ φωνάζουν (ἐκραξαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι) «*Ἡμεῖς τὸν Καίσαρα θέλομεν βασιλεύειν ἡμῶν, οὐ τὸν Ἰησοῦν*». Εἶναι προφανὴς ἡ στρεψοδικία τῶν Ἑβραίων, πού προβάλλουν ἀνύπαρκτον ἀντίθεσι μεταξύ Καίσαρος καὶ Πιλάτου. Ἄλλως τε λέγουν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ ὁ Ἡρώδης ἐφόνευσε τὰ βρέφη στὴν Βηθλεέμ.

Μόλις ἤκουσε αὐτὸ ὁ Πιλάτος ἀμέσως ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας. Ὑψωσε τὴν χεῖρα διὰ νὰ σιωπήσουν ὅλοι. Λοιπὸν αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ φονεύσῃ ὁ Ἡρώδης; Naί, ναί αὐτὸς κραυγάζουν οἱ Ἰουδαῖοι νομίζοντας, ὅτι θὰ τὸν καταδικάσῃ ὁ Πιλάτος. Ἔ, τότε λέγει ὁ Πιλάτος τὸν στέλλω στὸν Ἡρώδη (ὁ ὁποῖος ἐκείνας τὰς ἡμέρας εὐρίσκετο στὰ Ἱεροσόλυμα) διὰ νὰ τὸν κρίνῃ. Ἡ ἐξέλιξι τῆς ὑποθέσεως βεβαίως δέν ικανοποίησε τοὺς Ἑβραίους. Ὁ Πιλάτος ἀποστέλλει τὸν Ἰησοῦν στὸν Ἡρώδη καὶ γιὰ ἕναν ἀκόμη λόγον. Ὁ Ἰησοῦς ὡς Γαλιλαῖος ἀνήκει στὴ δικαιοδοσία τοῦ Ἡρώδου πού ἠγεμονεύει τῆς Γαλιλαίας.

Ἔτσι ὁ Χριστὸς ὀδηγεῖται στὸν Ἡρώδη, ὁ ὁποῖος ὅταν τὸν εἶδε «*ἐχάρη μεγάλως*» πρὸς ἀπογοήτευσιν τῶν Ἑβραίων. Ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ ἦτο γνωστή στὸν Ἡρώδη, πού τὸν παρακαλεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα θαῦμα. Ὁ Χριστὸς δέν ἀνταποκρίνεται στὴν ἐπιθυμία του, οὔτε καὶ ἀπαντᾷ στὰς ἐρωτήσεις πού ὁ ἠγεμὼν τοῦ κάνει, ὁπότε ὁ Ἡρώδης ἀφοῦ τοῦ προσφέρει πολυτελέστατον ἱμάτιον λευκόν, τὸν στέλλει πίσω στὸν Πιλάτο, μέ τὴν παραγγελίαν ὅτι δέν εὔρε αἰτίαν καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ. Λόγω τῆς ὑποθέσεως τοῦ Χριστοῦ, συνεφιλιώθησαν ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡ-

ρώδης, οί όποιοι προηγουμένως δέν είχαν καλές σχέσεις. Θά πρέπει νά σημειώσωμεν ότι ή «λαμπρά έσθῆτα» πού έχάρισε ό 'Ηρώδης στόν Χριστόν, ήτο ή TOGA CANDIDA, πού έφόρουσν οί ύποψήφιοι συγκλητικοί τῆς Ρώμης.

Ό Εὐαγγελιστής Λουκάς (ΚΓ, 7-15) γράφει έπίσης, ότι ό Πιλᾶτος απέστειλε τόν 'Ιησοῦ στόν 'Ηρώδη, ό όποίος όταν τόν είδε έχάρη πολύ (έχάρη λίαν). Τοῦ υπέβαλε καί αὐτός διαφόρους έρωτήσεις, αλλά ό 'Ιησοῦς «οὐδέν ἀπεκρίνατο αὐτῷ». Παρόντες ἦσαν οί 'Εβραῖοι γραμματεῖς καί ἀρχιερεῖς, οί όποιοι κατηγοροῦν τόν 'Ιησοῦν. Ό 'Ηρώδης ό όποίος κυριολεκτικῶς έμίσει τούς 'Εβραίους τούς έδήλωσε ότι «οὐδέν ένοχοποιητικόν εὔρον» καί έπί πλέον άφοῦ προσέφερε στόν 'Ιησοῦ «έσθῆτα λαμπράν» δηλαδή πολυτελή χιτῶνα, τόν έστειλε όπίσω στόν Πιλᾶτον.

Τήν συνάντησιν 'Ιησοῦ-'Ηρώδου παραλείπουν νά αναφέρουν άλλοι Εὐαγγελισταί.

Μοιραίως φθάνομεν στήν τελευταίαν φάσιν τῆς τραγωδίαστοῦ Πιλᾶτου, πού είναι καί ή πλέον φημισμένη. Διατάσσει νά τοῦ φέρουν ὕδωρ καί πλένων μέ αὐτό τās χεῖρας του λέγει στους 'Εβραίους: «*Ἄθῶος εἰμί ἀπό τοῦ αἵματος τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὑμεῖς ὄψεσθε ότι ἀδίκως φονεύεται, έπί οὔτε έγώ εὔρον έν αὐτῷ αἰτίαν, ἀλλ οὔτε 'Ηρώδης, διά τοῦτο επέμψεν αὐθις τούτον πρός έμέ ὀπισθεν...*». Τότε ὅλοι οί 'Εβραῖοι μέ φωνάς μεγάλας έκραύγαζαν «τό αἷμα αὐτοῦ έφ ἡμῶν καί έπί τῶν τέκνων ἡμῶν»!

Ἦδη καί άλλη απόπειρα τοῦ Πιλᾶτου νά σώση τόν 'Ιησοῦ απέτυχε. Εἶχε έρωτήσει πάλιν τόν Χριστό,

άν είναι Βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων. Ἦλπιζε νά ἀπαντήσῃ ὁ Ἰησοῦς καί νά εἶπῃ ὄχι, ὅποτε δέν θά τόν καταδικάξῃ. Ἀλλά ὁ Ἰησοῦς «ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ» ὡσάν νά ἐπεθύμει νά ἐπιταχύνῃ τό τέλος. Ὁ Πιλᾶτος ὁμως ἐπιμένει. Δέν μοῦ ὁμιλεῖς; (Ἐμοί οὐκ λαλεῖς;) δέν γνωρίζεις ὅτι ἔχω ἐξουσίαν νά σέ σταυρώσω ἢ νά σέ ἀφήσω; Τότε ὁ Κύριος τοῦ εἶπε : «οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν, εἰ μή ἦν σοί δεδομένου ἄνωθεν διά τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοί μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει».

Ὁ Πιλᾶτος ψυχικῶς ἐξουθενωμένος κάθεται στόν θρόνο του. Πρίν ἐκδώσῃ τήν ἀπόφασιν του διστάζει. Οἱ Ἑβραῖοι δέν ἐσταμάτησαν νά φωνάζουν «Σταυρωθήτω, σταυρωθήτω». Σέ μία στιγμῇ ὁ Πιλᾶτος ἐρωτᾷ «τόν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; οἱ δέ μεγάλως ἔκραζον. Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μή Καίσαρα». Διά τελευταίαν φοράν ὁ Ἰησοῦς «ἦλθεν ἔμπροσθεν» τοῦ Πιλάτου. Τό ἀδίκημα διά τό ὅποῖον θά τόν καταδικάσῃ, διά τήν ἀκρίβειαν τό ἀδίκημα, διά τό ὅποῖον θά ἐπικυρώσῃ τήν καταδίκνῃ εἶναι **μόνο πολιτικόν**.

Δέν παραδέχεται ὁμως ὅτι ὁ Χριστός διέπραξε ὀποιοδήποτε ἀδίκημα πολιτικό, εἴτε θρησκευτικό, ἀλλά ἐφ' ὅσον βεβαιώνουν οἱ Ἑβραῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς θέλει νά γίνῃ βασιλεύς καί ὅτι τάχα κηρύσσει ἀνυπακοή στόν Καίσαρα δέν μπορεῖ, οὔτε δικαιούται νά μή λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ αὐτάς τάς κατηγορίας. Τήν εὐθύνην ἐξ ὀλοκλήρου τήν φέρουν οἱ Ἑβραῖοι. Ὁ Πιλᾶτος τό διευκρινίζει εὐθέως : «Ἡ γενεά σου λέγει καί μαρτυρεῖ ὅτι θέλεις ἵνα βασιλεύσῃς». Διά τόν λόγον αὐτόν ἐπικυρώνει τήν καταδίκνῃ τοῦ Χριστοῦ καί ἀποχωρεῖ

ἀπό τήν αἶθουσα τοῦ θρόνου. Ὅταν ἔφυγε οἱ Ἑβραῖοι ἤρχισαν νά κτυποῦν τόν Χριστό «οἱ μὲν ράβδοις, οἱ δὲ χερσίν, οἱ δὲ ποσίν». Τόν ἔφτυναν στό πρόσωπο (τό πρόσωπον αὐτοῦ ἔπτυνον). Ἄλλοι τόν ἐρράπιζαν καί τόν ἠρώτουν «προφήτευσον τίς ἔστιν ὁ παῖσας σέ», ἄλλοι πάλιν ἐγονυπέτουν καί τόν ἐχλεύαζον λέγοντες «Χαῖρε ὁ Βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων».

Ἐν τῷ μεταξύ κατεσκεύασαν τόν Σταυρόν, τόν ὁποῖον ἐφόρτωσαν στόν ὄμο τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος δέν ἠδύνατο νά βαδίξῃ ἐξ αἰτίας «τῶν πολλῶν πληγῶν καί τοῦ βάρους». Οἱ Ἑβραῖοι τότε, ὄχι διότι τόν ἐλυπήθησαν (οὐχ ἔλεοῦντες) ἀλλά διά νά τόν σταυρώσουν τό γρηγορότερο (φονεύσαι αὐτόν συντομώτερον) ἔδωσαν τόν Σταυρόν στόν Σίμωνα ἀπό τήν Κυρήνην διά νά τόν μεταφέρῃ. Στόν Σταυρό ὁ Πιλάτος ὠρίσε νά τοποθετήσουν πινακίδα μέ Ἑλληνικά, Ρωμαϊκά καί Ἑβραϊκά γράμματα «οὗτος ἔστιν ὁ βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων». Οἱ ἀρχιερεῖς διεμαρτυρήθησαν καί ἐζήτησαν νά μὴ ἀναγραφῇ ἔτσι, ἀλλά ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτό. Ὁ Πιλάτος τοὺς ἐξεδίωξε λέγων τό περίφημον: «ὁ γέγραφα, γέγραφα».

Ὅλοι οἱ Εὐαγγελισταί παραθέτουν τήν κατηγορηματικὴν ἄρνησιν τοῦ Πιλάτου νά ὑποκύψῃ στήν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν τῶν Ἑβραίων καί νά θανατώσῃ τόν Χριστόν.

Τὰς ὑστερικές κραυγὰς τῶν Ἰουδαίων πού ἐφώναζαν «σταύρωσον αὐτόν» ὁ Πιλάτος τὰς ἀντέκρουσε λέγων : διατί; τί κακόν ἔκανε; «τί γὰρ ἐποίησε κακόν;» (Ματθαῖος ΙΕ, 14). Ἐν τούτοις οἱ Ἑβραῖοι ἐντονώτερον ἐπέμεναν «σταύρωσον αὐτόν». Ὁ Πιλάτος ὁμως δέν ὑπεχώρει. Μοῦ ἐφέρατε, τοὺς

εἶπε, αὐτόν τόν ἄνθρωπον, καί μοῦ τόν κατηγορήσατε ὅτι ἐξεγείρει τόν λαόν. Ἐγώ λοιπόν ἀφοῦ τόν ἀνέκρινα ἐνώπιόν σας, διεπίστωσα, ὅτι δέν εὐθύνεται δι' ὅσα τόν κατηγορεῖτε. Ὁμοίως καί ὁ Ἡρώδης στόν ὁποῖον τόν ἔστειλα καί αὐτός οὐδέν εὔρε εἰς βάρος τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ : *«εἶπε πρὸς αὐτούς προσπνέγκατε μοί τόν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τόν λαόν καί ἰδοῦ ἐγώ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδέν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. Ἄλλά οὐδέ Ἡρώδης...»* (Λουκᾶς ΚΓ, 14-15). Τρεῖς φορές ὁ Πιλάτος ἀπέρριψε τό αἴτημά των Ἑβραίων. Τούς ἐπληροφόρησε μάλιστα εὐθέως, ὅτι δέν εὐρίσκω κάποια πρᾶξι του, πού νά τοῦ ἀξίξη ἡ ποινή τοῦ θανάτου : *«ὁ δέ τρίτον εἶπε αὐτούς, τί γάρ κακόν ἐποίησεν οὗτος; οὐδέν ἄξιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ»* (Λουκᾶς ΚΓ, 22). Τότε οἱ Ἑβραῖοι μέ ἐπικεφαλῆς τούς ἀρχιερεῖς των ἐξέβαλον μεγάλας φωνάς ζητοῦντες νά τόν σταυρώσῃ : *«οἱ δέ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτόν σταυρωθῆναι»* (ἔνθ ἀνωτ. 23).

Ὁ Πιλάτος μεταξύ τῶν ἄλλων προσπαθειῶν πού ἐπεχείρησε, διά νά σώσει τόν Ἰησοῦν, ἐσκέφθη νά τόν ταλαιπωρήσῃ διά σωματικῶν βασάνων καί μετά νά τόν ἐλευθερώσῃ. Ὑπέθετε μήπως οἱ Ἑβραῖοι ἐκτονωθοῦν βλέποντες μαστιγούμενον τόν Ἰησοῦν. Ἐπανειλημμένως (Λουκᾶς ΚΓ, 16, 22) ὁ Πιλάτος ἐδήλωσε ὅτι *«παιδεύσας οὖν αὐτόν ἀπολύσω»* ἀλλά οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ἀμετάπειστοι. Ἦθελον τήν σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος διατάσσει καί μαστιγῶνουν τόν Χριστόν. *«Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τόν Ἰησοῦν καί ἐμαστίγωσε»* (Ἰωάννης ΙΘ, Ι). Ὅταν ἐτελείωσε ἡ

μαστίγωσις εξέρχεται ὁ Πιλᾶτος ἀπό τό πραιτώριον καί ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἑβραίους. Τοὺς δεικνύει τὸν Ἰησοῦν αἰμόφυρτον καί μέ τὸν στέφανον ἐξ ἀκάνθων στό πληγωμένο μέτωπόν του. Τό θέαμα ἦτο ἐξόχως συγκλονιστικόν. «*Ἴδε ὁ ἄνθρωπος*» (Ἰωάννης ΙΘ, 6), τοὺς λέγει, ἀρκετά ἔπαθε. Τώρα θά τὸν ἀφήσω ἐλεύθερον, διότι «*ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὕρισκω*» (ἔνθ. ἄνωτ. 4). Ὁχι, ὄχι νά τὸν σταυρώσῃς τοῦ ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι. Ἀπδιασμένους πλέον μαζί τους ὁ Πιλᾶτος ἐξακολουθεῖ νά ἐλίσσειται, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἰησοῦ. Λάβετε τὸν λοιπὸν καί σταυρώσατε τὸν ἐσεῖς, διότι ἐγὼ οὐδεμίαν ἐνοχὴν τοῦ εὕρισκω : «*λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὕρισκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν*» (ἔνθ. ἄνωτ. 6).

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπεσήμαναν στὸν Πιλᾶτο, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὑποχρεωμένος νά ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον, διότι τό ρωμαϊκὸν κράτος ἐσέβετο τοὺς θρησκευτικούς νόμους τῶν διαφόρων λαῶν πού ὑπεδούλωνε. Συμφώνως πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἐβραϊκὴν νομοθεσίαν ὁ Ἰησοῦς ἔπρεπε νά ἀποθάνῃ, διότι ἐπαρουσίασε τὸν ἑαυτὸν του ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ καί συνεπῶς ἐβλασφήμησε κατὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἐλέχθησαν καί ἄλλα πολλὰ πού φαίνεται, ὅτι ἔβαλαν τὸν Πιλᾶτο εἰς σκέψεις. Βεβαίως δὲν ἐδέχετο νά θανατώσῃ κάποιον ἀθῶον. Τώρα, πάντως, μετὰ ὅσα περὶ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἶπαν οἱ Ἑβραῖοι, ὁ Πιλᾶτος βλέπει στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, κάτι πέραν τῆς νομικῆς ποινικῆς ὑποθέσεως. Ἀσφαλῶς ἢ προσωπικότης τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἐντυπωσιάζει. Εἰσέρχεται στό πραιτώριον. Κάθεται στὸν θρόνον του. Ἀπέναντί του ὁ Χριστός. Θά τοῦ θέσῃ ἓνα ἐρώτημα πλῆρες πε-

ριεχομένου και παραστατικόν τῆς ψυχικῆς ἀγωνίας του. Ἄπό ποῦ εἶσαι σύ; τόν ἐρωτᾷ : «*πόθεν εἶ σύ;*» (Ἰωάννης ΙΘ, 9). «*Ὁ δέ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ*». Ὁ Πιλᾶτος διαμαρτύρεται. Εἰς ἐμέ δέν ὁμιλεῖς; «*ἐμοί οὐκ λαλεῖς;*». Ἄπό τήν πλευράν του ἔχει δίκαιον. Συνεχῶς συμπαρίσταται στόν Ἰησοῦν καί αὐτός δέν τοῦ ἀπαντᾷ. Ἐξ ἄλλου ἔχει τήν ἐξουσίαν νά τόν ἐλευθερώσῃ ἢ νά τόν σταυρώσῃ. Ἀπορεῖ λοιπόν πού ὁ Ἰησοῦς δέν ἀποκρίνεται. Τελικῶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ ὁμιλεῖ, διά τήν ἄνωθεν ἐξουσίαν χάριν στήν ὁποῖαν ὁ Πιλᾶτος ἄρχει καί δικάζει. Εἰπώθησαν καί ἄλλα πού πείθουν τόν Πιλᾶτον νά ἐπαναλάβῃ τήν ἀπόφασίν του νά ἀφήσῃ ἐλεύθερον τόν Ἰησοῦν.

Ὅταν τό ἀνακοινῶνει στους Ἑβραίους, αὐτοί τότε καταφεύγουν στήν ἀπειλή συκοφαντήσεως τοῦ Πιλάτου πρός τόν Καίσαρα. «*Οὐκ φίλος τοῦ Καίσαρος*». Δέν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος ἂν ἀφήσῃς ἐλεύθερον τόν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἀνακηρύσσει τόν ἑαυτόν τοῦ βασιλέα καί ἐπαναστατεῖ ἐναντίον τοῦ Καίσαρος. Ἡ ἀπειλή αὐτῆς τῆς συκοφαντίας ἀποδίδει. Ὁ Πιλᾶτος δέν θά διακινδυνεύσῃ σύγκρουσιν μέ τόν Καίσαρα, μέ τόν ὁποῖον ἄλλως τε δέν εἶχε καλᾶς σχέσεις.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν περιστατικῶν ἀκολουθεῖ πλέον τήν πεπρωμένην τροχίαν τῆς.

Ὁ Πιλᾶτος ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέν κακόν διέπραξε καί ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τόν καταδιώκουν ἀπό φθόνον : «*ἤδει γάρ ὅτι διά φθόνον παρέδωκαν αὐτόν*» (Ματθαῖος ΚΖ, 18). Ὅπως εἶναι φυσικόν ἠρώτησε «*τί γάρ κακόν ἐποίησεν;*» (ἐνθ. ἄνωτ. 23) καί ἐκεῖνοι ἀντί νά εἶπουν τί κακόν ὁ Ἰησοῦς

ἔπραξε ἐκραύγαζον περισσότερον λέγοντες νά σταυρωθῆ : «οἱ δέ περισσῶ ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω» (ἔνθ. ἄνωτ.).

Ὁ Πιλᾶτος βεβαιώνεται ὅτι οἱ Ἑβραῖοι δέν πρόκειται νά ἀλλάξουν γνώμην. Ἄς φέρουν λοιπόν αὐτοὶ ἀποκλειστικῶς τὰς συνεπειὰς τῆς καταδίκης ἐνός ἀθώου. Διατάσσει νά τοῦ φέρουν δοχεῖον ὕδατος καί ἐπιδεικτικῶς νίπτει τὰς χεῖρας του. «*λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων ἀθώοσεμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὄψεσθε*». Προσέξατε ἰδιαιτέρως τοῦτο. Ὁ Πιλᾶτος διὰ τῆς συμβολικῆς πράξεως τοῦ νιψίματος τῶν χειρῶν του ἀπετάθη πρὸς τὴν θείαν δικαιοσύνην, ἀνεγνώρισε τὴν ἀθώότητα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον ἐχαρακτήρισε «*δίκαιον*» καί μετέθεσε τὰς ἠθικὰς εὐθύνas τῆς καταδίκης (ὑμεῖς ὄψεσθε) στοὺς Ἑβραῖους, οἱ ὁποῖοι ὁμοφώνως ὄλοι των ἐδέχθησαν διὰ τό χύσιμον τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ νά εὐθύνωνται αὐτοὶ καί οἱ ἀπόγονοὶ των : «*καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε : τό αἷμα αὐτοῦ ἐφ ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν τέκνων ἡμῶν*» (ἔνθ. ἄνωτ. 25).

Ὁ Ἰησοῦς τελικῶς ἀνεβαίνει τὸν λιθόστρωτον δρομίσκο πρὸς τὸν Γολγοθᾶν περιτριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς Ἑβραῖους καί τοὺς ἱερεῖς τους, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι καί χειρότεροι τὸν ὑβρίζουν. Πρὶν ὀρθώσουν τὸν Σταυρόν οἱ στρατιῶται ἐγδυσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμοίρασαν τὰ ἐνδύματά του. Τὸν ἄρραφο χιτῶνα, πού τοῦ ἐχάρισε ὁ Ἡρώδης τὸν ἐθαύμασαν καὶ εἶπαν νά μὴ τὸν σχίσωμεν, ἀλλὰ νά τὸν βάλωμεν στὸν κλῆρο (λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται). Μετὰ ἐτάνησαν τὰς χεῖρας τοῦ Κυρίου ἄνωθεν καί τοὺς πό-

δας κάτωθεν καί τόν ἐκάρφωσαν ἐπί τοῦ Σταυροῦ, ἐνῶ οἱ μισόχριστοι ἱερεῖς τόν ἐκάλουν νά καταβῆ ἀπό τοῦ Σταυροῦ, γιά νά ἴδουν καί νά πιστεύσουν εἰς Αὐτόν.

Ἐκ τῆν σύντομον παρουσίας τῆς συνομιλίας Ἰησοῦ - Πιλάτου, ἐξάγονται τά ἀκόλουθα συμπεράσματα:

- 1) Ὁ Πιλάτος ἐπίστευε στήν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ, τόν ὁποῖον προσεπάθησε ἐπανειλημμένως νά διασώσῃ, ἀλλά δέν τό κατώρθωσε καί οὔτε θά ἔμποροῦσε.
- 2) Ὁ Πιλάτος δέν εὐθύνεται διά τήν θανάτωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Κατά τήν θρησκεία μας ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἀποφασισμένη ἀπό τόν Θεό. Ἐάν ὁ Πιλάτος τελικῶς ἀπέτρεπε τήν Σταύρωσιν δέν θά εἶχαμε τήν Ἀνάστασιν κ.τ.λ. οὔτε τήν περαιτέρω ἐξέλιξιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ ὁποῖος βασιζέται στήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.
- 3) Ὁ Πιλάτος δέν ἐταλαιπώρησε τόν Ἰησοῦν, ὥστε δέν δικαιολογεῖται ἡ δημιουργία τοῦ ρήματος «πιλατεύω» (ταλαιπωρῶ) ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Πιλάτου. Ἀπεναντίας πολλάκις ὁ Πιλάτος διψύθη τήν συνομιλίαν μέ τόν Ἰησοῦ πρός τήν κατεύθυνσιν τοῦ «βοήθησε μέ νά σέ ἀπαλλάξω».
- 4) Ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τοῦ Πιλάτου συνάγεται, ὅτι αὐτός ὑπῆρξε δίκαιος, ἀκέραιος χαρακτήρ καί φυσικά γενναῖος ἀφοῦ οὐδόλως ἐφοβήθη τούς Ἑβραίους.
- 5) Ὁ Πιλάτος δέν ἐπεκύρωσε τήν θανατική καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ, διά λόγους θρησκευτικούς, ὅπως ἤθελαν καί ἐπεδίωκαν οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλά διά

λόγους πολιτικούς, διότι ὁ Ἰησοῦς ἐπανεστάτει κατὰ τοῦ Καίσαρος, ὅπως συκοφαντικῶς τόν κατηγοροῦν οἱ Ἑβραῖοι.

- 6) Πρέπει κάποτε νά ἴδωμεν μέ συμπάθειαν τόν **ἄνθρωπον Πιλάτον**, ὁ ὁποῖος συνωμίλει μέ τόν Θεόν Ἰησοῦ, πρὸς τόν ὁποῖον οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχε, οὔτε πίστιν. Ἀλλά χάριν τῆς δικαιοσύνης τόν ὑπεστήριξεν, ὅσον ἀνθρωπίνως τοῦ ἦτο δυνατόν.

Πρέπει ἀκόμη νά ὑπογραμμίσωμεν τήν σύγκρουσιν τῆς προσωπικότητος, τοῦ ἑνός, τοῦ Πιλάτου, μέ τούς πολλούς, τούς Ἑβραίους.

8. Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ἐπειδὴ εἴπωμεν κάτι διὰ τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς θρησκευτικῆς παιδείας καὶ ἐρευνήτης Holgen Kersten στό βιβλίον του «Jesus lived in India» (ed. «element book» England, 1986) ἠσχολήθη μέ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐχρησιμοποιοῦν τὴν παράστασιν τοῦ «καλοῦ ποιμένος» τοῦ νέου δηλαδή πού ἔφερε στους ὤμους τοῦ ἑνα πρόβατον καὶ παραλλήλως τὴν μορφήν τοῦ Ὀρφέως. Ὑπῆρξαν καὶ παραστάσεις τοῦ Χριστοῦ μέ μικρόν γένειον ἢ καὶ ἑνός Ἰησοῦ ἀγενείου, «beardless and Apollonian youth» ὅπως σημειώνει ὁ H. Kersten (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 137). Τελικῶς ἐπεκράτησε ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφάνισις τοῦ φιλοσόφου-ῥήτορος μέ ποδῆρες ἱμάτιον καὶ Ἑλληνικὴ γενειάδα.

Ὁ H. Kersten (ἐνθ. ἄνωτ.) μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐπροσωπογραφεῖτο ὡς φιλόσοφος (διδάσκαλος τῆς ἀληθείας) : «Jesus was portayed on a teacher of the truth like ancient philosophers».

Κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν καὶ μετὰ διατηρεῖται ἡ βυζαντινὴ παράδοσις τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ὁποίαν ἀριστουργηματικῶς ἀπέδωσαν οἱ ζωγράφοι Τζιόττο, Ἀντζέλικο, Ντά Βίντσι, Ραφαήλ κ.ἄ. οἱ ὅποιοι ἐκαλλιτέχνησαν τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ μέ πρότυπον τόν Ἀπόλλωνα, τόν Ἡρακλέα καὶ τόν Δία, ὅπως εἶναι ὁ Χριστὸς τῆς «ἐσχάτης κρίσεως»

τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου στό Σίξτειον παρεκκλήσιον. Ὁ Θεοτοκόπουλος (Ἐλ Γκρέκο) ὁ Βελάσκουεθ, ὁ Τισσιανός κ.ἄ. ἀκολουθοῦν ὁμοίως τήν Βυζαντινήν παράδοσιν μέ δραματικά στοιχεῖα ἐμπνευσμένα, ἀπό τήν Ἀρχαιοελληνικήν τέχνην, πού πάντα εἰς ὅλους ἀπετέλεσε τό ὑπόδειγμα.

Ἐν τέλει ἡ πραγματική μορφή τοῦ Χριστοῦ **μᾶς εἶναι ἄγνωστος**; Δέν θά τό ἐλέγαμε, διότι ὑπάρχουν κάποια στοιχεῖα ἱστορικῆς ἀξιοπιστίας, πού δέν πρέπει νά τά ἀφήσωμεν ἀσχολίαστα. Τά ἀναφέρει κι' ὁ Kersten (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 134 κ.ἔ.) ὁ ὁποῖος παραθέτει φωτογραφίας πού ἐλήφθησαν τό 1931.

Συγκεκριμένως πέραν τῶν παραδόσεων (τάς ὁποίας ἡ ἱστορία διακριβώνει) ἔχομεν τάς ἐξῆς ἀναμφισβητήτους ἀληθείας.

Ἡ Ἑλληνική πόλις τῆς Μεσοποταμίας, μέ τό ὄνομα Ἔδεσσα διετέλεσε τήν ἐποχήν τῶν Σελευκιδῶν λαμπρόν κέντρον Ἑλληνισμοῦ, ἀντάξιον τῆς Ἀντιοχείας. Στήν Ἔδεσσα ἤκμασαν Σχολαί φιλολογίας, φιλοσοφίας καί ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι κατέστησαν περίφημοι, διά τάς ἐκδόσεις καί μεταφράσεις στήν Ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν τῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος, Ἴπποκράτους, Ἀριστοτέλους κ.τ.λ. Τόν 2ον μ.Χ. αἰῶνα ἰδρύθη Θεολογική Σχολή, ὅπου ἐδίδαξαν διαπρεπεῖς ἱερωμένοι-θεολόγοι, ὅπως ὁ Ἐφραΐμ, ὁ Ἰβας κ.ἄ. Ἐκεῖ μετεφράσθη ἡ Παλαιά Διαθήκη (Συριακή μετάφρασις) μέ τήν ἀξιοσημεῖωτον παρατήρησιν, ὅτι οἱ διδάσκαλοι τῆς Σχολῆς τῆς Ἐδέσσης δέν ἐδέχοντο **ἀλληγορικές ἐρμηνείας**, ὅπως ἡ Σχολή τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλά ἠκολούθουν τήν **γραμματικήν καί ἱστορικήν ἐρμηνείαν**, πού εἶναι τό ἐπιστημονικῶς ὀρθόν.

Οί Σελευκίδαι διώριζαν κυβερνήτας τῆς Ἐδέσσης, τοπάρχας δηλαδή, οἱ ὅποιοι προσεφωνοῦντο κατὰ τό ἔθος τῆς ἐποχῆς Βασιλεῖς καί τό βασιλείον των διετηρήθη ἀπό τό 132 π.Χ. ἕως τό 216 μ.Χ. Τήν ἐποχήν τοῦ Ἰησοῦ Βασιλεύς τῆς Ἐδέσσης ἦτο ὁ Ἀβγάρος ὁ Ε΄ (9-46) ὁ ὅποιος συνδέεται μέ χριστιανικήν παράδοσιν, πού περιέχει στοιχεῖα ἱστορικῆς ἀληθείας καί δι' αὐτό τήν ἀναφέρομεν.

Εἰδικώτερον περί τό 325 ὁ Ἐπίσκοπος Καισαρείας Εὐσέβιος (+370) ἔγραψε στήν «Ἐκκλησιαστικήν Ἱστορίαν» του (I, 13, εἰς Migne «Patrologia Graeca», τόμος 20 στήλη 120 κ.ξ.) ὅτι ἀνεῦρε στά ἐπίσημα ἔγγραφα (δημόσιοι χάρται) πού ἐφυλάσσοντο στό «γραμματοφυλάκειον» (ἀρχεῖον) τῆς πόλεως καί διέσωζαν παλαιά γεγονότα, τήν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἀβγάρου μέ τόν Χριστόν! Αἱ δυό ἐπιστολαί ἐγράφησαν στήν Συριακήν γλῶσσαν καί ὁ Ἐπίσκοπος τάς μετέφρασε ἐπακριβῶς. Τά κείμενά των ἐκυκλοφόρησαν εἰς χειρόγραφα Ἑλληνικά τόν 5ον καί 6ον αἰῶνα καί προεκάλεσαν βαθυτάτην συγκίνησιν εἰς ὀλόκληρον τόν Χριστιανικόν κόσμον.

Κατά τά γραφέντα (πού ἐφ' ὅσον ἀποδειχθοῦν γνήσια ἀποτελοῦν ἱστορίαν) ὁ Βασιλεύς Ἀβγάρος, πού ἐβασανίζετο ὑπό ἀσθενείας ἀπέστειλε στόν Ἰησοῦ ἕναν ἀξιωματοῦχον του, ὁ ὅποιος τόν συνήντησε καί τοῦ παρέδωσε ἐπιστολήν τοῦ Βασιλέως, ἡ ὁποία ἔγραφε :

«Ἦκουσα νά γίνεται λόγος διά σέ καί διά τά ἰάματά σου, τά ὅποια κάμνεις χωρίς φάρμακα καί χωρίς βοτάνας. Διότι, ὡς λέγουν, κάμνεις νά ἀναβλέπουν οἱ

τυφλοί, νά βαδίζουν οἱ χωλοί, νά καθαρίζωνται οἱ λεπροί, διώκεις τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα καί ἐκδιώκεις τοὺς δαίμονας, ἰατρεύεις ἀνιάτους ἀσθενείας καί ἀνεγείρεις ἐκ τοῦ τάφου νεκρούς. Διὰ τοῦτο λοιπόν σοῦ γράφω διὰ νά σέ παρακαλέσω νά ἔλθης πρὸς ἐμέ καί νά μέ ἰατρεύσης ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, ἡ ὁποία μέ βασανίζει. Διότι ἀκούω, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὁμιλοῦν ἐναντίον σου καί θέλουν νά σοῦ κάμουν κακόν. Ἔχω πολὺ μικράν πόλιν, ἀλλ' ὠραίαν, ἡ ὁποία ἀρκεῖ καί διὰ τοὺς δυὸ ἡμᾶς».

Κατά τὸν Εὐσέβιον ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε :

« Ἄβγαρε, εἶσαι μακάριος, διότι ἐπίστευσας εἰς ἐμέ χωρὶς νά μέ ἴδης. Διότι ἔχει γραφῆ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὅσοι μέ ἴδουν δέν θά πιστεύσουν εἰς ἐμέ, διὰ νά πιστεύσουν εἰς ἐμέ ὅσοι δέν θά μέ ἴδουν καί αὐτοὶ θά ζήσουν. Ὅσον δι' ὅσα μοῦ γράφεις νά ἔλθω πρὸς σέ, ὀφείλω πρῶτον νά ἐκπληρώσω ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὅποια ἐστάλην ἄνωθεν, καί ἀφοῦ τὰ ἐκπληρώσω, τότε ν' ἀναληφθῶ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος μέ ἔστειλεν. Καί ὅταν ἀναληφθῶ, τότε θά σοῦ στείλω ἕνα ἀπὸ τοὺς μαθητάς μου, διὰ νά ἰατρεύσῃ τό πάθος σου καί νά σοῦ δώσῃ ζωὴν καί εἰς σέ καί εἰς τοὺς ἰδικούς σου».

Ὁ αὐλικὸς τοῦ Ἀβγάρου ἦτο ζωγράφος καί ἐν τάχει ἐξωγράφησε τό πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νά τό δείξῃ στὸν βασιλέα του (ἱστορικὴ θέσις) ἢ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐπειδὴ ὁ ζωγράφος δέν ἀπέδιδε πιστῶς τό πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ αὐτὸς ἐνίφθη καί ἐν συνεχείᾳ ἐστέγνωσε τό πρόσωπόν του μέ ἕνα μανδῆλιον,

ὅπου ὡς ἐκ θαύματος ἀπετυπώθη ἡ μορφή Του (θρησκευτική θέσις). Ἡ «ἀχειροποίητος» αὐτῆ εἰκὼν ἦ ἡ «μανδήλα» μετεφέρθη στὸν Ἰβγαρον ὁ ὁποῖος τὴν προσεκύνησε καὶ ἐθεραπεύθη. Ἐθεωρήθη δὲ θαυματουργός, διότι εἰς αὐτὴν ἀπεδόθη πολλακίς ἡ σωτηρία τῆς πόλεως, ἀπὸ ἐχθρῶν ἐπιθέσεων.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Εὐσέβιον ἀνευρέθη τὸ παλαιὸν Συριακὸν κείμενον Ἰδδαί (Θαδδαῖος) ποῦ ἐξεδόθη τὸ 1876 στὸ Λονδίνον («The doctrine of Addai the apostle») καὶ πλῆθος ἄλλων χειρογράφων ἐπὶ τοῦ θέματος στὰ Περσικά, Λατινικά, Ἀραβικά, Ἀρμενικά κ.τ.λ. Πλὴν τῶν θεολογούντων ἀνεφέρθησαν στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἱστορικοὶ ὅπως ὁ Βυζαντινὸς **Κεδρηνός**, ὁ **Προκόπιος**, ὁ λόγιος Αὐτοκράτωρ **Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος** (905-959) ποῦ συνέγραψε βιβλίον μέ τίτλον : «Διήγησις περὶ τῆς πρὸς Ἰβγαρον ἀποσταλείσης ἀχειροποίητου θείας εἰκόνας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Τελικῶς ἐπὶ **Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπνοῦ** (920-944) ἀφοῦ, ὁ Στρατηγὸς τοῦ Ἰωάννης Κουρκῶνας ἐνίκησε τοὺς Ἰβγαροὺς τῆς περιοχῆς ἡ εἰκὼν μετεφέρθη στὴν Κωνσταντινούπολιν (944). Ὅσον ἀφορᾷ στὴν θρησκευτικὴν πίστιν ἐπὶ τῆς εἰκόνας ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνεφέρθη στὰ θαύματα τῆς εἰκόνας τῆς Ἐδέσσης πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα **Θεόφιλον** (829-842) διὰ νὰ τὸν πείσῃ περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων ποῦ εἶναι θαυματουργαὶ καὶ νὰ σταματήσουν οἱ διωγμοὶ τῶν εἰκονολατρῶν.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέραν ἡ ἱστορία τοῦ Ἁγίου Μανδηλίου, μέχρι σήμερον εἶναι θρυλική. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μνημονεύσωμεν τὰς ἀναποδείκτους ἀπόψεις. Ὅμως ἐφ' ὅσον ἀποδειχθοῦν ὡς γνήσια τὰ

δημόσια ἀρχεῖα τῆς Ἐδέσσης, τότε ἀναμφιβόλως ἔχομεν τὴν μορφήν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Εὐσέβιος τῆς Καισαρείας πού ἦτο σύγχρονος τοῦ Μ. Κωνσταντίνου συνέγραψε πλῆθος βιβλίων θεολογικοῦ περιεχομένου, ἀλλά καί ἱστορικοῦ, ὥστε ὀρθῶς χαρακτηρίζεται ὅτι «ὡς ἱστορικός ὑπῆρξεν ἄφθαστος» (Π. Χρήστου : «Ἑλληνική Πατρολογία» ἔκδ. «Βυζάντιον» Θεσσαλονίκη 1987, τόμος Γ, σελ. 322).

Διαφωτιστικόν ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι τό βιβλίον του R. Lacqueur : «Eusebius als Historiker seiner Zeit» (Berlin 1929) δηλαδή «ὁ Εὐσέβιος ὡς ἱστορικός τῆς ἐποχῆς του».

Ἰπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ὁ Εὐσέβιος, ὡς ἱστορική πηγὴ δὲν μπορεῖ νά ὑποτιμηθῆ. Κατὰ τὴν γνώμην μου, μετὰ τὰ ὅσα σχετικὰ ἐδιάβασα, πιστεύω ὅτι ἡ μορφή τοῦ Ἰησοῦ εἶναι αὐτὴ πού περιγράφει ὁ Εὐσέβιος. Τώρα νά Τόν ἐζωγράφισε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ἀβγάρου ἢ ἐάν ὁ Χριστός ἐκάλυψε τό πρόσωπόν του μέ ὑφάσμα καί ἐκεῖ ἐτυπώθη ἡ μορφή Του εἶναι συζητήσιμα, δίχως νά ἀπαιτῆται θαῦμα, διότι πιθανῶς ἐτέθη κάποια οὐσία ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος, ἡ ὁποία ἀπετύπωσε τὴν μορφήν εἰς αὐτό.

Ἄς ὀλοκληρώσωμεν μέ τὴν ἀξιοσημεῖωτην ἀναφορὰν στόν Ρωμαῖον ὑπάτον (26) καί ἱστορικόν συγγραφέα **Γναῖον Λέντουλον**, ὁ ὁποῖος δίδει περιγραφὴν τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ὁμοία μέ τὴν «ἀχειροποίητον» εἰκόνα. Ἡ περιγραφή τοῦ Λεντούλου (ἀπεκαλύφθη τόν 11ον αἰῶνα) συμφωνεῖ μέ τὴν περιγραφὴν πού κάνει ὁ **Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός** τόν 8ον αἰῶνα, γεγονότα πού ἐνισχύουν τὴν ἄποψιν,

ὅτι τουλάχιστον ὑπάρχουν στοιχεῖα διὰ τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ, ἐκτός ἀπὸ τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν.

Ἄπο ὅσα μέχρι τώρα ἐξετέθησαν συνάγονται λογικῶς τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα ἐπιβεβαιώνουν τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ Ἰησοῦ :

- 1) Ἡ γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἡ Ἑλληνικὴ (γλωσσικὸν στοιχεῖον).
- 2) Ἡ μορφή τοῦ Ἰησοῦ ἦτο Ἑλληνικὴ (ἀνθρωπολογικὸν στοιχεῖον).
- 3) Ὁ τόπος καταγωγῆς τοῦ ἦτο Ἑλληνικὸς (γεωγραφικὸν στοιχεῖον).
- 4) Ὁ Ἰησοῦς διεχωρίζετο ὁ ἴδιος ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους (συνειδητὸν στοιχεῖον).
- 5) Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐθεώρουν τὸν Ἰησοῦν ὁμόφυλόν των (φυλετικὸν στοιχεῖον).
- 6) Ὁ πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, Ἰωσήφ, δὲν γνωρίζομεν ἂν ἦτο Ἑβραῖος. Διὰ τὴν ἔχῃ ὅμως μνηστὴν τοῦ τὴν Γαλιλαίαν Μαρίαν ἐκ Ναζαρέτ θὰ πρέπει νὰ ἦτο Γαλιλαῖος. Οὕτως ἢ ἄλλως ὁ Ἰωσήφ ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν τοῦ Ἰησοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπὸ ψιν, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρξε φυσικὸς πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ θετός. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἱστορικὴ πληροφορία δὲν ὑπάρχει, ὡς προερχόμενῃ ὅμως ἐκ Γαλιλαίας δὲν ἦτο Ἑβραία (γενικὸν στοιχεῖον).
- 7) Ὁ Ἰησοῦς ἦτο Ῥωμαῖος Πολίτης, πού μόνον Ῥωμαῖοι καὶ Ἕλληνας εἶχαν αὐτὸ τὸ δικαίωμα (νομικὸν στοιχεῖον).

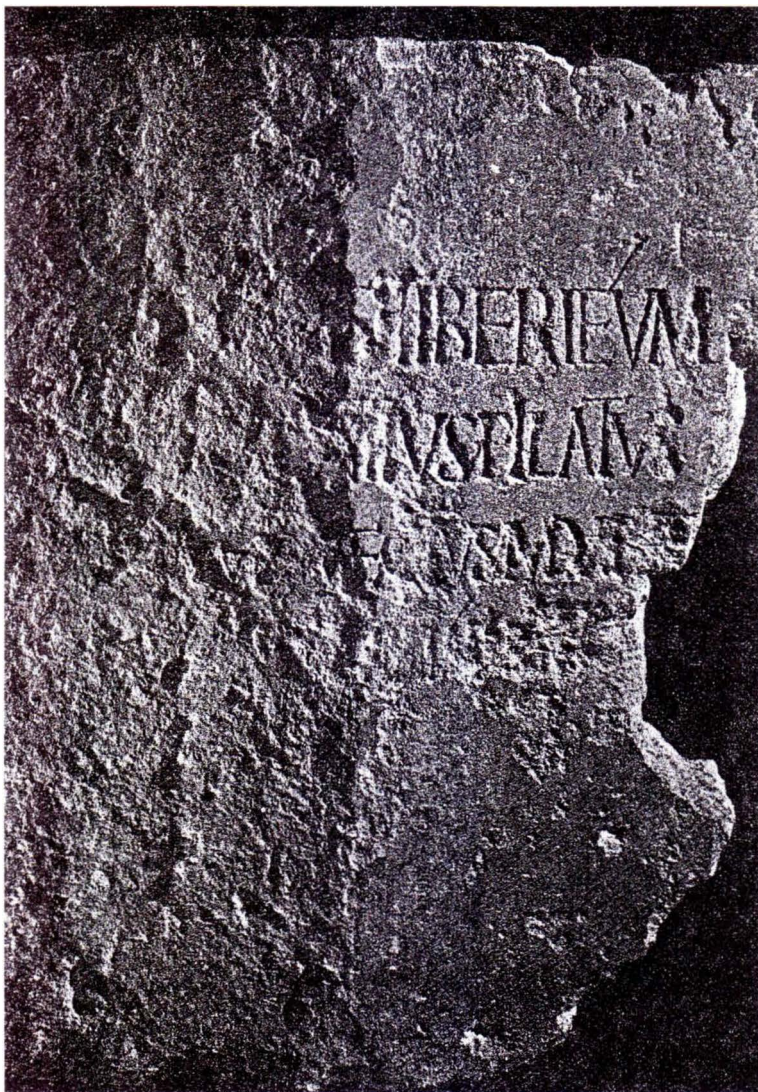
Περὶ ὄλων τούτων θὰ ἡδύνατο κάποιος νὰ συγγράψῃ μονογραφίαν.

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

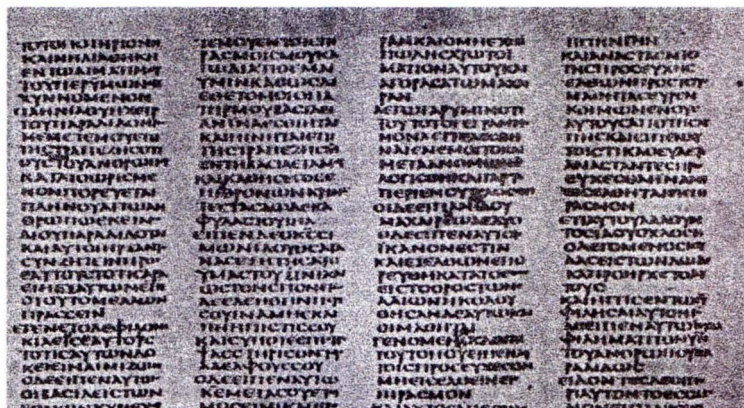
Άποσπασμα ἐκ τοῦ Παπύρου Rylands (πρὶν ἀπό τό 125) μέ κείμενον ἀπό τό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, στά Ἑλληνικά.

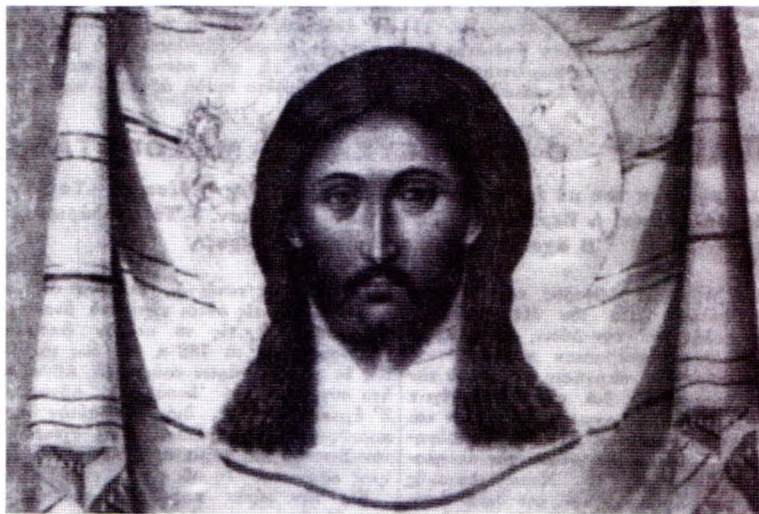
Λατινική ἐπιγραφή εἰς ἀσβεστόλιθον πού ἀναφέρει
τό ὄνομα τοῦ Πιλάτου.

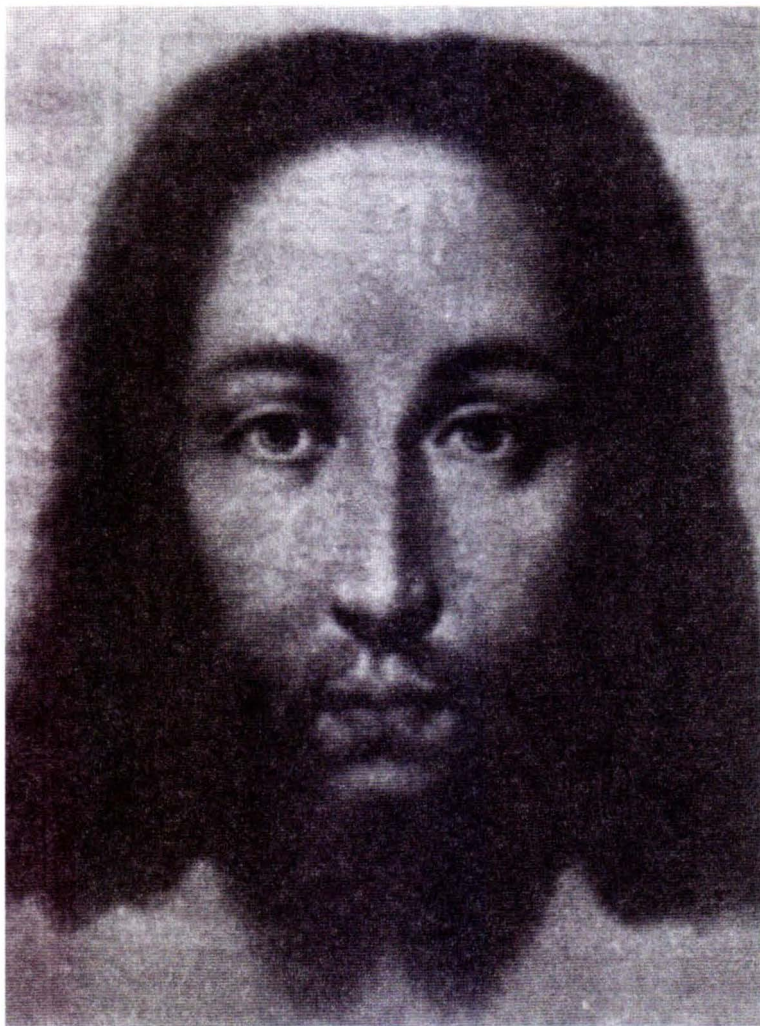
Απόσπασμα έκ του Σιναϊτικού Κώδικος, ο όποιος περιλαμβάνει περίπου όλην τήν Παλαιάν και τήν Καινήν Διαθήκην, στά Έλληνικά.

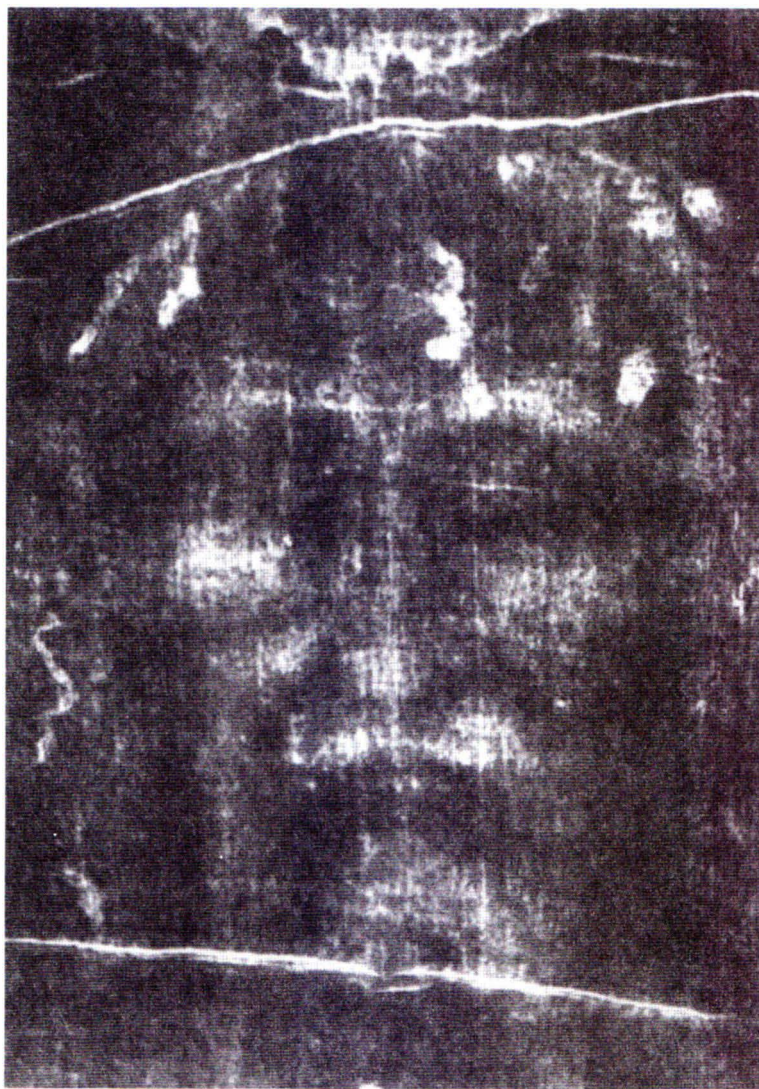
‘Αγιογραφική εικών του ‘Αγίου Μανδηλίου έργον του Τζανέ Μουνιαλή (1659).

Μέ βάση τό Ἅγιον Μανδύλιον ὁ ὀνομαστός ζωγράφος Λεονάρντο Ντά Βίντσι ἐφιλοτέχνησε περί τό 1500 τό πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ (φωτ. Enrie 1931) τὴν ὁποίαν παραθέτει ὁ H. Kresten (ἔνθ. ἄνωτ.).

Τό φίλημα τοῦ Ἰούδα. Ἀπόσπασμα τοιχογραφίας τοῦ Τζιόττο εἰς παρεκκλήσιον Σκροβέγκνι τῆς Παδούης ἐν ἔτει 1305. Στὴν ἀγιογραφίαν ἄνευ ἐξαιρέσεως ὁ Ἰησοῦς ἔχει Ἀρίαν κατατομὴν, μέ Ἑλληνική ρῖνα καί λεπτορρινίαν, πού χαρακτηρίζει τὴν Λευκὴν Φυλὴν καί ὄχι τοὺς Σημίτας (Ι. Κούμαρης).

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Χριστός και Πιλάτος. Πίναξ του διασήμου ζωγράφου
Ἀγγέλου Καραβάτζιο (συλ. Ἰω. Δ. Πασσᾶ).

10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Π. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: «Ἡ μητρική γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ»
- Μ. ΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: «Τό μεγάλο ψέμα»
- Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ: «Πηγές ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας»
- Ν. ΠΑΡΚΑΣ: «Περί τῆς Ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαιδεύσεως»
- Λ. ΦΙΛΗ: «Ἡ «κοινή» ὡς γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ καί τῶν 27 βιβλίων τῆς Κ.Δ.»
- Λ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ: «Ἡ πρώτη πρὸς Τιμόθεον ποιμαντικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου»
«Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Κ.Δ.»
- Δ. ΧΙΩΝΗΣ: «Μιλοῦσε ὁ Χριστὸς Ἑλληνικά;»
«Ἡ ἀποκάθαρση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὰ ἑβραϊκά στοιχεῖα»
- ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ: «ἩΛΙΟΣ»
«ΜΕΓΑΛΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»

Β. ΞΕΝΗ ΕΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙ

- P. ΓΚΡΑΙΗΒΣ: «'Εβραϊκοί μύθοι»
B. ΜΕΣΟΡΙ: «'Υπόθεση 'Ιησού»
Δ. ΡΟΠΣ: «'Η καθημερινή ζωή στην
Παλαιστίνη στους χρόνους του
'Ιησού»

Γ. ΞΕΝΗ

- F. ADRADOS: «Historia de la Lengua Griega»
A. BOUQUET: «Every day life in New Testament»
H. CANDBURY: «The New Testament and early
Christian literature»
G. DALMAN: «Jesus - Jeschua»
D. DIODATI: «De Christo Graece loquente»
E. FUCHS: «Die Sprache im neuen Testament.»
K. GREDNER: «Einleitung in das Neue
Testament»
B. METZGER: «The language to the New
Testament»
A. SCHWEITZER: «Geschichte der Leben Jesu-
Forschung»
TH. ZAHN: «Einleitung in das N.T.»

**ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΛΕΥΡΗ**

A. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1.ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
- 2.ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ
- 3.ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ
- 4.Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ
- 5.ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΕΒΡΑΙΟΥΣ
- 6.Ο ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ
- 7.ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
- 8.Ο ΓΕΛΩΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
- 9.ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
- 10.Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ
- 11.ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ
- 12.ΜΕΤΑΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
- 13.ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
- 14.ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΡΑΓΙΑΔΕΣ
- 15.ΚΟΣΜΟΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ
- 16.Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΗΣ
- 17.ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- 18.ΤΑ ΕΙΚΟΣΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ
- 19.ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
- 20.ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
- 21.ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
- 22.ΣΚΟΠΙΜΑ ΛΑΘΗ

- 23.ΦΥΣΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΚΑΚΙΟΥ
- 24.ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ
- 25.ΠΟΙΑ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ;
- 26.ΚΡΙΤΙΚΗ ΙΔΕΩΝ
- 27.ΠΑΣ ΜΗ ΕΛΛΗΝ ΒΑΡΒΑΡΟΣ
- 28.21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967
- 29.Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Β. ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ - ΜΕΛΕΤΑΙ

- 1.ΡΩΣΣΙΑ 1917
- 2.Ο ΜΥΘΟΣ
- 3.Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
- 4.ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
- 5.ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ
- 6.ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ 1915 - 1935
- 7.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
- 8.ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ
- 9.ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
- 10.Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ
- 11.ΣΟΥΡΗΣ

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν ἄφησε γραπτά κείμενα. Πάντοτε ὠμίλει καί ἐδίδασκε προφορικῶς.

Εἰς ποίαν γλῶσσαν ὅμως ὠμίλει; Διερμνεῖς οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὅτι ἐχρησιμοποιοῦντο. Συνεπῶς τήν γλῶσσαν, τήν ὁποίαν ἐχρησιμοποίει, ἔπρεπε νά τήν γνωρίζουν οἱ ἀκροαταί του. Ποία ἦτο ἡ κυρίαρχη αὐτή γλῶσσα; Ἦτο ἡ μπητρική γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ;

Τό ἐπιστημονικόν κῦρος τοῦ συγγραφέως ἐγγυᾶται ὀρθιάς ἀπαντήσεις εἰς τά ὑφιστάμενα ἐρωτήματα.

Τό παρόν βιβλίον δέν εἶναι θρησκευτικόν, ἀλλά
ἱστορικόν. Αὐτό σημαίνει, ὅτι ὅσα γράφονται στηρί-
ζονται εἰς στοιχεῖα πραγματικά καί ὄχι, δογματικά.
Σκοπός του εἶναι νά πληροφορήσῃ ἀντικειμενικῶς,
περί τῆς γλώσσης καί τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἔτσι ἔχομεν τήν ἀνθρωπίνην ταυτότητα τῆς
προσωπικότητος τοῦ Ἰησοῦ.